Вівторок, 13 січня 2004 року. № 5 (3255)

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Більшість і опозиція не узгодили позицій

Учора традиційне ранкове засідання погоджувальної ради за участю всіх керівників фракцій та голів комітетів парламенту так і не розпочалося. Про це поінформував Голова Верховної Ради України Володимир Литвин. Він повідомив, що засідання попередньо перенесено на 17-у годину, щоб до цього часу ознайомити представників більшості з новими вимогами опозиції і узгодити позиції для розблокування роботи ВР.

Як повідомив в інтерв'ю журналістам соціаліст Станіслав Ніколаєнко, вчора о 8-й годині ранку представники «Нашої України», БЮТ та СПУ під час переговорів з приводу «тактики дій» на завершальний тиждень четвертої сесії домовилися про програму спільних дій, з якою ознайомили главу парламенту.

(Закінчення на 2-й стор.).

Промислове зростання і... хліб із чужого збіжжя

Минулої суботи Запорізькій області виповнилося 65 років

Із цією подією запоріжців привітав Голова Верховної Ради України Володимир Литвин, котрий у своєму посланні, відзначивши здобутки краю, побажав йому подальшого економічного зростання.

Як же зустріла область річницю свого утворення? І з певними успіхами, і, водночас, із проблемами, без вирішення яких виконання соціальних зобов'язань місцевої влади перед населенням — черговий міф.

(Закінчення на 4-й стор.).

Візит делегації Сейму

У Києві перебуває делегація Сейму Республіки Польща на чолі з головою його Європейської комісії Юзефом Олексою. Вчора делегація зустрілася з Головою Верховної Ради Володимиром Литвином. Сторони обговорили питання, пов'язані з європейською інтеграцією нашої держави та можливою роллю в цьому процесі Польщі. Сьогодні відбудуться зустрічі польської делегації з представниками низки комітетів Верховної Ради, а також у міністерствах закордонних справ, економіки та юстиції. На завтра заплановано зустріч пана Олекси з українською опозицією.

МІЛІЦЕЙСЬКІ ІСТОРІЇ

Німе кіно

Репортаж із безсонної ночі

У ролях: водії та даїшні інспектори. Місце дії — проспект Перемоги у Києві. Час: у ніч зі свята Святого Миколая на День міліції.

Патрульна машина вирулює з вулички, яку колись назвали Керосинною, на проспект Перемоги. Напевно, тому на ній, як данину історичній правді, спорудили заправку. Тож «гасує» вона вдень і вночі. З патрульної машини вийшли три даїшники із жезлами і нумо наввипередки зупиняти автомобільний люд, що поспішав. Ніде правди діти, їде він у такий час простором проспектом аж ніяк не 60 км на годину. І ніхто нікому не заважає...

(Закінчення на 4-й стор.).

ПОВЕРНЕННЯ «ТАРАСА ШЕВЧЕНКА»

Факт і коментар

Після двотижневого круїзного рейсу портами Середземномор'я до Одеського морського порту минулої суботи повернувся поки що єдиний в Україні флагманський пасажирський лайнер «Тарас Шевченко» з 400 українськими та зарубіжними туристами на борту.

— Цей новорічний круїз п'ятьма середземноморськими країнами, — каже генеральний директор акціонерної рибопромислової компанії «Антарктика» Валентин Кобилянський, — можна вважати початком відродження морського пасажирського флоту нашої країни та його круїзних рейсів. За першою ластівкою почнемо реалізовувати широку програму подорожей нашої компанії «Антарктика-круїз». Весняно-літньої пори віддамо перевагу роботі на колись досить-таки популярній Кримсько-Кавказькій лінії, продовживши її до турецького Стамбула і болгарської Варни. Два окремих рейси плануються до Греції на Олімпійські ігри в Афінах, куди доставимо вітчизняну спортивну команду й численних уболівальників...

Так сталося, що саме риболовецька компанія «Антарктика» взялася до відродження вітчизняного пасажирського флоту. Колись тільки у складі Чорноморського морського пароплавства він налічував майже два десятки суден, що були популярні серед туристів багатьох зарубіжних країн.

(Закінчення на 4-й стор.).

На знімку: оновлений лайнер біля причалу Одеського морвокзалу.

Фото Олега ВЛАДИМИРСЬКОГО (УНІАН).

Більшість і опозиція не узгодили позицій

(Початок на 1-й стор.).

«Трійка» вимагає перед голосуванням змін до Конституції ухвалити закон про вибори на пропорційній основі до ВР та місцевих рад. А право обрання Президента парламентом, переконані «нашоукраїнці», «бютівці» та соціалісти, має делегуватися за підсумками всенародного референдуму. До того ж, зазначив С. Ніколаєнко, треба розглянути і блок соціально-економічних питань, зокрема, зміни до закону про оподаткування прибутку громадян, питання, пов'язані з пенсійним забезпеченням, а також на Дні уряду заслухати звіт силових структур про дотримання законодавства в частині свободи громадян. Темою для переговорів, переконана «трійка», мають бути і події в Мукачевому.

Опозиція, повідомив Станіслав Ніколаєнко, чітко заявляє, що в неї не було жодних шансів, крім блокування сесії, щоб зупинити антиконституційний переворот. Проте, за його словами, значна частина представників опозиції все-таки наполягатиме на конструктивній роботі і шукатиме інші способи протесту.

А комуністи, як заявив Георгій Крючков, теж налаштовані «на нормальну конструктивну роботу». Аргументація Конституційного Суду про третій термін Президента, яка підсилила чутки і напружила ситуацію в парламенті, непереконлива. Бо Кучма, на думку комуніста, навряд чи скористається цим правом. Це рішення, зазначив Георгій Крючков, найімовірніше, потрібно для того, щоб «тримати в напруженні і щоб миші не розбігалися». А голова фракції Аграрної партії Катерина Ващук переконана: «Вперте блокування буде не на користь», бо деякі соціальні питання залишаються не розглянутими, а потерпають від політичних баталій переважно виборці.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Наталя ЯРЕМЕНКО.

Заклик

Голова Верховної Ради України Володимир Литвин направив листа Президентові Парламентської асамблеї Ради Європи Петеру Шідеру. В ньому, повідомляє Інформаційне управління ВР, він поінформував його і членів Бюро ПАРЄ про останній перебіг подій в українському парламенті у зв'язку з прийняттям рішень щодо проведення конституційної реформи в Україні.

За словами В. Литвина, ці рішення «викликали помітний інтерес, зокрема, і серед наших колег в Парламентській асамблеї». «Про це свідчить і рішення Моніторингового комітету від 7 січня 2004 року стосовно пропозиції Бюро ПАРЄ розглянути питання внесення до порядку денного першої частини сесії ПАРЄ 2004 року (в порядку термінової процедури) окремого питання щодо України», — зазначає Голова Верховної Ради України.

В. Литвин наводить хронологію процесу конституційної реформи та основні ідеї, що лягли в основу законопроектів про внесення змін до Конституції України. Основною ідеєю, підкреслює він, є перехід до парламентсько-президентської форми державного правління. «Варто зазначити, що подібні думки й раніше неодноразово висловлювалися представниками різних політичних сил України», — йдеться у листі.

Володимир Литвин, зокрема, повідомляє, що Конституційний Суд України, розглянувши три законопроекти про внесення змін до Основного Закону (реєстраційний № 3207-1, 4105 та 4180), дав висновки на їх відповідність (за винятком одного положення законопроекту № 3207-1) Конституції України, надавши таким чином можливість для подальшого розгляду цих законопроектів парламентом. Законопроект № 3207 після направлення до Конституційного Суду був відкликаний Президентом України.

З ініціативи Верховної Ради України, за словами В. Литвина, зазначені законопроекти були опрацьовані Венеціанською комісією, експертні висновки якої стали предметом уважного вивчення Тимчасовою спеціальною комісією Верховної Ради України з опрацювання проектів законів України про внесення змін до Конституції України.

Система «Рада» — у строю

Програмно-технічний комплекс — система «Рада-3» — Верховної Ради України готовий до роботи у пленарному режимі, **повідомляє Інформуправління ВР.** Після ремонтно-відновлювальних робіт, проведених з 24 грудня 2003 року по 6 січня 2004-го спеціалістами управління комп'ютеризованих систем апарату Верховної Ради із залученням фахівців інших організацій, 9 січня 2004 року відбулася перевірка роботи системи в усіх режимах за максимального навантаження. За висновком фахівців апарату Верховної Ради України, тестування підтвердило: система працює відповідно до технічних вимог і готова до експлуатації під час пленарних засідань Верховної Ради України.

Вітаємо, колего!

Колектив редакції газети «Голос України» тепло вітає заступника головного редактора і члена редколегії Леоніда Бровченка з його п'ятдесятиліттям.

Щиро висловили надію на те, що він подолає ще не один такий приємний рубіж своєї біографії, численні читачі та дописувачі, керівники багатьох державних відомств та громадських організацій. Як обов'язкова людина, котра цінує добрий гумор, Леонід Федорович пообіцяв з честю виконати всі побажання, що стосувалися богатирського здоров'я, нових творчих успіхів і сімейного благополуччя.

Пошук команди однодумців

Кадрові зміни в Кабінеті Міністрів України свідчать про «пошук команди однодумців», **заявив в інтерв'ю агентству «Інтерфакс-Україна» координатор парламентської більшості Степан ГАВРИШ**. Він нагадав, що про ймовірні ротації в уряді йшлося протягом майже всієї осені. Кадрові зміни відбуваються також у зв'язку з підписанням політичної угоди про створення парламентсько-урядової коаліції.

Координатор парламентської більшості наголосив, що в уряді «триватиме внутрішня дискусія», оскільки саме Кабінет Міністрів є чинником, від якого залежить стабільність у країні, зокрема, напередодні й під час президентських виборів. «Прямуючи до політичної реформи, ми пробуємо змінити систему, яка має привести до збалансованої політики», — вiдзначив Степан Гавриш.

Водночас, за словами депутата, кадрові зміни в Кабінеті Міністрів не було узгоджено на рівні коаліційної ради парламентської більшості. С. Гавриш пояснив це терміновою потребою таких змін, а також тим, що народні депутати України перебували на новорічно-різдвяних канікулах.

ОФІЦІЙНО

Звільнення

УКАЗАМИ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ ЗВІЛЬНЕНО:

РИЖУКА Сергія Миколайовича з посади Міністра аграрної політики України;

ХОРОШКОВСЬКОГО Валерія Івановича з посади Міністра економіки та з питань європейської інтеграції України;

М'ЯЛИЦЮ Анатолія Костянтиновича з посади Міністра промислової політики України;

РУДЧЕНКА Миколу Миколайовича з посади голови Житомирської обласної державної адміністрації.

Призначення

УКАЗАМИ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ ПРИЗНАЧЕНО:

РИЖУКА Сергія Миколайовича головою Житомирської обласної державної адміністрації;

ДЕРКАЧА Миколу Івановича Міністром економіки та з питань європейської інтеграції України;

НЕУСТРОЄВА Олександра Леонідовича Міністром промислової політики України;

СЛАУТУ Віктора Андрійовича Міністром аграрної політики України.

На Житомирському

Про один живучий міф

60 РОКІВ ТОМУ

Житомир було визволено від фашистів у ніч під новий, 1944 рік. А на старий новий рік окупантів вигнали з території всієї області

Нашим бійцям, які першими увірвалися в Житомир, особливо запам'яталися накриті столи: німецькі офіцери й гадки не мали, що їм доведеться тікати з міста, не завершивши святкової трапези. Тим стрімким ударом з міста вибили загарбників уже остаточно — вдруге. Бо перший раз вони змушені були залишити Житомир ще 12 листопада — через шість днів після того, як їх вигнали з Києва.

Але потім нашим воїнам довелося відступати. З тою вимушеною здачею обласного центру пов'язаний один міф. Якби він існував тільки в усних переказах, можна було б і не згадувати. Але його підкріпив своїм авторитетом відомий російський письменник Віктор Астаф'єв, який у 1943-му 19-літнім юнаком брав участь у боях за визволення міста. 1995 року в журналі «Дружба народов» було вміщено його спогади про ті події. Суть можна зрозуміти з такої цитати:

«У 1943 році, восени, після взяття нашими військами Києва, німці якось зненацька і загадково залишили Житомир, скоріше навіть покинули, залишивши напризволяще безліч складів, серед яких були і продовольчі, а в них величезна кількість горілки, спирту і всякого іншого зілля... Почалася поголовна пиятика, і раптом — несподіваний удар, відповідно до історії Другої світової війни, «переважаючих сил супротивника» (відверта брехня, після Курської битви в німців уже не було «переважаючих сил»): велику частину сили цієї було виведено з Африки і з ходу кинуто в бій. Як легко залишили німці Житомир, так з ходу, з льоту його легко і взяли назад, бо місто і армія, що його населила, були геть п'яні. Почався мною ще жодного разу не бачений масовий драп Житомирським шосе, що, обійшовши Житомир, німці перерізали. Німецькі танки стояли по обидва боки шосе і, «пропускаючи через коридор» панічно драпаючі війська, впритул розстрілювали колони наших машин, тягачів, коней і танків, суцільно устеливши при цьому трупами наших воїнів старе шосе, викладене бульжником. Відступаючі частини проїхали по цих трупах, і фашистські частини, що наступали, теж проїхали по них».

Зовсім по-іншому трактує ті події у своїй книзі спогадів Герой Соціалістичної Праці Степан Бойко: «Як живий, хоч і з вузьким солдатським кругозором, свідок тих трагічних подій повторної здачі ворогові Житомира, не можу промовчати й про таке. Відразу по війні поширювалась байка, яка на повному серйозі стверджувала, що Житомир здали через те нібито, що німці, відступаючи, спеціально залишили на складах багато спиртного, а ласі на нього визволителі перепилися на радощах й не могли через те стримати спеціально підтасований під це контрнаступ ворога. Вірити тій байці — означає нехтувати тим безперечним фактом, що броньований армаді танкових дивізій ворога, що розгорнулись тоді в контрнаступ, протистояли легкі й рухомі, в основному кавалерійські частини, до того ж добряче пошарпані в наступальних боях під час форсування Дніпра і наступних боях до Житомира. В усякому разі, можу чесно засвідчити, що за всі дні тих пекельних боїв мені не доводилося бачити жодного п'яного — ні серед рядових бійців, ні серед командирів».

С. Бойко, тоді кіннотник першого гвардійського кавалерійського корпусу генерала Баранова, брав безпосередню участь спершу у визволенні Житомира, а потім у кровопролитних боях у місті — з 15 листопада, коли почався контрнаступ німців, і по 19-те, коли кавалеристи проривали кільце й виходили з оточення. Це те, чого не міг бачити боєць 92-ї гаубичної бригади В. Астаф'єв: гаубицям нема чого робити на передовій, тож артилеристи першими одержали цілком слушну команду відійти в тил. Про те, яка насправді була ота «п'янка», коли німці перейшли в контрнаступ, можна судити з такої цитати з грунтовного наукового видання: «Почалася битва, яка за своєю запеклістю нагадувала битву на Курській дузі. Противник щодня вводив у бій свіжі дивізії, кидаючи одночасно в атаку до чотирьохсот танків, підтримуваних з повітря ударами сотень літаків». Нічого дивного: Гітлер вимагав будь-що скинути наші війська в Дніпро. До речі, 15 листопада німці спробували узяти Житомир «у лоб», та нічого з того не вийшло. 17 листопада вони захопили Коростишів — місто на трасі Житомир—Київ, тож наші війська, що продовжували утримувати обласний центр, були позбавлені матеріального забезпечення. Вранці 19 листопада дві кавалерійські дивізії та піхотні частини, які залишалися в Житомирі, прорвали оточення. Все це не в'яжеться з міфом про пропите місто.

до зваженості

Верховна Рада України, йдеться у листі, 9 грудня 2003 року 239 голосами народних депутатів доручила Тимчасовій спеціальній комісії парламенту доопрацювати відповідні законопроекти з урахуванням висновків Конституційного Суду України і подати їх парламенту для розгляду на предмет попереднього схвалення 23 грудня 2003 року. «Комісія здійснила відповідне доопрацювання, взявши за основу законопроект № 4105», — зазначає В. Литвин.

Голова ВР інформує, що після завершення його доопрацювання до розкладу роботи парламенту було внесено питання про попереднє схвалення змін до Конституції України. «Таке рішення не викликало заперечень народних депутатів України, — каже В. Литвин. — При цьому передбачалося провести розгляд та голосування щодо всіх законопроектів (реєстраційний № 3207-1, 4105 та 4180), стосовно яких були отримані висновки Конституційного Суду України».

24 грудня 2003 року законопроект № 4105 попередньо схвалено парламентом, і за це рішення відкритим голосуванням шляхом підняття рук проголосували 276 народних депутатів. Голосування, зазначає В. Литвин, було засвідчено особистими підписами парламентаріїв.

«Такий спосіб голосування є відхиленням від звичайно прийнятого у парламенті способу голосування із застосуванням електронних карток, однак не суперечить ні Конституції України, ні Регламенту Верховної Ради України. До того ж, зважаючи на ситуацію в сесійному залі, у тому числі на технічний стан електронної системи підрахунку голосів, яку представниками депутатських фракцій опозиції було виведено з ладу, народні депутати прийняли рішення про зміну встановленого Регламентом способу голосування, підтримавши таке рішення особистими підписами», — наголошує В. Литвин.

«При цьому слід зазначити, що інтенсивні переговори між представниками депутатських фракцій, а також мої пропозиції щодо можливих способів голосування із законопроектів та виходу з кризової ситуації не знайшли підтримки у представників депутатської меншості», — зазначає Голова Верховної Ради.

В. Литвин повідомляє: з огляду на те, що до попередньо схваленого законопроекту № 4105 внесено поправки, його повторно направлено до Конституційного Суду України для отримання висновку щодо відповідності Конституції.

Глава парламенту звертається до Президента та членів Бюро ПАРЄ із проханням «зважено підійти до пропозиції Моніторингового комітету від 7 січня 2004 року в частині розгляду окремого питання щодо України та утриматися від прийняття будь-якого рішення без всебічного і грунтовного вивчення цього питання безпосередньо в Україні».

напрямку

До речі, сам Астаф'єв розповів, що діяв наказ розстрілювати на місці, незважаючи на звання, тих, хто нап'ється. Двох зв'язківців з їхньої бригади, які таки нализалися і все намагалися заспівати веселу пісню, «ми завалили в кузов, позатикали їм роти ганчірками». Це єдиний приклад «повальної пиятики» в його спогадах. Тож чи не виник той міф за принципом дитячої гри в зіпсований телефон? За іронією долі, 21 листопада, тобто мало не день у день, але 1917 року, солдати з ешелону, який проїжджав через залізничну станцію Житомир, розбили три цистерни зі спиртом і, напившись, стали громити вагони з цукром. Як писала тоді газета «Волинь», 15 вояків було доставлено до госпіталю, де їх стан було визнано безнадійним. Під час війни залізничники, мабуть, ще добре пам'ятали про той інцидент, не раз згадували як застереження. Бо німці й справді чимало всякого добра не встигли вивезти з Житомира, який був для них центром матеріального забезпечення під час боїв за Київ. Цілком можливо, що події 1917 року (а тоді теж із німцями воювали) за схемою «розповідають» приєдналися до того, що було в 1943-му.

Вимушений відступ дуже зіпсував настрій Сталіну. Він із Тегерана, де проходила відома конференція, зателефонував командувачу Білоруським фронтом Рокоссовському й наказав негайно прибути на 1-й Український фронт, розібратися, чому Ватутін здав Житомир, а в разі потреби взяти командування на себе. Цей авторитетний військовий (після війни він був міністром оборони Польщі, потім заступником міністра оборони СРСР), добре розумів, що вождь шукає «винного», проте не став йому підтакувати і доповів, що Ватутін тримає ситуацію під контролем, але потрібна допомога військами.

За 40 днів гітлерівцям вдалося здолати в напрямку Києва лише 40 кілометрів, хоч випускник Рязанського танкового училища Гудеріан і намагався зламати нас броньованим кулаком. Ні, це вочевидь не схоже на «драп». Насправді це були жорстокі виснажливі бої. Про те, наскільки драматично розгорталися події, можна судити з пам'ятної читачам старшого покоління книжки Л. Брежнєва «Мала земля». Він розповів у ній, як біля села Ставище (це на трасі Житомир—Київ) у ніч з 11-го на 12 грудня йому довелося стріляти з кулемета по гітлерівцях, що прорвалися. Якщо начальник політвідділу армії опиняється на передовій, це свідчить, що ситуація справді серйозна. А неподалік від Ставища — Осівці того самого Брусилівського району. 1994 року, коли відзначалося 50-річчя визволення України, біля цього села відкрито пам'ятник з промовистою назвою «Рубіж мужності». Поряд —братська могила, в якій сплять вічним сном 1269 наших воїнів. І тільки 94 імені викарбувано на гранітних плитах... Такі могили — по всій лінії Овруч—Коростень—Малин—Брусилів—Попільня, яку стали називати Рубежем мужності військ 1-го Українського фронту. Далі окупанти не пройшли.

Тим часом було підтягнуто резерви. 24 грудня 1943 року почалася Житомирсько-Бердичівська наступальна операція. У боях за обласний центр було розгромлено 14 моторизованих і вісім танкових дивізій ворога. 17 з'єднань і частин 1-го Українського фронту одержали найменування «Житомирських». А вже наприкінці січня почалася Рівненсько-Луцька наступальна операція військ цього фронту.

Олексій КАВУН.

Житомир.

ФОТОФАКТ

Фото Володимира ТАРАСОВА (Укрінформ).

У Національній бібліотеці України імені В. Вернадського розгорнуто виставку «Інститут президентства в Україні: етапи становлення». На ній уперше представлено документи і матеріали Фонду президентів України. Музейну частину експозиції становлять подарунки президентам України від глав держав світу і видатних політичних, громадських і культурних діячів.

Спочатку була теорія

Немає нічого ціннішого для практики, ніж хороша теорія. Саме таку теорію зібрано в книзі «Проблемы гармонизации законодательства Украины и стран Европы» (під загальною редакцією Є. Б. Кубка і В. В. Цвєткова), яку наприкінці минулого року випустили юридична фірма «Салком» і провідне українське видавництво юридичної літератури «Юрінком Інтер».

У книзі зібрано статті відомих не тільки в Україні юристів-науковців, робота яких тією чи іншою мірою пов'язана зі здійсненням діяльності з приведення нашого законодавства у відповідність до законодавства європейських країн.

Європейський вибір України — це наближення до стандартів демократії, громадянського суспільства, верховенства права і забезпечення прав і свобод людини. Сучасна мета стратегії нашої держави, вважають автори книги, полягає у створенні реальних умов для вступу України до Європейського союзу, а правовою основою цієї стратегії має стати Концепція загальнодержавної програми адаптації законодавства України до законодавства Європейського союзу, схвалена Верховною Радою.

Європейський вектор розвитку законодавства в найближчі роки може виявитися досить істотним, якщо не головним, що породжує науковий і практичний інтерес до питань інтеграції, зближення, гармонізації законодавства України із законодавством європейських держав. Випущена книга дає змогу окреслити контури майбутніх механізмів правового регулювання відносин в Україні.

ДЕПУТАТ В ОКРУЗІ

Задля добробуту виборців

Мешканці ста приватних будинків і квартир селища Щорська Криничанського району під'єднуються до газової мережі. Це стало можливо за підтримки народного депутата Олега Царьова. Парламентарій серйозно узявся за газифікацію досі обділених голубим паливом населених пунктів: прокладено майже вісім кілометрів газопроводу високого тиску, внутрішньоселищні вуличні розвідні мережі, змонтовано газоопалювальне обладнання в помешканнях людей. А напередодні за участі народного обранця подали природний газ і в домівки мешканців села Олександрополь Солонянського району.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровська область.

Ще один приємний подарунок

Близько 20 тисяч хлопчиків та дівчаток мали змогу безплатно потрапити на новорічні та різдвяні святкові вистави в театрах Одеси.

Акція, проведена благодійним фондом «Шляхи майбутнього», який очолює народний депутат України Олександр Грановський, стала одним із найпомітніших заходів для дітвори у дні шкільних канікул. Фонд організував також доставку подарунків до шкіл-інтернатів та до районних відділів соціальної допомоги, звідки їх переадресували незаможним і багатодітним сім'ям.

— Ця акція — перший широкомасштабний захід нашого порівняно молодого фонду, — каже Олександр Грановський. — Проте як президент фонду можу запевнити — не одноразова й не остання. В подальшому плануємо надавати матеріальну допомогу всім дитячим будинкам України. Сподіваємося, що благодійність стане масовою і постійною, адже діти — наше майбутнє.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Щоб повірити в добро — треба його творити

Нині багато складних і важких проблем, які не просто здолати. Однак для народного депутата Ігоря Єремеєва, члена фракції Аграрної партії України, таких проблем немає, — впевнені мешканці Камінь-Каширського Волинської області. Завершення будівництва другої черги місцевої ЗОШ № 2, ремонт приміщень освітянських установ, зміцнення матеріальної бази шкіл району: забезпечення спортивним інвентарем та комп'ютерами, допомога дітям-інвалідам, сиротам, багатодітним сім`ям, інвалідам та ветеранам війни — це лише невелика частка його добрих справ.

Волиняни впевнені, що тільки завдяки наполегливості та професіоналізмові таких людей їх область процвітає. За час депутатської діяльності Ігор Єремеєв показав себе енергійною, бойовою та надійною людиною, здатною розв'язати проблеми виборців на найвищому рівні. За що й здобув щиру повагу та любов.

Світлана ДЕМ'ЯНИК та ще сто підписів.

Пообіцяв — зробив

Газифікувати Верхню Хортицю обіцяли багато хто. Тому, коли кандидат у народні депутати по 77-му виборчому округу Юрій Артеменко повів мову про газифікацію селища, жителі сприйняли його слова як передвиборну агітацію. Однак депутат дотримав даного ним слова.

На будівництві газопроводу в селищі вже освоєно 1,6 мільйона гривень, наданих підприємствами-спонсорами і Кабінетом Міністрів, а також більш як мільйон гривень особистих внесків жителів Верхньої Хортиці. Будівництво, що розгорнулося в селищі, стало воістину народним. Прокладено 2,5 кілометра газопроводу високого тиску, більше 50 кілометрів вуличних газопроводів, побудовано два газорозподільчі пункти. Усе це дало можливість під'єднати до газової магістралі більш як 600 будинків.

Олександр АБЛІЦОВ.

Запоріжжя.

ФОТОФАКТ

Перший Президент України Леонід Кравчук відсвяткував своє 70-річчя.

Фото УНІАН.

НОВИНИ

Промислове зростання і... хліб із чужого збіжжя

Минулої суботи Запорізькій області виповнилося 65 років

(Початок на 1-й стор.).

Енергетика, металургія та машинобудування — ось три кити, на яких тримається економіка області. Обсяги промислового виробництва за 2003 рік (порівняно з попереднім) зросли більш як на 20 відсотків. Проте регіон вперше в своїй історії змушений сьогодні імпортувати продовольче зерно... Область відновила свій промисловий потенціал — вийшла на рівень базового 1990 року, і водночас заборгованість у заробітній платі працівникам позабюджетної сфери перевищує 47 мільйонів гривень. Запорізькими енергетиками торік вироблено 52 мільярди кВт годин — майже третину всієї електроенергії в Україні, але борг теплової та атомної електростанцій до обласного бюджету становить понад 300 мільйонів гривень.

Ці та інші економічні і соціальні «парадокси» нині доводиться долати місцевій владі. Володимир Березовський, який п'ять місяців тому очолив облдержадміністрацію, оцінює її роботу, виходячи насамперед з того, чи покращила вона добробут кожного запорожця.

— Середньомісячна заробітна плата в регіоні за минулий рік зросла більш як на 20 відсотків і становить 534,4 гривні, — зазначив голова облдержадміністрації. — За цим показником ми треті в Україні після Києва та Донецької області. Однак не треба забувати, що майже половина наших працівників отримує за свою роботу менше встановленого прожиткового мінімуму. Торік більш як 63 тисячам сімей надавалися субсидії для відшкодування вартості житлово-комунальних послуг, майже 50 тисячам малозабезпечених родин — державна допомога в сумі, що перевищує 40 мільйонів гривень. Тільки з обласного бюджету було виділено понад 250 тисяч гривень громадянам, котрі потребували невідкладної матеріальної допомоги... Ось чому так важливо, що запрацював потужніше машинобудівний комплекс, нарощують обсяги виробництва місцеві підприємства харчової промисловості.

І цього року на Запоріжжі планують наростити загальний обсяг промислового виробництва. Середньомісячна зарплата в області, за оцінками, має збільшитися до 610 гривень. Серед важливих завдань, які належить виконати нинішнього року, Володимир Березовський назвав і спорудження нових мостових переходів через Дніпро. Реалізація цього проекту дала б роботу і зарплату кільком десяткам тисяч запорожців.

Олександр АБЛІЦОВ.

ДО ДНЯ ВЕЛИКОЇ ПЕРЕМОГИ

Визволителям — ордени «За мужність»

Копію прапора Перемоги у Великій Вітчизняній війні, капсули із землею з братських могил воїнів, які загинули, визволяючи Україну від фашистів, карти битв Другої світової та фотоальбоми про героїку українського народу у роки воєнного лихоліття отримали представники Вінниччини від своїх сусідів із Житомирської області.

Урочистості з нагоди передання естафети пам'яті «Слава визволителям України», що розпочалися на межі двох областей, було продовжено в Музеї бойової слави міста залізничників — Козятина. Біля меморіалу пам'яті загиблим воїнам відбувся мітинг-реквієм. Живі квіти та гірлянду слави вдячні нащадки поклали до пам'ятника двічі Герою Радянського Союзу підполковнику Івану Бойку. У Вищому професійно-технічному училищі залізничного транспорту, що носить ім'я Героя, на урочистих зборах з нагоди 60-ї річниці визволення Козятинського району від фашистів 17 ветеранів війни отримали високі державні нагороди — ордени України «За мужність» та відзнаки «Партизан України».

Естафета пам'яті пройде містами й селами Вінниччини, а наприкінці березня, коли вінничани святкуватимуть 60-літній ювілей визволення краю від фашистських загарбників, її передадуть сусідам з Хмельниччини, **повідомляє наш власний кореспондент Віктор СКРИПНИК**.

ФОТОФАКТ

Фото Олександра СИНИЦІ (УНІАН).

Священик УПЦ КП разом з послушником церкви освячують збори з нагоди 95-річчя з дня народження лідера ОУН Степана Бандери (1909—1959 рр.).

ВІСТІ З ПОЛТАВЩИНИ

Новий рік у нових оселях

зустріли мешканці 47 квартир п'ятиповерхового будинку в Лохвиці. Такий подарунок отримали працівники газопромислового управління «Полтавагазвидобування». Житло дістолося їм безплатно. Торік з каси підприємства на благодійні цілі, будівництво житла, лікарень, шкіл, газомереж було виділено понад сім мільйонів гривень. Звісно, цьому посприяла продуктивна праця: видобуто більш як чотири мільярди кубометрів газу, 550 тисяч тонн конденсату, 48 тисяч тонн нафти. Цьогоріч очікують значні приростів показників, а відтак — і нові новосілля.

Даєш залізниці електрифікацію!

Перші електропотяги пройшли 20-кілометровою ділянкою Вакулинці—Полтава—Київська. Так, на Полтавщині завершено роботи з електрифікації напрямку Київ—Харків. На черзі — роботи з електрифікації залізниці від Вакулинців до Люботина. Окрім того нині продовжують реконструювати полотно під швидкісний експрес «Київ—Харків». Плановано збільшити швидкість потягів на цьому напрямку до 200 кілометрів за годину.

«Саньку» пропишуть у небі

Наша газета не раз розповідала про талановитого конструктора літальних апаратів із Диканьки Олександра Запішнього. Він трагічно пішов із життя, але його однодумці з полтавського конструкторського бюро «Аерокоптер» продовжили спільну справу і створили гелікоптер АК-1 «Санька». Нині літальний апарат проходить сертифікацію.

Лежали в банці, понесли у банки

Ресурсна база банків регіону зросла майже на 26 відсотків і досягла на початок року 2743,8 мільйона гривень. Про це повідомив начальник управління Національного банку України в Полтавській області Михайло Городницький. Такі зміни стали можливі передусім за рахунок коштів клієнтів.

У галереї — вернісаж

Відкриттям виставки «Зимовий вернісаж» у Галереї мистецтв стартували дні педагогічної майстерності вчителів образотворчого мистецтва шкіл обласного центру. Запам'ятався театр мод загальноосвітньої школи №26, яким керує Тамара Пилипенко, а також графічні твори студії з цього навчального закладу. Студенти педуніверситету показали оригінальні композиції з оформлення подарунків, а міський навчально-дослідницький центр учнівської молоді представив колекцію «Новорічні й різдвяні листівки».

Григорій ГРИНЬ.

Німе кіно

Репортаж із безсонної ночі

(Початок на 1-й стор.).

Але погодьтеся, що три жезли, котрі світяться водночас, кого завгодно спантеличать. Одразу і не зрозумієш, яким із них котрому саме водієві вказано зупинитися. Тож за хвилину-дві біля узбіччя вже гальмують, підрізаючи одне одного на слизькій трасі, три машини, створюючи так звану аварійну ситуацію вже не віртуально, а реально. Решта за інерцією прошмигують, не встигаючи скинути швидкість... Ось ці перші троє виручили з десяток інших, котрим пощастило. Отже — три на три. Вони не затримують процес. Честь під козирок, папери з віконця, і вже через дві, максимум — три хвилини автомобіль рухається далі. Це якщо водії свідомі, спілкування інспекторів з ними закінчується взаємним задоволенням. У кожного час — гроші. Тим паче опівночі, тим паче в ніч з одного свята на інше.

А тут зупинили несвідомого таксиста. Гальмує різко, з машини вискакує, як ошпарений, руками розмахує, жести видають невдоволення. І от його вже ведуть до патрульної машини. Він за своєю шоферською звичкою хотів сісти на місце водія, повертається, знову, розмахуючи руками, відкриває двері з боку пасажира. Там йому довелося згаяти хвилин 20. Повернувся до свого таксі, кілька секунд, очевидно, спілкувався зі своїм клієнтом. Енергійно повернувся до патрульного авто і вже через хвилин п'ять жалюгідною ходою почалапав до таксі. Запалювання, газ — ніч попереду... Комусь не пощастило, а хтось має подякувати таксистові, на якого інспектор витратив ці 20 напружених хвилин. Час — гроші. Або зняти капелюха перед водієм: у неформальному спілкуванні він та інспектор дружно перекурювали на тротуарі. Інші два — як на конвеєрі: честь під козирок, папери з віконця, честь під козирок...

На тих, чий гальмовий шлях був занадто довгий, часу витрачали більше: інспектор очікує, поки водій здасть назад, а водій, якщо не дуже свідомий, не поспішає з такими жестами. І тоді інспекторові доводиться йти до «порушника», який загальмував майже біля «бермудського трикутника». Але, напевно, цей час і зусилля варті того. Втім, надовго там нікого не засмоктало. Щонайбільше — хвилини чотири-п'ять. А кіно крутиться далі.

От сріблястий джип здалеку запримітив патруль. «Рильце» в пушку, тому сповільнив хід і нишком повернув на Керосинну. Доповз до середини — врівень із заправкою, оцінив обстановочку, мовляв, якщо виїхати на паралельну проспекту вулицю, доведеться зробити величезний гак. Розворот, як на іспиті з фігурного водіння, і, очевидно, з переляку, навіть поворот не включивши, вирулюючи на проспект під носом у даішників, — дає дьору. Вони в цей час зайняті були. Комусь пощастило.

МІЛІЦЕЙСЬКІ ІСТОРІЇ

Кіно тривало рівно 45 хвилин. За чверть на першу даїшний патруль, як за командою, сів у свою машину і зник за «бермудами».

Сеанс напруженої праці ДАІ повторився в німому кіно рано-вранці у День міліції, що настав. Схід сонця. Четверта година. Знову 45 хвилин. Світляний жезл, честь під козирок, пара-трійка слів, папери у віконці машини, честь під козирок, світляний жезл... Люди, як роботи, — на автопілоті. Зоря ледь заяснiла, місто ще спить, люди, які святкували, вже розійшлися, а ті, котрі щойно прокинулися, — ще не потрапили в кадри німого кіно. Роботу закінчено.

І — патруль зникає за «бермудами».

Питання для всіх, кого зупинили тієї святкової ночі: скільки коштує час? Телефонуйте і пишіть до «Голосу України». Кіно буде озвучено. В усякому разі титри — урочисто обіцяємо.

Репортаж, не виходячи з домівки, провела Вікторія СВЄТЛАНОВА.

Повернення «Тараса Шевченка»

ФАКТ І КОМЕНТАР

Фото Олега ВЛАДИМИРСЬКОГО (УНІАН).

(Початок на 1-й стор.).

Той самий «Тарас Шевченко» щороку давав до казни не менш як 1,5 мільйона доларів доходу. Та в перші роки розбудови самостійної України спритні ділки розбазарили й порозкрадали увесь «білий флот» ЧМП (як, до речі, й вантажний). І коли то тут, то там українські лайнери заарештовували за якісь міфічні борги й виставляли на аукціони, саме тодішній генеральний директор «Антарктики» Валерій Кравченко загорівся ідеєю повернути судна на батьківщину, знайшов кошти, щоби здійснити задумане. Одна з версій убивства В. Кравченка саме й полягає в тому, що він, придбавши спочатку «Тараса Шевченка», а потім «Одесу», «перейшов дорогу» тим, хто поклав око на ці лайнери.

Започатковане Валерієм Кравченком продовжили його наступники й однодумці. Можна тільки дивуватися стійкості й відданості своєму теплоходові 37 членів екіпажу «Тараса Шевченка» на чолі з капітаном Геннадієм Маричередою, які протягом кількох років, не отримуючи зарплати й перебуваючи в жахливих умовах, не залишили своє судно, зберегли все те, що можна було зберегти. Ну, а те, що з часом таки вийшло з ладу, згодом відновлювали разом із робітниками Іллічівського судноремонтного заводу.

Напевно, «Тарас Шевченко» міг би вийти в круїзний рейс принаймні на півроку раніше, якби не підступи «доброзичливців». Навіть перед нинішнім рейсом знайшлися охочі ще раз перевірити, на яких таких підставах лайнером володіє «Антарктика», хоча правомірність цього вже не раз доводили суди різних інстанцій. Та все ж поневіряння судна і його екіпажу, будемо сподіватися, залишилися позаду. А попереду — тільки щасливі круїзні рейси. І «Тараса Шевченка», і «Одеси», яку відновлює та сама «Антарктика». А за ними, дивись, і решти українських пасажирських лайнерів — повернутих, придбаних, новозбудованих. Адже у нас є великий досвід організації морських подорожей, численні фахівці, здатні отой досвід ще примножити.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

На знімку: генеральний директор АРК «Антарктика» Валентин Кобилянський.

ХВОРОБА НАСТУПАЄ

Радій, школярство, — канікули подовжено!

Тернопільська міська надзвичайна протиепідемічна комісія вирішила подовжити канікули у школах ще на тиждень — до 19 січня. Адже понад 50 відсотків хворих на грип — діти. Зроблено це і з метою уникнення інших штамів грипу, які можуть бути занесені з різних регіонів, адже на свята багато школярів від'їжджали. А ось у районах навчання вже розпочалося: там грип розгулявся менше.

Любов ЛЕВИЦЬКА.
Тернопільська область.

Тим часом у Головному управлінні освіти та науки Київміськдержадміністрації повідомили, що канікули для столичних школярів подовжено до 21 січня включно.

ФОТОФАКТ

Зимові розваги юних киян.

Фото Олександра СИНИЦІ (УНІАН).

ПОГЛЯД

Літаки у водопроводі

«Перекувати мечі на орала» ухвалила громада Смілівської сільради Куйбишевського району на Запоріжжі. На загальних зборах селяни вирішили здати в металобрухт музейні експонати — винищувач, бомбардувальник, танк і танкетку, а на виручені кошти полагодити водопровідні мережі у Смілому та Самійлівці.

Зразки бойової техніки були окрасою Смілівського музею бойової слави. Але «металісти» так познущалися з експонатів, що на них було соромно дивитися. Тож судили-рядили, дебатували у виконкомі та Смілівській сільській раді й вирішили — на переплавку! Біля музею і Кургану слави у сільському парку тепер порожньо, зате водогони функціонують.

Костянтин ПРИЧИНЕНКО.
Куйбишевський район Запорізької області.

Дід Мороз у... мундирі

БЛАГОДІЙНІСТЬ

Новорічні подарунки та благодійну допомогу — засоби особистої гігієни, одяг — одержали школярі Чудейської допоміжної школи-інтернату від співробітників науково-дослідного експертно-криміналістичного центру УМВС.

Правоохоронці, за словами начальника згаданого підрозділу підполковника міліції Віктора Марчука, спеціально обрали саме цей навчальний заклад, оскільки він найвіддаленіший від обласного центру.

Сергій СУЛИМА.
Чернівецька область.

НОВОСІЛЛЯ

Хоч сніги довкола, а ми будуєм

Минулої неділі у Нижньому Березові Косівського району відкрито нову школу 1-2 ступенів на 320 учнівських місць. Раніше навчальні класи містилися у 16 хатах.

А буквально кілька днів до того новосілля школи святкували у Світанку Рогатинського району. Під нову школу будівельники фірм «Галбуд», «Віадук» та корпорації «Галпродукт» реконструювали колишнє приміщення будинку культури. Світанок — найвіддаленіше село району, яке раніше вважали неперспективним.

Дарина НАЗАРЧУК.
Івано-Франківська область.

Гримлять різдвяні новосілля

Майже 90 молодих сімей сумчан справили новосілля у 16-поверховому будинку, що виріс на березі перлини міста — Чехового озера. Різдвяний подарунок у рамках обласної програми молодіжного житлового будівництва зробив новоселам колектив будівельників АТ «Номак-Інвест» на чолі з генеральним директором, депутатом Сумської міської ради Володимиром Шамраєм, який здав висотну оселю в експлуатацію майже на три місяці раніше запланованого терміну.

Новий 88-квартирний — перша ластівка на 13-гектарному масиві з майбутніх десяти житлових споруд, що зводитимуться в рамках молодіжної житлової програми в Сумській області. За п'ять років її існування на Сумщині молодим сім'ям уже передано більш як 220 квартир. Нині із залученням коштів за цією програмою в області споруджуються ще п'ять житлових будинків: два в обласному центрі, а також у Глухові, Кролевці та Недригайлові.

Владислав ЖМУРКОВ.
Сумська область.

З якісним товаром — до столиці

КОНКУРСИ

Тридцять підприємств краю взяли участь в обласному конкурсі «Сто кращих товарів Черкащини». Переможцями стали ВАТ «Світ ласощів», Золотоніський лікеро-горілчаний завод, ВАТ «Темп», «Хімволокно» та готельний комплекс «Дніпро».

Тепер лідери ринку Черкащини готуються до участі у Всеукраїнському конкурсі, а також у Міжнародній виставці товарів та послуг, яка проходитиме в Москві.

Лідія ТИТАРЕНКО.
Черкаська область.

Смертельні «обійми» рідної бабусі

ТРАГЕДІЯ

За підозрою у вбивстві 11-місячного онука затримано 44-річну мешканку Краматорська. Мати малюка залишила дитину бабусі, а сама пішла в гості. За попередньою інформацією, бабуся була не проти прикластися до чарки і того вечора перебувала в нетверезому стані. Крики немовляти не давали жінці спочивати, і роздратована нянька засунула дитину всередину газової духовки, попередньо її включивши. Після такої «виховної» процедури бабуся дістала волаючого малюка і викинула його за вікно першого поверху, просто на сніг.

Ліна КУЩ.
Донецька область.

У НОМЕР

■ *Мукачеве*

Доженемо французів!

У центрі Мукачевого можна було сп'яніти і без вина, надихавшись повітрям, наповненим ароматами чудесних виноградних напоїв на традиційному фестивалі-дійстві «Червоне вино».

Понад 60 столів, заставлених винами, виготовленими за власними рецептами і технологіями, вдалося нарахувати на гамірному святі. Білі, золотисті, рожеві, червоні, темно-червоні з рубіновими відтінками кольорів — напої на будь-який смак! З легкої руки трьох мукачівських Василів (один з них — тодішній директор профтехучилища Василь Ковбаско й нині взяв участь у відкритті свята вина) фестиваль став уже дев'ятим.

Експерти прогнозують, що споживання вина в Україні щороку зростатиме на десять відсотків. Може, й наздоженемо французів. Хоча наш громадянин щороку випиває сім літрів вина, а француз — сімдесят сім. Треба ще он скільки бігти! Щоправда, для Закарпаття ця дистанція набагато коротша, **повідомляє наш власний кореспондент Іван ГУДЗОВАТИЙ.**

■ *Луцьк*

Марафон проти недуги

Волинським Мересьєвим називають у Ковелі Леоніда Оксеюка. Кілька років тому важка хвороба підірвала його здоров'я — став інвалідом першої групи. Заново вчився ходити. Але не здався недузі: щороку здійснює надмарафонські піші переходи. Цьогорічний похід Леонід проведе під девізом «100 років життя кожному ковельчанину». За десять днів інвалід-марафонець хоче пройти сто кілометрів вулицями і доріжками стадіонів рідного міста.

Леонід Оксеюк вже завершив перший етап супермарафону європейськими державами. Позаду дороги 12 воєводств сусідньої Польщі: від міжнародного переходу Ягодин—Дорогуськ до батьківщини Папи Івана Павла II міста Вадовіце. Свій перехід він присвятив 25-річчю перебування Івана Павла II в сані. Навесні Леонід Оксеюк продовжить свій супермарафон дорогами Європи протяжністю понад тисячу кілометрів, **повідомляє наш власний кореспондент Микола ЯКИМЕНКО.**

■ *Хмельницький*

Комбайн під ялинку

Не тільки на успішну посівну, а й на добрі жнива вже тепер може сподіватися селянсько-фермерське господарство «Кузминське», що в Теофіпольському районі Хмельницької області. Тут за власні кошти придбали новенький комбайн «Дон-1500». Покупка для кузьминецьких селян не була несподіваною, адже і тваринництво, і рослинництво у господарстві прибуткові. Особливу ставку роблять на сою. Торік під цю культуру відвели сто гектарів. Середня врожайність сягнула двадцяти чотирьох центнерів з гектара. У власному переробному цеху виготовили не одну тонну соєвого молока, котре пішло на відгодівлю худоби. А вже прибутки від молока і м'яса дали змогу придбати новий комбайн, **повідомляє наш власний кореспондент Ірина КОЗАК.**

ФОТОФАКТ

Державна холдингова компанія «Луганськтепловоз» на замовлення Іраку випустила вантажо-пасажирський тепловоз з потужністю 3000 кінських сил та швидкістю до 140 кілометрів на годину.

Фото Вадима ЛІСНОГО (Укрінформ).

Рік культури, який завершився 26 грудня

ОВАЦІЇ РОКУ

Спокійно, читачу, ця стаття буде коротка. Вона була б довга, якби довелося розповідати про реальні вершини української культури 2003 року. Бо це довелось би говорити про нові книжки Андруховича, Цибулька, Винничука, Галини Пагутяк, Мідянки, про музику Рунчака і Алли Загайкевич, про фільми Муратової, Саніна, Буковського, про вистави «Дядя Ваня» Малахова й «Місяць кохання» Жолдака, про гурт «Океан Ельзи» й виставку Якутовича. Тобто від Андруховича до Якутовича. Від А до Я. А ще про такі явища, як «Мистецьке березілля» Проскурні, Форум видавців у Львові, телепрограму «Всплеск культуры», книжкову серію «Приватна колекція» Габора і «Піраміди», подвиги Малковича й «А-ба-би-га-ла-ма-ги», і всі інші ознаки повноти Культури, за яку нам не соромно перед світом.

Але ми говоримо про Рік Культури, проголошений Державою. А це зовсім різні речі. Так само різні речі: те, що Держава розуміє під Культурою; те, що Держава декларує; і нарешті те, що вона реально робить.

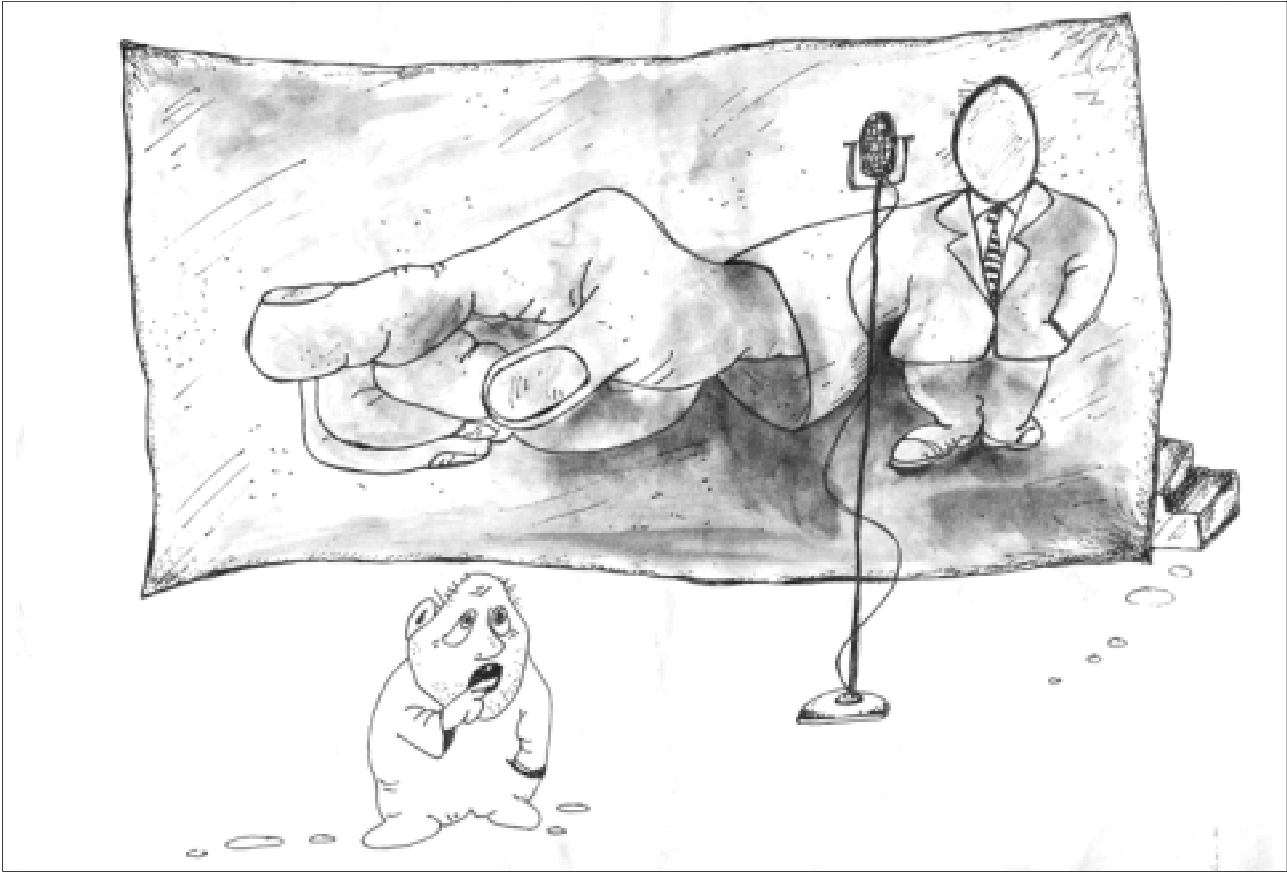

Мал. Михайла САЧКА.

Декларації і реальність

Рік Культури в Україні уряд ознаменував Державною програмою розвитку культури до 2007 року. Крім того, робоча група при Комітеті ВР з питань духовності і культури подала проект Концепції державної політики в галузі культури на 2004—2006 роки. Відбулись парламентські слухання «Духовна криза суспільства і шляхи її подолання». Прийнято чи розглянуто низку законів: про підтримку книговидання, гастрольну діяльність, охорону архітектурної спадщини, загальнодержавну програму використання об'єктів культурної спадщини, охорону культурної спадщини (цьому присвятили і День уряду у ВР).

Рік Культури мав початися введенням у дію закону про підтримку вітчизняного книговидання. Але не почався. І навіть не закінчився — «підтримка» досі гальмується, як і попередні вісім (!) років. Прямий наслідок такої політики: український книжковий ринок заповнено на 90 відсотків російською продукцією. Кошти там крутяться не менші, ніж у Керченській протоці.

У Рік культури наша газета в рубриці «Фасади і задвірки» чимало писала про руйнування історико-архітектурних ландшафтів Києва. Та й по всій Україні вони під загрозою, бо це «нерухомість», а отже ласий шматок. Слава Богу, не вся культура є «нерухомістю», а то б довелося приймати закон про захист симфонічної музики. Втім, законів у сфері культури не так мало. Але досі нема Закону про культуру. Та й концепції культурної політики Держава не має.

Як Держава це розуміє

Здається, в усьому, що не є «нерухомістю», Держава страшенно наївна. Показовим (саме в Рік культури) було втручання Держави в конфлікт у Спілці письменників. Одразу відкинемо гіпотезу, ніби Держава просто зазіхала на особняк (нерухомість) спілки. Ні, це грубо. А раптом Держава справді хотіла навести лад у літературі і поганих літераторів замінити хорошими? Якщо так, то це нагадує відомий діалог з кримінальної комедії: «А бриллиантов там нет! — Как нет?! — А откуда вы знаете, что они там были?» Література — не «там», і якщо Держава всерйоз думає, що «там», то вона просто виставляє себе на посміх. Як і той відомий політик, що недавно подав на розгляд Кодекс законів про культуру, до якої зарахував і перукарське мистецтво. Чим не культурні ідеали одного персонажа, за фахом перукаря, чи цирюльника, пардон, палікмахтера?

Замкнуте коло

Зрештою, що таке культура? Це комплекс цінностей, які дозволяють нації самоусвідомлюватися і поважати себе. На тих цінностях і вибудовується національна ідея. Вище ми подали («від А до Я») список тих, чим у нашій культурі можна пишатися. Той список насправді набагато ширший. Та який би він не був, якщо все це відсутнє (або напівприсутнє) в інформаційному просторі — вважайте, що тих вартостей не існує зовсім. Як сучасна нація може самоусвідомлюватися й пишатися тим, чого телевізор їй не показує? І тим, чого ніде не прочитаєш? Прикметно, що з усіх сущих в Україні журналів лише єдиний присвятив повністю цілий номер Рокові культури — це був журнал «Вісник податкової служби»!

А ось річ, гідна Книги Гіннесса: у Києві, столиці європейської держави, нема жодної української книгарні. Точніше, є «Наукова думка» на Європейській площі та дві приватні крамниці Яворського. Але й там є аж ніяк не все, що видається в Україні. В інших книгарнях столиці українські видання становлять у ліпшому разі 25 відсотків. Про провінцію нема й мови.

Відсутність інформації про культуру породжує відсутність попиту на цю культуру. Коло трагічно замкнуте. Нашу велику літературу скоро нікому буде читати.

Цифри і субтитри

Оглядова стаття вимагає цифр. Цифри, приміром, кажуть: у нас є сотні телерадіокомпаній. НТКУ, за ліцензією, зобов'язана 85 відсотків мовлення вести українською мовою, а реально досягнуто 91 відсоток. Майже половина облдержтелерадіокомпаній ведуть мовлення стовідсотково українською мовою. Хороші цифри — саме для Року культури! Але на ділі більше половини цієї телепродукції йде з субтитрами чи закадровим перекладом, часто препоганим. А найгірше, що своя, незапозичена, телепродукція також страждає тим самим субтитровим мисленням. Коли дикторка каналу «1+1» радісно повідомляє тобі, що «рейтинг фпаф», почуваєшся в окупованій країні й хочеш знати точні цифри: якого числа і якого року наше потужне телебачення (справді потужне, бо від нього нікуди не подінешся) остаточно доконає українську мову? А це цілком реальна тенденція. Але її за цифрами ніхто не хоче бачити. Цікаво, що навіть керівництво державного ТБ охоче підтримує думку про те, що наш телепростір окуповано продукцією Росії, й нічого не вдієш, бо рейтинги програм встановлюють замовники реклами. Знову замкнуте коло? Насправді ж винна не російська культура і навіть не замовники реклами, а наше колоніально-субтитрове мислення.

Страх деколонізації

Невже коло справді замкнене? Розумні люди кажуть, що ні. Академік Іван Дзюба не раз заявляв: нам потрібна програма деколонізації української мови і ширше — культури. Страшне слово «деколонізація» не означає заборон на іншу культуру, а лише створення умов для повноцінного існування своєї культури (за повним списком від А до Я, а не лише костюмованим концертам).

У державній риториці чимало звучних понять. Ну, ось: наше законодавство в галузі культури має відповідати євростандартам. Але поняття «деколонізація» там нема. Й зрозуміло, чому. Вище ми говорили, що наша Держава не має концепції культурної політики. Насправді держава має цю концепцію, але мовчить про неї. Бо ця концепція спрямована на закріплення колоніального статусу своєї культури.

Круглі дати

Щоб це зрозуміти, не треба багато зусиль. Рік культури ознаменувався державним відзначенням двох «круглих» дат (Щербицького і ВЛКСМ) — і цілком проігнорованими двома іншими круглими датами (Стуса і Хвильового). І ця політика послідовна: Держава поставила великий пам'ятник колаборанту Грушевському, а не непримиренному Липинському.

Коли кажуть, що бюджет нашої культури фінансується в останні роки на 50 відсотків (за винятком 2003 року), то це означає лиш одне: для підтримки колоніального статусу культури треба зовсім невеликих коштів, саме отих 50 відсотків. Решта покривається культурним продуктом з субтитрами. Здається, Філіп Кіркоров вже народний артист України. Браво!

Факультативне самоусвідомлення

Міносвіти звітує: «створено нове покоління підручників українською мовою, станом на вересень 2003 року забезпеченість підручниками шкіл і класів із українською мовою навчання становить 85 відсотків від необхідної». Тут вражає не цифра, а слова «нове покоління підручників». А от справді «нове покоління» підручників (приміром, з історії України — Наталії Яковенко та Ярослава Грицака) використовують хіба що факультативно. А серія посібників з української літератури «УСЕ для школи» (ідея Олександри Коваль) виявилася цікавою для школярів, але... надто складною для педагогів (читай: для Держави, яка продукує цих педагогів).

Диявол у дрібницях

Чим погана оця факультативність? Іноді найкраща ілюстрація складних проблем — у дрібницях (кажуть, саме в дрібницях ховається диявол). От недавно по ТБ йшов фільм «Європейський ескорт» — про те, як наша міліція зупинила бандитів, яких не зупинила поліція Німеччини й Польщі. Подія реальна, ми нею можемо пишатися. Але! Головного міліцейського персонажа грав російський актор. Грав погано.

Спекуляція на імпорті

Кажуть, у нас 10 мільйонів етнічних росіян, і їм потрібні своя мова, культура, література. Звичайно, потрібні! Але на ділі йдеться про імпортну культуру. І Держава протегує саме такому імпортові. Отже, 10 мільйонів наших росіян не такі повноцінні, як російські росіяни, у яких ми це позичаємо? Уявіть, що американці досі ввозять із Британії Діккенса, бо свій Хемінгуей не такий? А у нас це відбувається. Підозрюю, якби хтось висунув гасло «Хай живе велика російська література, створена в Україні!» — то одразу б нарвався на президентське вето.

Книжка року

Головна книжка року зветься «Україна — не Росія». Тобто, як у нас звично, суть предмета пояснюється через субтитр. Спробуй назвати «Україна — це Україна» — але, виходячи з усього вищесказаного, це був би вже націоналізм! І так сказано аж надто сміливо!

...Рік культури має точну дату завершення. Це сталося 26 грудня рівно о 12.00 — коли судовий виконавець прийшов виселяти книгарню «Мистецтво» з Хрещатика. Книгарня стояла тут 40 літ і була чимось більшим, аніж торговельною точкою. Але приміщення знадобилося Державі — Мінагропрому. Бурхливі оплески.

Віталій ІВАНОВ.

Постанова Верховної Ради України

Про стан забезпечення в Україні встановлених чинним законодавством соціальних, економічних, правових і конституційних гарантій у сфері соціального захисту ветеранів праці

Заслухавши і обговоривши інформацію Кабінету Міністрів України про стан забезпечення в Україні встановлених чинним законодавством соціальних, економічних, правових і конституційних гарантій у сфері соціального захисту ветеранів праці, Верховна Рада України відзначає, що Урядом України проводиться певна робота щодо вирішення проблем життєзабезпечення ветеранів праці. Поступово зростає рівень бюджетного забезпечення програм соціальної підтримки ветеранів, поліпшується соціально-побутове обслуговування ветеранів праці територіальними центрами соціального обслуговування пенсіонерів та одиноких непрацездатних громадян, створено мережу геріатричних пансіонатів і пансіонатів для ветеранів війни та праці, запроваджені благодійні акції «Милосердя», волонтерство, проводиться щорічне медичне обстеження та диспансеризація ветеранів. Започаткована пенсійна реформа.

Ветерани праці обслуговуються 745 районними та міськими територіальними центрами, які надають близько 40 видів послуг.

Заслуговує схвалення досвід Міністерства транспорту України, Міністерства внутрішніх справ України, ряду трудових колективів щодо підтримки ветеранів — колишніх своїх працівників, надання їм матеріальної допомоги, санаторного лікування тощо.

Важливу роль у розв'язанні проблем соціального захисту ветеранів праці відіграють ветеранські організації.

Разом з тим Верховна Рада України відзначає, що Кабінету Міністрів України, місцевим органам виконавчої влади та органам місцевого самоврядування не вдалося повною мірою забезпечити державні соціальні, економічні, правові та конституційні гарантії у сфері соціального захисту ветеранів праці. Показники рівня соціальної захищеності цієї верстви населення не відповідають вимогам законодавства, встановленим стандартам рівня життя громадян. Зокрема, середній розмір виплачуваних пенсій залишається низьким і становить лише 52 відсотки прожиткового мінімуму для непрацездатних осіб. Більшість пільг, передбачених Законом України «Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні», не реалізується.

Недостатній рівень забезпечення ветеранів праці санаторно-курортним лікуванням, безплатним зубопротезуванням. Не до кінця вирішені питання щодо надання ветеранам праці пільг на проїзд в автомобільному транспорті, встановлення телефонів. Потребує активізації робота по підтриманню здоров'я і сприянню активному довголіттю громадян похилого віку та нагальному розв'язанню проблеми такої категорії ветеранів, як «діти війни».

Неприпустимою є спроба Кабінету Міністрів України замінити систему пільг на адресну грошову допомогу та порушення окремими представниками виконавчої влади вимог чинного законодавства при розгляді звернень ветеранів праці.

Враховуючи викладене, Верховна Рада України постановляє:

1. Роботу Кабінету Міністрів України щодо забезпечення встановлених чинним законодавством соціальних, економічних, правових і конституційних гарантій у сфері соціального захисту ветеранів праці визнати недостатньою, такою, що не відповідає вимогам сьогодення і потребує вжиття невідкладних, рішучих заходів з боку Уряду України щодо покращення становища цієї категорії громадян.

2. Вважати неприпустимими і такими, що суперечать Конституції України, невиконання чинних законів та будь-які спроби суб'єктів права законодавчої ініціативи звузити обсяг чи зміст існуючих прав ветеранів праці, які містяться у законодавчих нормах.

3. Кабінету Міністрів України:

забезпечити системний та комплексний підхід до формування державної політики у сфері соціального захисту ветеранів праці, покращити координацію діяльності міністерств та інших центральних органів виконавчої влади у вирішенні проблем, пов'язаних із життєдіяльністю цієї категорії громадян;

внести на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо змін до Закону України «Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні», спрямовані на поліпшення соціального захисту ветеранів праці та посилення відповідальності посадових осіб за невиконання вимог цього Закону стосовно надання пільг;

стимулювати налагодження міждержавних зв'язків у соціальній сфері;

вжити дієвих кроків щодо підвищення розміру пенсій ветеранам праці до рівня прожиткового мінімуму, встановленого законом;

розробити реальні механізми забезпечення житловою площею ветеранів праці, які потребують поліпшення житлових умов, та позачергового відведення земельних ділянок для індивідуального житлового будівництва, садівництва і городництва;

передбачити в місцевих бюджетах кошти на першочерговий ремонт квартир та житлових будинків ветеранів праці;

рекомендувати скасувати постанову Кабінету Міністрів України від 2 березня 2002 року № 253 «Про затвердження Стратегії заміни системи пільг на адресну грошову допомогу населенню» як таку, що суперечить Конституції України;

розробити і запровадити механізм, спрямований на використання грошових заощаджень громадян в установах ВАТ «Державний ощадний банк України» для придбання чи ремонту житла, оплати лікування та комунальних послуг;

забезпечити фінансування в повному обсязі державних цільових програм захисту ветеранів праці;

не допускати зупинення дії норм, якими встановлені пільги;

здійснити комплекс заходів по виконанню норм чинного законодавства щодо переважного права на встановлення телефонів ветеранам праці, забезпечення пільг на проїзд в автомобільному транспорті;

продовжити роботу із створення державної скоординованої системи геріатричної допомоги населенню та забезпечити її включення до інфраструктури відповідних служб, спеціалізованих центрів, пансіонатів, спеціальних житлових будинків із комплексом медико-соціальних послуг, стаціонарних відділень для постійного або тимчасового проживання літніх людей;

розробити загальнодержавну та регіональні програми щодо поліпшення соціального забезпечення ветеранів праці та інших громадян похилого віку;

видати постанову щодо переліку ліків, які будуть звільнені від податку на додану вартість, із збереженням на них нині діючих цін;

рекомендувати сторонам соціального партнерства при веденні колективних переговорів і укладанні угод на державному, галузевому, регіональному рівнях та укладанні колективних договорів передбачати положення щодо соціального захисту ветеранів праці;

здійснювати контроль за додержанням законодавства про працю щодо реалізації права ветеранів праці на використання щорічної відпустки у зручний для них час та на відпустку без збереження заробітної плати строком до двох тижнів на рік;

вишукати можливість компенсації ветеранам витрат у зв'язку з підвищенням цін на хліб;

переглянути підхід до фінансування територіальних центрів соціального обслуговування пенсіонерів та одиноких непрацездатних громадян;

впорядкувати нормативно-правову базу щодо надання пільг ветеранам праці;

ввести в практику регулярні звіти Кабінету Міністрів України про виконання цільових державних програм щодо соціального захисту населення;

розглянути пропозиції народних депутатів України щодо перегляду пункту 2 постанови Кабінету Міністрів України від 20 листопада 2003 року № 1783 «Про заходи щодо поліпшення пенсійного забезпечення громадян» як такого, що не забезпечує належного підвищення розміру пенсій;

за результатами щорічної диспансеризації із залученням необхідних спеціалістів забезпечити першочергове обслуговування ветеранів праці в лікувально-профілактичних закладах, першочергову госпіталізацію в стаціонари, надання послуг в аптечній мережі;

передбачити фінансову підтримку громадських організацій ветеранів усіх рівнів;

організувати на Першому Національному телевізійному каналі постійно діючу тематичну передачу щодо висвітлення проблем ветеранів праці, шляхів та досвіду їх вирішення, діяльності державних органів стосовно підвищення соціальної захищеності цієї категорії громадян тощо.

4. Комітетам Верховної Ради України, до відання яких належать відповідні питання:

при підготовці проектів законів не допускати неузгодженості в частині призупинення дії норм, якими встановлено пільги ветеранам;

внести пропозиції щодо:

законодавчого врегулювання соціального захисту такої категорії ветеранів, як «діти війни»;

визнання таким, що втратив чинність, пункту 5 Пропозицій Верховної Ради України до Основних напрямів бюджетної політики на 2004 рік, схвалених Постановою Верховної Ради України від 19 червня 2003 року;

доповнення переліку підстав для представництва прокуратурою інтересів громадянина в суді, визначеного частиною другою статті 36 1 Закону України «Про прокуратуру», такою, як похилий вік.

5. Рекомендувати Верховній Раді Автономної Республіки Крим, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, місцевим державним адміністраціям та органам місцевого самоврядування протягом першого кварталу 2004 року розглянути питання щодо реалізації програм соціального захисту ветеранів праці та забезпечення їх фінансування в повному обсязі.

6. Контроль за виконанням цієї Постанови покласти на Комітет Верховної Ради України у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів.

Голова Верховної Ради України
В. ЛИТВИН.

м. Київ,
11 грудня 2003 року.
№ 1390-IV.

Закон України

Про внесення зміни до статті 32 Закону України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства»

Верховна Рада України постановляє:

1. Статтю 32 Закону України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства» (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., № 23, ст. 161; 2001 р., № 13, ст. 66; 2003 р., № 16, ст. 117; 2003 р., № 27, ст. 209) після частини п'ятої доповнити двома новими частинами такого змісту:

«Іноземці та особи без громадянства, затримані за незаконне перебування на території України (в порушення заборони щодо в'їзду в Україну, за відсутності визначених законодавством та міжнародними договорами України підстав для перебування в Україні (транзитного проїзду через її територію), у тому числі перебування за чужими, підробленими, зіпсованими або такими, що не відповідають встановленому зразку, візою (дозволом), паспортним документом, розміщуються в пунктах тимчасового перебування іноземців та осіб без громадянства, які незаконно перебувають в Україні, з регламентованим внутрішнім розпорядком на період, необхідний для підготовки їх видворення за межі України у примусовому порядку, але не більше ніж шість місяців.

Типове положення про пункт тимчасового перебування іноземців та осіб без громадянства, які незаконно перебувають в Україні, затверджується Кабінетом Міністрів України».

У зв'язку з цим частини шосту — дев'яту вважати відповідно частинами восьмою — одинадцятою.

2. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ, 18 листопада 2003 року.
№ 1277-IV.

ОФІЦІЙНО

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до статті 6 Закону України «Про транзит вантажів»

Верховна Рада України **постановляє**:

I. Внести до статті 6 Закону України «Про транзит вантажів» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 51, ст. 446) такі зміни:

доповнити статтю після частини першої новою частиною такого змісту:

«Декларування транзиту вантажів, що переміщуються авіаційним транспортом, здійснюється за авіаційною вантажною накладною (Air Waybill) та/або вантажною відомістю (Cargo Manifest) з поданням митним органам вантажної митної декларації. У разі транзиту вантажу в межах одного пункту пропуску вантажна митна декларація не подається».

У зв'язку з цим частину другу вважати частиною третьою.

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України у тримісячний строк:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити перегляд і скасування міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів, що суперечать цьому Закону.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ,
20 листопада 2003 року.
№ 1297-IV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Угоди між Україною та Португальською Республікою про тимчасову міграцію громадян України для роботи в Португальській Республіці

Верховна Рада України **постановляє**:

Угоду між Україною та Португальською Республікою про тимчасову міграцію громадян України для роботи в Португальській Республіці, підписану 13 лютого 2003 року в м. Києві, ратифікувати.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ,
20 листопада 2003 року.
№ 1318-IV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Угоди між Україною і Киргизькою Республікою про спрощений порядок зміни громадянства громадянами України, які постійно проживають у Киргизькій Республіці, та громадянами Киргизької Республіки, які постійно проживають в Україні, і запобігання випадкам безгромадянства та подвійного громадянства

Верховна Рада України **постановляє**:

Угоду між Україною і Киргизькою Республікою про спрощений порядок зміни громадянства громадянами України, які постійно проживають у Киргизькій Республіці, та громадянами Киргизької Республіки, які постійно проживають в Україні, і запобігання випадкам безгромадянства та подвійного громадянства, підписану 28 січня 2003 року в м. Бішкек, ратифікувати.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ,
20 листопада 2003 року.
№ 1319-IV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про прийняття Статуту Продовольчої та сільськогосподарської організації Організації Об'єднаних Націй

Верховна Рада України **постановляє**:

Прийняти Статут Продовольчої та сільськогосподарської організації Організації Об'єднаних Націй, ухвалений 16 жовтня 1945 року у м. Квебек.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ,
25 листопада 2003 року.
№ 1334-IV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Італійської Республіки про технічне співробітництво

Верховна Рада України **постановляє**:

Угоду між Кабінетом Міністрів України та Урядом Італійської Республіки про технічне співробітництво, підписану в м. Римі 13 березня 2003 року, ратифікувати.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ,
25 листопада 2003 року.
№ 1335-IV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законів України з питань захисту економічної конкуренції

Верховна Рада України **постановляє:**

I. Внести до деяких законів України такі зміни:

1. У Законі України «Про ціни і ціноутворення» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1990 р., № 52, ст. 650):

1) частину першу статті 9 після слова «монопольне» доповнити словом «(домінуюче)»;

2) у частині першій статті 13:

а) слова «в сфері дії вільних цін» виключити;

б) слова «антимонопольного законодавства» замінити словами «законодавства про захист економічної конкуренції».

2. Частину першу статті 15 Закону України «Про підприємництво» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1991 р., № 14, ст. 168) викласти в такій редакції:

«Держава забезпечує захист конкуренції у підприємницькій діяльності. Не допускаються зловживання монопольним становищем на ринку, неправомірне обмеження конкуренції та недобросовісна конкуренція».

3. В абзаці другому пункту 1 статті 5 та в пункті 1 статті 34 Закону України «Про підприємства в Україні» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1991 р., № 24, ст. 272; Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 14, ст. 90; 2003 р., № 30, ст. 247) слова «антимонопольного законодавства України» та «антимонопольного законодавства» замінити словами «законодавства про захист економічної конкуренції».

4. У Законі України «Про зовнішньоекономічну діяльність» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1991 р., № 29, ст. 377; Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 14, ст. 90; 1999 р., № 7, ст. 49):

1) у частині шостій статті 9 слова «антимонопольного законодавства» замінити словами «законодавства про захист економічної конкуренції»;

2) у статті 20:

а) назву викласти в такій редакції:

«Стаття 20. Заходи щодо захисту економічної конкуренції в галузі зовнішньоекономічної діяльності»;

б) у частині першій слова «антимонопольного законодавства» замінити словами «законодавства про захист економічної конкуренції»;

3) частину другу статті 37 після слів «правоохоронних органів» доповнити словами «органів Антимонопольного комітету України».

5. У частині третій статті 38 Закону України «Про цінні папери і фондову біржу» (Відомості Верховної Ради України, 1991 р., № 38, ст. 508; 1995 р., № 14, ст. 90) слова «антимонопольного законодавства» замінити словами «законодавства про захист економічної конкуренції».

6. У Законі України «Про інвестиційну діяльність» (Відомості Верховної Ради України, 1991 р., № 47, ст. 646; 1992 р., № 10, ст. 138; 1998 р., № 33, ст. 226; 2002 р., № 15, ст. 100):

1) в абзаці п'ятому частини другої статті 8 слова «антимонопольного регулювання» замінити словами «законодавства про захист економічної конкуренції»;

2) у частині третій статті 12 абзац «антимонопольних заходів» викласти в такій редакції:

«заходів щодо розвитку та захисту економічної конкуренції».

7. У частині шостій статті 1 та частині першій статті 19 Закону України «Про господарські товариства» (Відомості Верховної Ради України, 1991 р., № 49, ст. 682; 1995 р., № 14, ст. 90) слова «антимонопольного законодавства» замінити словами «законодавства про захист економічної конкуренції».

8. У пункті 8 статті 17 Закону України «Про споживчу кооперацію» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 30, ст. 414; 1993 р., № 29, ст. 308; 2000 р., № 27, ст. 213) слова «антимонопольного, санітарного та природоохоронного законодавства» замінити словами «санітарного, природоохоронного законодавства та законодавства про захист економічної конкуренції».

9. В абзаці сьомому частини першої статті 17 Закону України «Про науково-технічну інформацію» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 33, ст. 345) слово «несумлінної» замінити словом «недобросовісної».

10. У Законі України «Про Антимонопольний комітет України» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 50, ст. 472; 2000 р., № 41, ст. 343; 2002 р., № 16, ст. 114; 2003 р., № 10—11, ст. 86):

1) у статті 1:

а) слова «є центральним органом виконавчої влади» замінити словами «є державним органом»;

б) доповнити частиною другою такого змісту:

«Особливості спеціального статусу Антимонопольного комітету України обумовлюються його завданнями та повноваженнями, в тому числі роллю у формуванні конкурентної політики, та визначаються цим Законом, іншими актами законодавства і полягають, зокрема, в особливому порядку призначення та звільнення Голови Антимонопольного комітету України, його заступників, державних уповноважених Антимонопольного комітету України, голів територіальних відділень Антимонопольного комітету України, у спеціальних процесуальних засадах діяльності Антимонопольного комітету України, наданні соціальних гарантій, охороні особистих і майнових прав працівників Антимонопольного комітету України на рівні з працівниками правоохоронних органів, в умовах оплати праці»;

2) статтю 3 викласти у такій редакції:

«Стаття 3. Завдання Антимонопольного комітету України

Основним завданням Антимонопольного комітету України є участь у формуванні та реалізації конкурентної політики в частині:

1) здійснення державного контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції на засадах рівності суб'єктів господарювання перед законом та пріоритету прав споживачів, запобігання, виявлення і припинення порушень законодавства про захист економічної конкуренції;

2) контролю за концентрацією, узгодженими діями суб'єктів господарювання та регулюванням цін (тарифів) на товари, що виробляються (реалізуються) суб'єктами природних монополій;

3) сприяння розвитку добросовісної конкуренції;

4) методичного забезпечення застосування законодавства про захист економічної конкуренції»;

3) абзац четвертий статті 4 викласти в такій редакції:

«захисту конкуренції на засадах рівності фізичних та юридичних осіб перед законом та пріоритету прав споживачів»;

4) у статті 5:

а) частину першу викласти в такій редакції:

«Антимонопольний комітет України здійснює свою діяльність відповідно до Конституції України, законів України «Про захист економічної конкуренції», «Про захист від недобросовісної конкуренції», цього Закону, інших законів та нормативно-правових актів, прийнятих відповідно до цих законів»;

б) частини третю та четверту викласти в такій редакції:

«У цьому Законі відповідні терміни розуміються у значеннях, визначених Законом України "Про захист економічної конкуренції".

У цьому Законі термін "законодавство про захист економічної конкуренції" розуміється у значенні, визначеному статтею 3 Закону України "Про захист економічної конкуренції"»;

5) у статті 6:

а) у частині другій слова «призначається перший заступник» замінити словами «призначаються два перших заступники»;

б) після частини третьої доповнити новою частиною такого змісту:

«Один з державних уповноважених Антимонопольного комітету України за посадою є також головою Київського міського територіального відділення Антимонопольного комітету України».

У зв'язку з цим частини четверту та п'яту вважати відповідно частинами п'ятою та шостою;

в) доповнити частиною сьомою такого змісту:

«Антимонопольний комітет України, адміністративні колегії Антимонопольного комітету України, державні уповноважені Антимонопольного комітету України, адміністративні колегії територіальних відділень Антимонопольного комітету України є органами Антимонопольного комітету України»;

6) статтю 7 викласти в такій редакції:

«Стаття 7. Повноваження Антимонопольного комітету України

У сфері здійснення контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції Антимонопольний комітет України має такі повноваження:

1) розглядати заяви і справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції та проводити розслідування за цими заявами і справами;

2) приймати передбачені законодавством про захист економічної конкуренції розпорядження та рішення за заявами і справами, перевіряти та переглядати рішення у справах, надавати висновки щодо кваліфікації дій відповідно до законодавства про захист економічної конкуренції;

3) розглядати справи про адміністративні правопорушення, приймати постанови та перевіряти їх законність та обґрунтованість;

4) перевіряти суб'єкти господарювання, об'єднання, органи влади, органи місцевого самоврядування, органи адміністративно-господарського управління та контролю щодо дотримання ними вимог законодавства про захист економічної конкуренції та під час проведення розслідувань за заявами і справами про порушення законодавства про захист економічної конкуренції;

5) при розгляді заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, проведенні перевірки та в інших передбачених законом випадках вимагати від суб'єктів господарювання, об'єднань, органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, їх посадових осіб і працівників, інших фізичних та юридичних осіб інформацію, в тому числі з обмеженим доступом;

6) призначати експертизу та експерта з числа осіб, які володіють необхідними знаннями для надання експертного висновку;

7) у випадках та порядку, передбачених законом, проводити огляд службових приміщень та транспортних засобів суб'єктів господарювання — юридичних осіб, вилучати або накладати арешт на предмети, документи чи інші носії інформації, які можуть бути доказами або джерелом доказів у справі незалежно від їх місцезнаходження;

8) у разі перешкоджання працівникам Антимонопольного комітету України у виконанні ними повноважень, передбачених пунктами 4, 5 і 7 цієї частини, залучати працівників органів внутрішніх справ для застосування заходів, передбачених законом, для подолання перешкод;

9) залучати працівників органів внутрішніх справ, митних та інших правоохоронних органів для забезпечення проведення розгляду справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, зокрема в разі проведення розслідування;

10) залучати до проведення перевірок спеціалістів органів державної влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій за погодженням з їх керівниками, депутатів місцевих рад за їх згодою;

11) проводити дослідження ринку, визначати межі товарного ринку, а також становище, в тому числі монопольне (домінуюче), суб'єктів господарювання на цьому ринку та приймати відповідні рішення (розпорядження);

12) визначати наявність або відсутність контролю між суб'єктами господарювання або їх частинами та склад групи суб'єктів господарювання, що є єдиним суб'єктом господарювання;

13) вносити до органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування обов'язкові для розгляду подання щодо анулювання ліцензій, припинення операцій, пов'язаних із зовнішньоекономічною діяльністю суб'єктів господарювання, у разі порушення ними законодавства про захист економічної конкуренції;

14) надавати обов'язкові для розгляду рекомендації органам влади, органам місцевого самоврядування, органам адміністративно-господарського управління та контролю, суб'єктам господарювання, об'єднанням щодо припинення дій або бездіяльності, які містять ознаки порушень законодавства про захист економічної конкуренції, та усунення причин виникнення цих порушень і умов, що їм сприяють;

15) звертатися до суду з позовами, заявами і скаргами у зв'язку із застосуванням законодавства про захист економічної конкуренції, а також із запитами щодо надання інформації про судові справи, що розглядаються цими судами відповідно до законодавства про захист економічної конкуренції;

16) звертатись та одержувати від компетентних органів інших держав необхідну інформацію для здійснення своїх повноважень;

17) надавати компетентним органам інших держав інформацію у випадках та порядку, передбачених законом;

18) здійснювати інші повноваження, передбачені законодавством про захист економічної конкуренції.

У сфері здійснення контролю за узгодженими діями, концентрацією Антимонопольний комітет України має такі повноваження:

1) розглядати заяви і справи про надання дозволу, надання висновків, попередніх висновків стосовно узгоджених дій, концентрації, проводити дослідження за цими заявами і справами;

2) приймати передбачені законодавством про захист економічної конкуренції розпорядження та рішення за заявами і справами про надання дозволу на узгоджені дії, концентрацію, надавати висновки, попередні висновки стосовно узгоджених дій, концентрації, висновки щодо кваліфікації дій відповідно до законодавства про захист економічної конкуренції;

3) переглядати, перевіряти рішення, прийняті органами Антимонопольного комітету України в межах компетенції;

4) дозволяти або забороняти узгоджені дії, концентрацію;

5) при розгляді заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, проведенні перевірки та в інших передбачених законом випадках вимагати від суб'єктів господарювання, об'єднань, органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, їх посадових осіб і працівників, інших фізичних та юридичних осіб інформацію, в тому числі з обмеженим доступом;

6) здійснювати повноваження, передбачені пунктами 6, 11, 12, 15 і 16 частини першої цієї статті;

7) здійснювати інші повноваження, передбачені законодавством про захист економічної конкуренції.

У сфері формування та реалізації конкурентної політики, сприяння розвитку конкуренції, нормативного і методичного забезпечення діяльності Антимонопольного комітету України та застосування законодавства про захист економічної конкуренції Антимонопольний комітет України має такі повноваження:

1) вимагати від суб'єктів господарювання, об'єднань, органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, їх посадових осіб інформацію, у тому числі з обмеженим доступом, необхідну для дослідження ринків, а також інформацію про реалізацію конкурентної політики;

2) узагальнювати та аналізувати інформацію про реалізацію актів законодавства про захист економічної конкуренції щодо пріоритетів і напрямів конкурентної політики;

3) брати участь у розробленні та вносити в установленому порядку Президенту України та Кабінету Міністрів України пропозиції щодо законів та інших нормативно-правових актів, які регулюють питання розвитку конкуренції, конкурентної політики та демонополізації економіки, погоджувати проекти нормативно-правових актів Президента України, Кабінету Міністрів України, центральних і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, що можуть вплинути на конкуренцію;

4) здійснювати повноваження, передбачені пунктами 6, 11, 12 і 15 частини першої цієї статті;

5) надавати обов'язкові для розгляду рекомендації та вносити до органів державної влади, органів місцевого самоврядування, установ, організацій, суб'єктів господарювання, об'єднань пропозиції щодо здійснення заходів, спрямованих на обмеження монополізму, розвиток підприємництва і конкуренції, запобігання порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, а також щодо припинення дій або бездіяльності, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію;

6) взаємодіяти з органами державної влади, органами місцевого самоврядування, органами адміністративно-господарського управління та контролю, підприємствами, установами та організаціями з питань розвитку, підтримки, захисту економічної конкуренції та демонополізації економіки;

7) узагальнювати практику застосування законодавства про захист економічної конкуренції, вносити до відповідних органів державної влади пропозиції щодо його удосконалення;

8) розробляти та організовувати здійснення заходів, спрямованих на запобігання порушенням законодавства про захист економічної конкуренції;

9) брати участь у розробленні та внесенні Президенту України та Кабінету Міністрів України пропозицій щодо проектів нормативно-правових актів з питань конкурентної політики, розвитку і захисту конкуренції та демонополізації економіки;

10) розробляти та затверджувати разом з іншими заінтересованими органами державної влади міжвідомчі нормативно-правові акти з питань розвитку і захисту економічної конкуренції та демонополізації економіки;

11) приймати власні нормативно-правові акти у формі розпоряджень з питань, що належать до його компетенції, зокрема щодо контролю за узгодженими діями, концентрацією, підвідомчості та розгляду заяв і справ про узгодження дії, концентрацію, порушення законодавства про захист економічної конкуренції, організації діяльності органів Антимонопольного комітету України;

12) здійснювати офіційне тлумачення власних нормативно-правових актів;

13) надавати рекомендаційні роз'яснення з питань застосування законодавства про захист економічної конкуренції;

14) вносити пропозиції Президенту України, Кабінету Міністрів України, Національному банку України, приписи органам влади, органам місцевого самоврядування щодо зміни прийнятих ними нормативно-правових актів, які не відповідають законодавству про захист економічної конкуренції або внаслідок неоднозначного розуміння яких створюються перешкоди для розвитку конкуренції;

15) утворювати адміністративні колегії Антимонопольного комітету України;

16) утворювати територіальні відділення та дорадчі органи Антимонопольного комітету України;

17) брати участь у розробленні та реалізації міжнародних проектів і програм, а також здійснювати співробітництво з міжнародними організаціями, державними органами і неурядовими організаціями інших держав з питань, що належать до компетенції Антимонопольного комітету України;

18) видавати свої друковані органи, офіційні видання (збірники) актів законодавства про захист економічної конкуренції, вести електронну сторінку в мережі Інтернет;

19) здійснювати інші повноваження, передбачені законодавством про захист економічної конкуренції.

Здійснення іншими органами державної влади повноважень Антимонопольного комітету України, передбачених пунктами 1—4 і 11 частини першої, пунктами 1, 2 і 4 частини другої, пунктами 11—13, 15 і 16 частини третьої цієї статті, не допускається»;

7) статтю 8 виключити;

8) у статті 9:

а) частину другу доповнити реченням такого змісту: «Голова Антимонопольного комітету України не може призначатися на цю посаду більше ніж на два строки підряд»;

б) у частині четвертій слова «грубого порушення службових обов'язків» виключити;

в) у частині шостій:

абзац другий доповнити словами «головує на засіданнях Антимонопольного комітету України»;

абзац четвертий викласти в такій редакції:

«розподіляє обов'язки між першими заступниками, заступниками Голови та державними уповноваженими Антимонопольного комітету України, спрямовує діяльність територіальних відділень Антимонопольного комітету України»;

в абзаці восьмому слова «справ про порушення антимонопольного законодавства та інших питань відповідно до компетенції Комітету» замінити словами «питань, що належать до компетенції Антимонопольного комітету України»;

в абзаці дев'ятому слова «розпорядження, положення» замінити словами «затверджує положення»;

абзац десятий доповнити словами «та підписує від імені Антимонопольного комітету України міжвідомчі нормативно-правові акти»;

після абзацу десятого доповнити трьома новими абзацами такого змісту:

«має право за клопотанням осіб, які беруть участь у справі, поданням органів Антимонопольного комітету України, голови його територіального відділення або з власної ініціативи витребувати будь-які матеріали, в тому числі заяви і справи про надання дозволу на узгоджені дії, концентрацію, про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, що перебувають на розгляді органу Антимонопольного комітету України чи голови територіального відділення Антимонопольного комітету України, та передати їх на розгляд іншому органу Антимонопольного комітету України чи голові територіального відділення Антимонопольного комітету України, за винятком заяв і справ, віднесених до виключної компетенції Антимонопольного комітету України як вищого колегіального органу;

затверджує структуру Антимонопольного комітету України;

затверджує штатний розпис та кошторис Антимонопольного комітету України за погодженням з уповноваженим центральним органом виконавчої влади з питань фінансів, штатний розпис та кошториси територіальних відділень Антимонопольного комітету України».

У зв'язку з цим абзац одинадцятий вважати абзацом чотирнадцятим, виклавши його в такій редакції:

«здійснює інші дії, передбачені законодавством про захист економічної конкуренції»;

г) доповнити частиною дев'ятою такого змісту:

«Голова Антимонопольного комітету України має право брати участь у засіданнях Кабінету Міністрів України з правом дорадчого голосу»;

9) у статті 10:

а) у частині першій слово «Заступників» замінити словами «Перших заступників і заступників»;

б) після частини першої доповнити чотирма новими частинами такого змісту:

«Строк повноважень перших заступників та заступників Голови Антимонопольного комітету України припиняється із завершенням строку їх повноважень як державних уповноважених або відповідно до частини другої статті 18 цього Закону.

Перші заступники та заступники Голови Антимонопольного комітету України:

1) координують і контролюють роботу територіальних відділень Антимонопольного комітету України, дорадчих органів Антимонопольного комітету України та установ, що належать до сфери управління Антимонопольного комітету України;

2) спрямовують і контролюють діяльність підпорядкованих їм структурних підрозділів;

3) організовують правове забезпечення діяльності структурних підрозділів апарату Антимонопольного комітету України;

4) забезпечують взаємодію Антимонопольного комітету України з Верховною Радою України;

5) забезпечують взаємодію Антимонопольного комітету України з міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади, правоохоронними органами, судами, іншими органами державної влади, підприємствами, установами та організаціями;

6) забезпечують співробітництво Антимонопольного комітету України з міжнародними організаціями, державними органами та неурядовими організаціями інших держав;

7) за дорученням Голови Антимонопольного комітету України беруть участь у засіданнях комітетів Верховної Ради України під час розгляду питань, пов'язаних з діяльністю Антимонопольного комітету України, та представляють Антимонопольний комітет України у відносинах з іншими органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями;

8) погоджують призначення на посади та звільнення з посад працівників, зміни у структурі та штатному розписі підпорядкованих їм структурних підрозділів.

Перші заступники мають право уповноважувати працівників Антимонопольного комітету України та його територіальних відділень представляти інтереси Антимонопольного комітету України в суді.

Розподіл обов'язків між першими заступниками Голови та заступниками Голови Антимонопольного комітету України здійснює Голова Антимонопольного комітету України».

У зв'язку з цим частини другу та третю вважати відповідно частинами шостою та сьомою;

в) у частинах шостій та сьомій слова «Заступники» і «заступників» замінити відповідно словами «Перші заступники і заступники» і «перших заступників і заступників»;

10) у статті 11:

а) частину другу викласти в такій редакції:

«Строк повноважень державного уповноваженого Антимонопольного комітету України становить сім років»;

б) частину п'яту виключити;

в) частину восьму після слова «колегій» доповнити словами «Антимонопольного комітету України»;

11) у статті 12:

а) друге речення частини першої викласти в такій редакції: «У разі необхідності можуть утворюватись міжобласні територіальні відділення»;

б) частину другу викласти в такій редакції:

«Повноваження територіальних відділень Антимонопольного комітету України визначаються цим Законом, іншими актами законодавства. Повноваження територіального відділення Антимонопольного комітету України не можуть виходити за межі повноважень Антимонопольного комітету України, визначених законом»;

в) частину третю після слів «призначаються», «призначається» доповнити відповідно словами «та звільняються», «та звільняється»;

г) після частини третьої доповнити новою частиною такого змісту:

«Голова Київського міського територіального відділення Антимонопольного комітету України за посадою є державним уповноваженим Антимонопольного комітету України».

У зв'язку з цим частини четверту і п'яту вважати відповідно частинами п'ятою і шостою;

д) частину п'яту викласти в такій редакції:

«Обмеження щодо порядку призначення голів територіальних відділень Антимонопольного комітету України та їх заступників, у тому числі шляхом встановлення обов'язку погодження з іншими органами державної влади, органами місцевого самоврядування кандидатур на ці посади, не допускається»;

е) частину шосту викласти в такій редакції:

«Територіальне відділення Антимонопольного комітету України підконтрольне та підзвітне Антимонопольному комітету України»;

12) доповнити статтею 12[1] такого змісту:

«Стаття 12[1]. Порядок утворення і діяльності колегіальних органів Антимонопольного комітету України

Постійно діючі адміністративні колегії Антимонопольного комітету України утворюються Антимонопольним комітетом України з числа державних уповноважених Антимонопольного комітету України у складі трьох осіб. Постійно діючу адміністративну колегію очолює перший заступник або один із заступників Голови Антимонопольного комітету України.

Тимчасові адміністративні колегії Антимонопольного комітету України утворюються Головою Антимонопольного комітету України з числа державних уповноважених та голів територіальних відділень Антимонопольного комітету України у складі не менше ніж три особи. Тимчасову адміністративну колегію очолює державний уповноважений Антимонопольного комітету України.

Адміністративна колегія територіального відділення Антимонопольного комітету України утворюється головою територіального відділення Антимонопольного комітету України з числа керівних працівників територіального відділення у складі не менше ніж три особи цього територіального відділення. За згодою Голови Антимонопольного комітету України до складу адміністративної колегії територіального відділення Антимонопольного комітету України можуть входити посадові особи Антимонопольного комітету України. Адміністративну колегію територіального відділення Антимонопольного комітету України очолює голова територіального відділення або його заступник.

Діяльність адміністративної колегії територіального відділення Антимонопольного комітету України координує голова відповідного територіального відділення Антимонопольного комітету України.

Члени Антимонопольного комітету України, адміністративної колегії Антимонопольного комітету України, адміністративної колегії територіального відділення Антимонопольного комітету України мають рівні права щодо розгляду питань, що належать до компетенції цих органів відповідно до законодавства про захист економічної конкуренції, в тому числі під час прийняття розпоряджень і рішень.

Рішення адміністративної колегії Антимонопольного комітету України приймається від імені Антимонопольного комітету України.

Рішення адміністративної колегії територіального відділення Антимонопольного комітету України приймається від імені територіального відділення Антимонопольного комітету України.

Формою роботи Антимонопольного комітету України, адміністративних колегій Антимонопольного комітету України, адміністративних колегій територіальних відділень Антимонопольного комітету України є їх засідання.

Засідання Антимонопольного комітету України, адміністративної колегії Антимонопольного комітету України, адміністративної колегії територіального відділення Антимонопольного комітету України є правомочним за умови присутності більшості від їх встановленого складу.

Розпорядження та рішення Антимонопольного комітету України, адміністративної колегії Антимонопольного комітету України, адміністративної колегії територіального відділення Антимонопольного комітету України приймаються шляхом голосування більшістю голосів присутніх на їх засіданнях членів.

У разі перевірки Антимонопольним комітетом України рішення, прийнятого державним уповноваженим Антимонопольного комітету України, адміністративною колегією Антимонопольного комітету України, перевірки законності та обґрунтованості постанови про адміністративне правопорушення, винесеної адміністративною колегією Антимонопольного комітету України, державним уповноваженим Антимонопольного комітету України, засідання є правомочним, якщо на ньому присутня більшість від встановленого складу Антимонопольного комітету України, без урахування членів Антимонопольного комітету України, які приймали рішення, виносили постанову, що перевіряється. У такому разі рішення приймається Антимонопольним комітетом України більшістю від його встановленого складу. При цьому члени Антимонопольного комітету України, які приймали рішення, виносили постанову, що перевіряється, не беруть участі у голосуванні.

Порядок діяльності Антимонопольного комітету України, адміністративних колегій Антимонопольного комітету України, адміністративних колегій територіальних відділень Антимонопольного комітету України як колегіальних органів визначається цим Законом, іншими актами законодавства про захист економічної конкуренції, в тому числі регламентами цих органів, що затверджуються Антимонопольним комітетом України»;

13) статті 13, 14, 15, 16 і 17 викласти в такій редакції:

«Стаття 13. Виключна компетенція Антимонопольного комітету України як вищого колегіального органу

Виключно до компетенції Антимонопольного комітету України належать:

1) надання дозволу або заборона узгоджених дій відповідно до частин першої та другої статті 10 Закону України «Про захист економічної конкуренції»;

2) перевірка рішень, прийнятих державними уповноваженими та адміністративними колегіями Антимонопольного комітету України, перевірка законності та обґрунтованості постанов про адміністративні правопорушення, винесених державними уповноваженими та адміністративними колегіями Антимонопольного комітету України. Це обмеження не розповсюджується на випадки перевірок, розслідувань і судових розглядів відповідними правоохоронними органами і судами;

3) перегляд рішень, прийнятих Антимонопольним комітетом України, у справах про порушення законодавства про захист економічної конкуренції та за заявами і справами про узгоджені дії, концентрацію;

4) затвердження власних нормативно-правових актів;

5) затвердження разом з іншими заінтересованими органами виконавчої влади міжвідомчих нормативно-правових актів;

6) схвалення проектів нормативно-правових актів, розроблених Антимонопольним комітетом України з питань, що належать до його компетенції, відповідно до законодавства про захист економічної конкуренції;

7) офіційне тлумачення власних нормативно-правових актів і надання рекомендаційних роз'яснень з питань застосування законодавства про захист економічної конкуренції;

8) затвердження Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України;

9) затвердження положень про дорадчі органи Антимонопольного комітету України та їх склад;

10) утворення постійно діючих адміністративних колегій Антимонопольного комітету України;

11) заслуховування звітів державних уповноважених, голів територіальних відділень, керівників самостійних структурних підрозділів апарату Антимонопольного комітету України;

12) затвердження звітів про діяльність Антимонопольного комітету України для подання їх Верховній Раді України.

Антимонопольний комітет України як вищий колегіальний орган може розглядати будь-яке питання, що належить до компетенції його органів.

Стаття 14. Компетенція адміністративних колегій Антимонопольного комітету України та адміністративних колегій територіального відділення Антимонопольного комітету України

Постійно діюча адміністративна колегія Антимонопольного комітету України має такі повноваження:

1) розглядати заяви і справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, про надання дозволу, надання попередніх висновків стосовно узгоджених дій, концентрації, проводити розслідування або дослідження за цими заявами і справами;

2) приймати передбачені законодавством про захист економічної конкуренції розпорядження та рішення, надавати висновки щодо кваліфікації дій відповідно до законодавства про захист економічної конкуренції, попередні висновки стосовно узгоджених дій, концентрації;

3) перевіряти рішення адміністративних колегій територіальних відділень Антимонопольного комітету України;

4) переглядати рішення, прийняті постійно діючою адміністративною колегією Антимонопольного комітету України;

5) при розгляді заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, проведенні перевірки та в інших передбачених законом випадках вимагати від суб'єктів господарювання, об'єднань, органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, їх посадових осіб і працівників, інших фізичних та юридичних осіб інформацію, в тому числі з обмеженим доступом;

6) призначати експертизу та експерта з числа осіб, які володіють необхідними знаннями для надання експертного висновку;

7) проводити дослідження ринку, визначати межі товарного ринку, а також становище, в тому числі монопольне (домінуюче), суб'єктів господарювання на цьому ринку та приймати відповідні рішення (розпорядження);

8) визначати наявність або відсутність контролю між суб'єктами господарювання або їх частинами та склад групи суб'єктів господарювання, що є єдиним суб'єктом господарювання;

9) вносити до органів виконавчої влади обов'язкові для розгляду подання щодо анулювання ліцензій, припинення операцій, пов'язаних із зовнішньоекономічною діяльністю суб'єктів господарювання, у разі порушення ними законодавства про захист економічної конкуренції;

10) надавати обов'язкові для розгляду рекомендації органам влади, органам місцевого самоврядування, органам адміністративно-господарського управління та контролю, суб'єктам господарювання, об'єднанням щодо припинення дій або бездіяльності, які містять ознаки порушень законодавства про захист економічної конкуренції, та усунення причин виникнення цих порушень і умов, що їм сприяють;

11) розглядати справи про адміністративні правопорушення, виносити постанови, а також перевіряти законність та обґрунтованість постанов, винесених адміністративними колегіями територіальних відділень Антимонопольного комітету України, в цих справах;

12) звертатися до суду із запитами щодо надання інформації про справи, що розглядаються цими судами відповідно до законодавства про захист економічної конкуренції.

Постійно діюча адміністративна колегія Антимонопольного комітету України має право надавати обов'язкові для розгляду рекомендації та вносити пропозиції органам державної влади, органам місцевого самоврядування, установам, організаціям, суб'єктам господарювання, об'єднанням щодо здійснення заходів, спрямованих на обмеження монополізму, розвиток підприємництва і конкуренції, запобігання порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, а також щодо припинення дій або бездіяльності, що можуть мати негативний вплив на конкуренцію.

Постійно діюча адміністративна колегія Антимонопольного комітету України здійснює інші повноваження відповідно до законодавства про захист економічної конкуренції.

До компетенції тимчасової адміністративної колегії Антимонопольного комітету України належать перегляд прийнятих тимчасовою адміністративною колегією Антимонопольного комітету України рішень, здійснення повноважень, передбачених у пунктах 1, 2, 5—10 і 12 частини першої, частині другій цієї статті, а також здійснення інших повноважень відповідно до законодавства про захист економічної конкуренції.

Адміністративна колегія територіального відділення Антимонопольного комітету України має такі повноваження:

1) розглядати заяви і справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, про надання дозволу, надання попередніх висновків стосовно узгоджених дій, проводити розслідування або дослідження за цими заявами і справами;

2) приймати передбачені законодавством про захист економічної конкуренції розпорядження та рішення, надавати висновки щодо кваліфікації дій відповідно до законодавства про захист економічної конкуренції, попередні висновки стосовно узгоджених дій;

3) розглядати справи про адміністративні правопорушення, виносити постанови в цих справах;

4) переглядати рішення, прийняті адміністративною колегією територіального відділення Антимонопольного комітету України;

5) при розгляді заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, проведенні перевірки та в інших передбачених законом випадках вимагати від суб'єктів господарювання, об'єднань, органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, їх посадових осіб і працівників, інших фізичних та юридичних осіб інформацію, в тому числі з обмеженим доступом;

6) призначати експертизу та експерта з числа осіб, які володіють необхідними знаннями для надання експертного висновку;

7) проводити дослідження ринку, визначати межі товарного ринку, а також становище, в тому числі монопольне (домінуюче), суб'єктів господарювання на цьому ринку та приймати відповідні рішення (розпорядження);

8) визначати наявність або відсутність контролю між суб'єктами господарювання або їх частинами та склад групи суб'єктів господарювання, що є єдиним суб'єктом господарювання;

9) вносити до органів виконавчої влади обов'язкові для розгляду подання щодо анулювання ліцензій, припинення операцій зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів господарювання у разі порушення ними законодавства про захист економічної конкуренції;

(Продовження на 10–11-й стор.).

10) надавати обов’язкові для розгляду рекомендації органам влади, органам місцевого самоврядування, органам адміністративно-господарського управління та контролю, суб’єктам господарювання, об’єднанням щодо припинення дій або бездіяльності, які містять ознаки порушень законодавства про захист економічної конкуренції, та усунення причин виникнення цих порушень і умов, що їм сприяють;

11) звертатися до суду із запитами щодо надання інформації про справи, що розглядаються цими судами відповідно до законодавства про захист економічної конкуренції.

Адміністративна колегія територіального відділення Антимонопольного комітету України має право надавати обов’язкові для розгляду рекомендації та вносити до органів державної влади, органів місцевого самоврядування, установ, організацій, суб’єктів господарювання, об’єднань пропозиції щодо проведення заходів, спрямованих на обмеження монополізму, розвиток підприємництва і конкуренції, запобігання порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, а також щодо припинення дій або бездіяльності, що можуть мати негативний вплив на конкуренцію.

Адміністративна колегія територіального відділення Антимонопольного комітету України здійснює інші повноваження відповідно до законодавства про захист економічної конкуренції.

Стаття 15. Апарат Антимонопольного комітету України, його територіальних відділень

Апарат Антимонопольного комітету України, його територіальних відділень здійснює роботу із забезпечення діяльності Антимонопольного комітету України та його органів, територіальних відділень Антимонопольного комітету України, в тому числі організаційну, технічну, аналітичну, інформаційно-довідкову та іншу роботу.

Посадові особи апарату Антимонопольного комітету України та його територіальних відділень з метою виконання завдань, визначених частиною першою цієї статті, за дорученням Голови Антимонопольного комітету України, державного уповноваженого чи іншого органу Антимонопольного комітету України можуть здійснювати такі дії:

1) проводити розслідування за заявами і справами про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, дослідження за заявами і справами про надання дозволу та попередніх висновків стосовно узгоджених дій, концентрації суб’єктів господарювання, проводити дослідження ринків;

2) проводити перевірки суб’єктів господарювання, об’єднань, органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю щодо дотримання ними вимог законодавства про захист економічної конкуренції та під час проведення розслідувань за заявами і справами про порушення законодавства про захист економічної конкуренції;

3) безперешкодно входити до приміщень підприємств, установ та організацій під час проведення перевірок та розслідувань за заявами і справами про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, за умови пред’явлення службового посвідчення і документів, що підтверджують проведення перевірки чи розслідування;

4) при розгляді заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, проведенні перевірки та в інших передбачених законом випадках вимагати від суб’єктів господарювання, об’єднань, органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, їх посадових осіб і працівників, інших фізичних та юридичних осіб інформацію, в тому числі з обмеженим доступом;

5) у випадках та порядку, передбачених законом, проводити огляд службових приміщень та транспортних засобів суб’єктів господарювання —юридичних осіб, вилучати або накладати арешт на предмети, документи чи інші носії інформації, які можуть бути доказами чи джерелом доказів у справі незалежно від їх місцезнаходження;

6) у разі перешкоджання працівникам Антимонопольного комітету України виконувати повноваження, передбачені пунктами 2—5 частини другої цієї статті, залучати працівників органів внутрішніх справ для застосування передбачених законом заходів, необхідних для подолання перешкод;

7) залучати працівників органів внутрішніх справ, митних та інших правоохоронних органів до забезпечення проведення розгляду справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, зокрема в разі проведення розслідування, в тому числі збирання та вилучення доказів, накладення арешту на майно, предмети, документи, інші носії інформації;

8) залучати до проведення перевірок спеціалістів органів державної влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій за погодженням з їх керівниками, депутатів місцевих рад за їх згодою;

9) складати протоколи про адміністративні правопорушення.

Посадові особи апарату територіальних відділень Антимонопольного комітету України за дорученням органів Антимонопольного комітету України, голів відповідних територіальних відділень Антимонопольного комітету України можуть здійснювати дії, передбачені частиною другою цієї статті.

Положення про структурні підрозділи апарату Антимонопольного комітету України затверджує Голова Антимонопольного комітету України, а про структурні підрозділи апарату територіального відділення — голова територіального відділення Антимонопольного комітету України.

Стаття 16. Компетенція державного уповноваженого Антимонопольного комітету України

Державний уповноважений Антимонопольного комітету України має такі повноваження:

1) розглядати заяви і справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, про надання дозволу, надання попередніх висновків стосовно узгоджених дій, концентрації, приймати розпорядження про початок розгляду справи або надавати мотивовану відповідь про відмову в розгляді справи, проводити, організовувати розслідування або дослідження за цими заявами і справами, закривати провадження у цих справах незалежно від їх підвідомчості іншим органам Антимонопольного комітету України, вносити, передавати їх в установленому Антимонопольним комітетом України порядку на розгляд цих органів для прийняття рішення;

2) приймати передбачені законодавством про захист економічної конкуренції розпорядження та рішення, надавати висновки щодо кваліфікації дій відповідно до законодавства про захист економічної конкуренції, попередні висновки стосовно узгоджених дій;

3) складати протоколи, розглядати справи про адміністративні правопорушення, виносити постанови в цих справах;

4) проводити перевірки суб’єктів господарювання, об’єднань, органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю щодо дотримання ними вимог законодавства про захист економічної конкуренції та під час проведення розслідувань за заявами і справами про порушення законодавства про захист економічної конкуренції:

5) безперешкодно входити до приміщень підприємств, установ та організацій під час проведення перевірок та розслідувань за заявами і справами про порушення законодавства про захист економічної конкуренції за умови пред’явлення службового посвідчення і документів, що підтверджують проведення перевірки чи розслідування;

6) при розгляді заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, проведенні перевірки та в інших передбачених законом випадках вимагати від суб’єктів господарювання, об’єднань, органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, їх посадових осіб і працівників, інших фізичних та юридичних осіб інформацію, в тому числі з обмеженим доступом;

7) викликати для надання пояснень під час розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції посадових осіб і працівників суб’єктів господарювання, об’єднань, органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, інших юридичних осіб, їх структурних підрозділів, філій, представництв, а також фізичних осіб;

8) призначати експертизу та експерта з числа осіб, які володіють необхідними знаннями для надання експертного висновку;

9) у випадках та порядку, передбачених законом, проводити огляд службових приміщень та транспортних засобів суб’єктів господарювання — юридичних осіб, вилучати або накладати арешт на предмети, документи чи інші носії інформації, які можуть бути доказами чи джерелом доказів у справі незалежно від їх місцезнаходження;

10) у разі перешкоджання працівникам Антимонопольного комітету України виконувати повноваження, передбачені пунктами 4—6 і 9 частини першої цієї статті, залучати працівників органів внутрішніх справ для застосування передбачених законом заходів, необхідних для подолання перешкод;

11) залучати працівників органів внутрішніх справ, митних та інших правоохоронних органів до забезпечення проведення розгляду справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, зокрема в разі проведення розслідування, в тому числі збирання та вилучення доказів, накладення арешту на майно, предмети, документи, інші носії інформації;

12) залучати до проведення перевірок спеціалістів органів державної влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій за погодженням з їх керівниками, депутатів місцевих рад за їх згодою;

13) проводити дослідження ринку, визначати межі товарного ринку, а також становище, в тому числі монопольне (домінуюче), суб’єктів господарювання на цьому ринку та приймати відповідні рішення (розпорядження);

14) визначати наявність або відсутність контролю чи узгодженості дій між суб’єктами господарювання або їх частинами та склад групи суб’єктів господарювання, що є єдиним суб’єктом господарювання;

15) вносити до органів виконавчої влади обов’язкові для розгляду подання щодо анулювання ліцензій, припинення операцій, пов’язаних із зовнішньоекономічною діяльністю суб’єктів господарювання, у разі порушення ними законодавства про захист економічної конкуренції;

16) надавати обов’язкові для розгляду рекомендації та вносити пропозиції органам державної влади, органам місцевого самоврядування, установам, організаціям, суб’єктам господарювання, об’єднанням щодо здійснення заходів, спрямованих на обмеження монополізму, розвиток підприємництва і конкуренції, запобігання порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, а також щодо припинення дій або бездіяльності, що можуть мати негативний вплив на конкуренцію;

17) надавати обов’язкові для розгляду рекомендації органам влади, органам місцевого самоврядування, органам адміністративно-господарського управління та контролю, суб’єктам господарювання, об’єднанням щодо припинення дій або бездіяльності, які містять ознаки порушень законодавства про захист економічної конкуренції, та усунення причин виникнення цих порушень і умов, що їм сприяють;

18) звертатися до суду з позовами, заявами і скаргами у зв’язку із застосуванням законодавства про захист економічної конкуренції, а також із запитами щодо надання інформації про справи, що розглядаються цими судами відповідно до законодавства про захист економічної конкуренції;

19) представляти Антимонопольний комітет України без спеціальної довіреності в суді;

20) здійснювати інші повноваження, передбачені законодавством про захист економічної конкуренції.

Рішення та розпорядження державних уповноважених Антимонопольного комітету України приймаються від імені Антимонопольного комітету України.

Без згоди Антимонопольного комітету України як вищого колегіального органу державний уповноважений не може входити до складу комісій, комітетів та інших органів, що створюються органами державної влади, органами місцевого самоврядування.

Державний уповноважений Антимонопольного комітету України зобов’язаний виконувати вимоги законодавства України, бути об’єктивним та неупередженим під час здійснення своїх повноважень.

Стаття 17. Компетенція голови територіального відділення Антимонопольного комітету України

Голова територіального відділення Антимонопольного комітету України має такі повноваження:

1) проводити, організовувати розслідування за заявами про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, дослідження за заявами про надання дозволу, попередніх висновків стосовно узгоджених дій, що підвідомчі адміністративним колегіям територіального відділення, а за дорученням Голови чи органів Антимонопольного комітету України — розслідування за заявами і справами про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, дослідження за заявами і справами про надання дозволу на узгоджені дії, концентрацію, підвідомчими цим органам;

2) приймати передбачені законодавством про захист економічної конкуренції розпорядження;

3) проводити перевірки суб’єктів господарювання, об’єднань, органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю щодо дотримання ними вимог законодавства про захист економічної конкуренції та під час проведення розслідувань за заявами і справами про порушення законодавства про захист економічної конкуренції;

4) безперешкодно входити до приміщень підприємств, установ та організацій під час проведення перевірок та розслідувань за заявами і справами про порушення законодавства про захист економічної конкуренції за умови пред’явлення службового посвідчення і документів, що підтверджують проведення перевірки чи розслідування;

5) при розгляді заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, проведенні перевірки та в інших передбачених законом випадках вимагати від суб’єктів господарювання, об’єднань, органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, їх посадових осіб і працівників, інших фізичних та юридичних осіб інформацію, в тому числі з обмеженим доступом;

6) викликати для надання пояснень під час розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції посадових осіб і працівників суб’єктів господарювання, об’єднань, органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, інших юридичних осіб, їх структурних підрозділів, філій, представництв, а також фізичних осіб;

7) призначати експертизу та експерта з числа осіб, які володіють необхідними знаннями для надання експертного висновку;

8) у випадках та порядку, передбачених законом, проводити огляд службових приміщень та транспортних засобів суб’єктів господарювання — юридичних осіб, вилучати або накладати арешт на предмети, документи чи інші носії інформації, які можуть бути доказами чи джерелом доказів у справі незалежно від їх місцезнаходження;

9) у разі перешкоджання працівникам Антимонопольного комітету України виконувати повноваження, передбачені пунктами 3, 4, 5 і 8 частини першої цієї статті, залучати працівників органів внутрішніх справ до застосування передбачених законом заходів, необхідних для подолання перешкод;

10) залучати працівників органів внутрішніх справ, митних та інших правоохоронних органів до забезпечення проведення розгляду справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, зокрема в разі проведення розслідування, в тому числі збирання та вилучення доказів, накладення арешту на майно, предмети, документи, інші носії інформації;

11) залучати до проведення перевірок спеціалістів органів державної влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій за погодженням з їх керівниками, депутатів місцевих рад за їх згодою;

12) проводити дослідження ринку, визначати межі товарного ринку, а також становище, в тому числі монопольне (домінуюче), суб’єктів господарювання на цьому ринку та приймати відповідні рішення (розпорядження);

13) визначати наявність або відсутність контролю між суб’єктами господарювання чи їх частинами та склад групи суб’єктів господарювання, що є єдиним суб’єктом господарювання;

14) вносити до органів виконавчої влади обов’язкові для розгляду подання щодо анулювання ліцензій, припинення операцій, пов’язаних із зовнішньоекономічною діяльністю суб’єктів господарювання, у разі порушення ними законодавства про захист економічної конкуренції;

15) надавати обов’язкові для розгляду рекомендації та вносити до органів державної влади, органів місцевого самоврядування, установ, організацій, суб’єктів господарювання, об’єднань пропозиції щодо здійснення заходів, спрямованих на обмеження монополізму, розвиток підприємництва і конкуренції, запобігання порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, а також щодо припинення дій або бездіяльності, що можуть мати негативний вплив на конкуренцію;

16) звертатися до суду з позовами, заявами і скаргами у зв’язку із застосуванням законодавства про захист економічної конкуренції, а також із запитами щодо надання інформації про справи, що розглядаються цими судами відповідно до законодавства про захист економічної конкуренції;

17) представляти територіальне відділення Антимонопольного комітету України без спеціальної довіреності в суді;

18) уповноважувати своїх заступників здійснювати повноваження, передбачені пунктами 1—2 частини першої цієї статті;

19) складати протоколи про адміністративні правопорушення;

20) здійснювати інші повноваження, передбачені законодавством про захист економічної конкуренції.

Голова територіального відділення Антимонопольного комітету України в Автономній Республіці Крим, голова територіального відділення Антимонопольного комітету України з питань, віднесених до його компетенції, має право бути невідкладно прийнятим відповідно Головою Верховної Ради Автономної Республіки Крим, Головою Ради міністрів Автономної Республіки Крим, керівниками та посадовими особами місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій.

Голова територіального відділення Антимонопольного комітету України має права і виконує обов’язки в межах компетенції, визначеної цим Законом, іншими актами законодавства, Положенням про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, що затверджується Антимонопольним комітетом України, здійснює керівництво діяльністю територіального відділення, забезпечує виконання завдань і функцій, покладених на територіальне відділення та його адміністративні колегії.

Розпорядження голови територіального відділення Антимонопольного комітету України приймаються від імені територіального відділення Антимонопольного комітету України.

Без згоди Антимонопольного комітету України як вищого колегіального органу голова територіального відділення Антимонопольного комітету України не може входити до складу комісій, комітетів та інших органів, що утворюються органами державної влади, органами місцевого самоврядування.

Голова територіального відділення Антимонопольного комітету України зобов’язаний додержуватись вимог законів, бути об’єктивним і неупередженим під час здійснення своїх повноважень;

14) у назві та тексті статті 18 слова «з посади державного уповноваженого Антимонопольного комітету України», «Державний уповноважений» замінити відповідно словами «з посад першого заступника Голови Антимонопольного комітету України, державного уповноваженого», «Перший заступник, заступник Голови Антимонопольного комітету України, державний уповноважений»;

15) частини першу та другу статті 19 викласти в такій редакції:

«Під час розгляду заяв і справ про узгоджені дії, концентрацію, про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, в тому числі під час проведення розслідування, дослідження, прийняття розпоряджень, рішень за заявами і справами, здійснення інших повноважень у сфері контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції, контролю за узгодженими діями, концентрацією органи та посадові особи Антимонопольного комітету України та його територіальних відділень керуються лише законодавством про захист економічної конкуренції і є незалежними від органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб та суб’єктів господарювання, а також політичних партій та інших об’єднань громадян чи їх органів.

Втручання органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб та суб’єктів господарювання, а також політичних партій та інших об’єднань громадян чи їх органів у діяльність Антимонопольного комітету України та його територіальних відділень забороняється, за винятком випадків, визначених законами України»;

16) у статті 20:

а) доповнити новою частиною першою такого змісту:

«Органи влади, органи місцевого самоврядування беруть участь у розробленні та реалізації конкурентної політики, взаємодіють з Антимонопольним комітетом України в питаннях розвитку конкуренції, розроблення регіональних програм економічного розвитку та інформують Антимонопольний комітет

України про виконання заходів, пов'язаних з реалізацією конкурентної політики».

У зв'язку з цим частини першу-третю вважати відповідно частинами другою-четвертою;

б) частину третю доповнити словами «оприлюднюють у засобах масової інформації повідомлення про свою діяльність і прийняті рішення»;

в) частину четверту викласти в такій редакції:

«Органи влади, органи місцевого самоврядування, органи адміністративно-господарського управління та контролю зобов'язані погоджувати з Антимонопольним комітетом України, його територіальними відділеннями проекти нормативно-правових актів та інших рішень, які можуть вплинути на конкуренцію, зокрема щодо створення суб'єктів господарювання, встановлення і зміни правил їх поведінки на ринку, або такі, що можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції на відповідних ринках, а також одержувати дозвіл Антимонопольного комітету України на концентрацію у випадках, передбачених законом»;

17) доповнити статтею 20^1 такого змісту:

«Стаття 20^1. Відносини Антимонопольного комітету України з Верховною Радою України, Кабінетом Міністрів України

Антимонопольний комітет України щорічно до 15 березня наступного за звітним року подає до Верховної Ради України звіт про свою діяльність.

Верховна Рада України щорічно розглядає до 15 квітня звіт Антимонопольного комітету України, а також заслуховує доповіді, інформацію (повідомлення) Антимонопольного комітету України.

Антимонопольний комітет України в разі необхідності подає до комітетів Верховної Ради України пропозиції до законопроектів з питань, що належать до його компетенції.

Антимонопольний комітет України взаємодіє з Кабінетом Міністрів України в питаннях розроблення і здійснення програм економічного розвитку України.

Антимонопольний комітет України розробляє та подає до Кабінету Міністрів України проекти актів щодо пріоритетів і напрямків конкурентної політики на визначений період, узагальнює та аналізує інформацію про їх виконання»;

18) статтю 22 викласти в такій редакції:

«Стаття 22. Обов'язковість виконання розпоряджень, рішень та вимог органу Антимонопольного комітету України, голови територіального відділення Антимонопольного комітету України

Розпорядження, рішення та вимоги органу Антимонопольного комітету України, голови територіального відділення Антимонопольного комітету України, вимоги уповноважених ними працівників Антимонопольного комітету України, його територіального відділення в межах їх компетенції є обов'язковими для виконання у визначені ними строки, якщо інше не передбачено законом.

Невиконання розпоряджень, рішень та вимог органу Антимонопольного комітету України, голови територіального відділення Антимонопольного комітету України, вимог уповноважених ними працівників Антимонопольного комітету України, його територіального відділення тягне за собою передбачену законом відповідальність»;

19) доповнити статтями 22^1 і 22^2 такого змісту:

«Стаття 22^1. Обов'язок надання інформації

Суб'єкти господарювання, об'єднання, органи влади, органи місцевого самоврядування, органи адміністративно-господарського управління та контролю, інші юридичні особи, їх структурні підрозділи, філії, представництва, їх посадові особи та працівники, фізичні особи зобов'язані на вимогу органу Антимонопольного комітету України, голови територіального відділення Антимонопольного комітету України, уповноважених ними працівників Антимонопольного комітету України, його територіального відділення подавати документи, предмети чи інші носії інформації, пояснення, іншу інформацію, в тому числі з обмеженим доступом та банківську таємницю, необхідну для виконання Антимонопольним комітетом України, його територіальними відділеннями завдань, передбачених законодавством про захист економічної конкуренції.

Документи, статистична та інша інформація, необхідні для виконання завдань, передбачених законодавством про захист економічної конкуренції, надаються на вимогу органу Антимонопольного комітету України, голови територіального відділення Антимонопольного комітету України, уповноважених ними працівників Антимонопольного комітету України, його територіального відділення безкоштовно. Вимоги органу Антимонопольного комітету України, голови територіального відділення Антимонопольного комітету України можуть передбачати як одноразове, так і періодичне надання інформації.

Інформація з обмеженим доступом, одержана Антимонопольним комітетом України, його територіальними відділеннями у процесі здійснення своїх повноважень, використовується ними виключно з метою забезпечення виконання завдань, визначених законодавством про захист економічної конкуренції, і не підлягає розголошенню. Така інформація може бути надана органам слідства та суду відповідно до закону.

За розголошення комерційної таємниці працівники Антимонопольного комітету України, його територіальних відділень несуть відповідальність, встановлену законом.

Усні вимоги державного уповноваженого Антимонопольного комітету України, голови територіального відділення Антимонопольного комітету України, уповноважених ними працівників Антимонопольного комітету України, його територіального відділення, пояснення осіб та інші дії, вчинені на виконання цих усних вимог, фіксуються в протоколі, в якому зазначається також дата і місце його складання, прізвища державного уповноваженого Антимонопольного комітету України, голови територіального відділення Антимонопольного комітету України, уповноважених ними працівників Антимонопольного комітету України, його територіального відділення із зазначенням їх посад, прізвищ осіб, які надають пояснення.

Протокол підписується відповідно головуючим колегіального органу Антимонопольного комітету України, державним уповноваженим Антимонопольного комітету України, головою територіального відділення, уповноваженим ними працівником Антимонопольного комітету України, його територіального відділення та особами, до яких були звернені усні вимоги. Про відмову осіб, до яких були звернені усні вимоги підписати протокол, зазначається у протоколі. Особа має право надати пояснення і зауваження стосовно змісту протоколу, які додаються до протоколу, а також викласти мотиви своєї відмови від його підписання.

Стаття 22^2. Співробітництво Антимонопольного комітету України з компетентними органами інших держав

Антимонопольний комітет України на підставі міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, співпрацює з компетентними органами інших держав, зокрема шляхом обміну інформацією.

Антимонопольний комітет України може надавати компетентним органам інших держав та отримувати від них інформацію, зокрема з обмеженим доступом.

Надання інформації компетентним органам інших держав можливе лише в разі, якщо:

інформація буде використана конкурентним відомством виключно для виконання покладених на нього згідно із законодавством завдань;

відповідне конкурентне відомство може забезпечити такий режим доступу до інформації, який би не призвів до розкриття інформації для інших цілей чи її розголошення в будь-який спосіб, у тому числі шляхом несанкціонованого доступу»;

20) частину першу статті 23 викласти в такій редакції:

«Діяльність щодо виявлення, запобігання та припинення порушень законодавства про захист економічної конкуренції, в тому числі законодавства про захист від недобросовісної конкуренції, проводиться Антимонопольним комітетом України, його органами та посадовими особами з додержанням процесуальних засад, визначених законодавчими актами України про захист економічної конкуренції»;

21) доповнити статтею 23^1 такого змісту:

«Стаття 23^1. Слухання у справах про надання дозволу на узгоджені дії, концентрацію, про порушення законодавства про захист економічної конкуренції

Органи Антимонопольного комітету України, які розглядають справу про надання дозволу на узгоджені дії, концентрацію, про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, в тому числі про недобросовісну конкуренцію, до прийняття рішення по суті можуть проводити слухання у справі.

Слухання проводиться органом Антимонопольного комітету України, який розглядає справу, чи за дорученням голови цього органу одним або декількома його членами.

Орган Антимонопольного комітету України до слухання у справі залучає осіб, які беруть участь у розгляді справи, для надання ними пояснень, доводів та інших міркувань, необхідних для встановлення фактичних обставин справи.

У слуханні у справі беруть участь працівники Антимонопольного комітету України, його територіальних відділень, а в разі потреби залучаються експерти.

До слухання у справі можуть бути залучені інші особи, якщо заявник, а у справах про порушення законодавства про захист економічної конкуренції — заявник і відповідач не висловили проти цього обґрунтованих заперечень.

Орган Антимонопольного комітету України за власною ініціативою чи за заявою осіб, які беруть участь у розгляді справи, може провести повністю або частково закрите слухання у справі, якщо відкрите слухання може завдати шкоди інтересам держави, осіб, які беруть участь у розгляді справи, та інших осіб або перешкодити подальшому розгляду справи.

Порядок проведення слухання у справі визначається Антимонопольним комітетом України відповідно до цього Закону та інших актів законодавства з питань захисту економічної конкуренції»;

22) статті 24 і 25 викласти в такій редакції:

«Стаття 24. Надання рішень та розпоряджень органів Антимонопольного комітету України і голів його територіальних відділень

Рішення та розпорядження, що приймаються органами Антимонопольного комітету України, головами його територіальних відділень відповідно до законодавства про захист економічної конкуренції, надаються особам, які беруть участь у справі, у вигляді їх копій, посвідчених у порядку, встановленому законодавством.

Особливості порядку надання та оприлюднення рішень, розпоряджень встановлюються законодавством про захист економічної конкуренції.

Стаття 25. Звернення до суду

З метою захисту інтересів держави, споживачів та суб'єктів господарювання Антимонопольний комітет України, територіальні відділення Антимонопольного комітету України у зв'язку з порушенням законодавства про захист економічної конкуренції органами влади, юридичними чи фізичними особами подають заяви, позови, скарги до суду, в тому числі про:

визнання недійсними нормативно-правових та інших актів, зокрема рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо, органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю чи розірвання угоди в разі невиконання ними у встановлені строки рішень органів Антимонопольного комітету України про скасування або зміну актів, прийнятих органами влади, органами місцевого самоврядування, органами адміністративно-господарського управління та контролю, або про розірвання угоди;

стягнення не сплачених у добровільному порядку штрафів та пені;

припинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції;

зобов'язання виконати рішення органів Антимонопольного комітету України;

безоплатне вилучення товарів з неправомірно використаним позначенням та (або) копій виробів іншого суб'єкта господарювання;

вилучення, накладення арешту на майно, документи, предмети, інші носії інформації у місцях проживання та інших володіннях особи;

з інших підстав, передбачених законом»;

23) у статті 26:

а) назву після слів «науково-методичне» доповнити словами «та інформаційне»;

б) доповнити частиною другою такого змісту:

«Антимонопольний комітет України видає власні друковані органи, в яких висвітлюються питання діяльності Антимонопольного комітету України та конкурентної політики»;

24) у частині четвертій статті 28:

а) слова «Кошти від сплати зборів за подання заяв про надання згоди на створення, реорганізацію, ліквідацію суб'єктів господарювання» замінити словами «Плата, що справляється для відшкодування витрат, пов'язаних із розглядом заяв про надання дозволу на узгоджені дії, концентрацію суб'єктів господарювання, висновків»;

б) слова «у порядку та в межах, визначених законом про державний бюджет» замінити словами «зокрема, на матеріально-технічне, в тому числі транспортне забезпечення, створення та розвиток інформаційно-аналітичної бази, видання друкованих органів Антимонопольного комітету України, підготовку, перепідготовку, підвищення кваліфікації та соціально-побутове забезпечення працівників Антимонопольного комітету України та його територіальних відділень»;

25) у тексті закону слова «антимонопольного законодавства» у всіх відмінках замінити словами «законодавства про захист економічної конкуренції» у відповідному відмінку.

11. У Законі України «Про телебачення і радіомовлення» (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., № 10, ст. 43; 1996 р., № 5, ст. 18; 1997 р., № 15, ст. 115; 1999 р., № 41, ст. 373):

1) назву статті 7 викласти в такій редакції:

«Стаття 7. Обмеження щодо діяльності телерадіоорганізацій»;

2) абзац четвертий частини першої статті 46 викласти в такій редакції:

«— порушення обмежень щодо діяльності телерадіоорганізацій, встановлених цим Законом».

12. В абзаці другому частини першої статті 2 Закону України «Про промислово-фінансові групи в Україні» (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., № 23, ст. 88) слова «про обмеження монополізму та недобросовісну конкуренцію» замінити словами «про захист економічної конкуренції».

13. В абзаці четвертому частини другої статті 18 Закону України «Про приватизацію невеликих державних підприємств (малу приватизацію)» (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., № 34, ст. 160) слова «антимонопольного законодавства» замінити словами «законодавства про захист економічної конкуренції».

14. У частині четвертій статті 9 Закону України «Про залізничний транспорт» (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., № 40, ст. 183) слова «антимонопольному законодавству» замінити словами «законодавству про захист економічної конкуренції».

15. У статті 12 Закону України «Про звернення громадян» (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., № 47, ст. 256; 1999 р., № 26, ст. 219) слова «антимонопольним і трудовим законодавством» замінити словами «трудовим законодавством і законодавством про захист економічної конкуренції».

16. У Законі України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні» (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., № 51, ст. 292):

1) абзац одинадцятий статті 3 виключити;

2) у пункті 12 статті 8 слова «антимонопольного законодавства» замінити словами «законодавства про захист економічної конкуренції».

17. В абзаці п'ятому частини другої статті 27 Закону України «Про приватизацію державного майна» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 17, ст. 122; 2000 р., № 33—34, ст. 273; 2003 р., № 24, ст. 160) слова «антимонопольного законодавства» замінити словами «законодавства про захист економічної конкуренції».

18. У Законі України «Про електроенергетику» (Відомості Верховної Ради України, 1998 р., № 1, ст. 1):

1) у статті 16:

у частині першій слова «Законом України «Про обмеження монополізму та недопущення недобросовісної конкуренції у підприємницькій діяльності» замінити словами «Законом України «Про захист економічної конкуренції»;

у частині другій слово «монополістами» замінити словами «такими, що займають монопольне (домінуюче) становище»;

2) у частині другій статті 25 слова «законами України «Про захист прав споживачів», «Про обмеження монополізму та недопущення недобросовісної конкуренції у підприємницькій діяльності» замінити словами «законами України «Про захист прав споживачів», «Про захист економічної конкуренції».

19. У пункті 1 Закону України «Про ратифікацію Конвенції про транснаціональні корпорації» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 36, ст. 323) слова «антимонопольним законодавством України» замінити словами «законодавством України про захист економічної конкуренції».

20. У частині другій статті 4 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 42—43, ст. 378) слова «антимонопольного законодавства України» замінити словами «законодавства про захист економічної конкуренції».

21. В абзаці дванадцятому частини другої статті 3 Закону України «Про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 20, ст. 148; 2003 р., № 14, ст. 98) слова «антимонопольного законодавства» замінити словами «законодавства про захист економічної конкуренції».

22. У Законі України «Про природні монополії» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 30, ст. 238):

1) у частині другій статті 1, у частині першій статті 3 слова «Законом України «Про обмеження монополізму та недопущення недобросовісної конкуренції у підприємницькій діяльності» і «законів України «Про обмеження монополізму та недопущення недобросовісної конкуренції у підприємницькій діяльності» замінити відповідно словами «Законом України «Про захист економічної конкуренції» і «законів України «Про захист економічної конкуренції»;

2) у частині другій статті 4 слова «антимонопольного законодавства» замінити словами «законодавства про захист економічної конкуренції».

23. У Державній програмі приватизації на 2000—2002 роки, затвердженій Законом України «Про Державну програму приватизації» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 33—34, ст. 272; 2003 р., № 30, ст. 247):

1) в абзаці четвертому пункту 5, пункті 18, абзаці другому пункту 40, абзаці першому пункту 41, пункті 42 слова «монопольне становище» замінити словами «монопольне (домінуюче) становище»;

2) у назві та тексті розділу VII слова «антимонопольного законодавства» у всіх відмінках замінити словами «законодавства про захист економічної конкуренції» у відповідному відмінку;

3) в абзаці другому пункту 41 слово «згоду» замінити словом «дозвіл»;

4) у пункті 45:

а) у тексті слово «згоди» замінити словом «дозволу»;

б) в абзаці другому слова «така згода не була отримана раніше» замінити словами «такий дозвіл не був отриманий раніше»;

в) в абзаці шостому слова «такої згоди» замінити словами «такого дозволу».

24. У пункті 6 статті 24 Закону України «Про радіочастотний ресурс України» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 36, ст. 298) слова «антимонопольного законодавства» замінити словами «законодавства про захист економічної конкуренції».

25. Пункт 3 частини першої статті 62 Закону України «Про банки і банківську діяльність» (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 5—6, ст. 30) після слів «Міністерства внутрішніх справ України» доповнити словами «Антимонопольного комітету України».

26. У частині другій статті 48 Закону України «Про авторське право і суміжні права» (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 43, ст. 214) слова «антимонопольним законодавством» замінити словами «законодавством про захист економічної конкуренції».

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Підпункти 6 та 13 пункту 11 розділу I, якими вносяться зміни відповідно до частини першої статті 7, частини першої статті 13, статті 14 та частини першої статті 16 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» в частині надання повноважень розглядати справи про адміністративні правопорушення, набирають чинності з дня внесення відповідних змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення.

2. Кабінету Міністрів України:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити в межах своїх повноважень прийняття нормативно-правових актів, необхідних для реалізації цього Закону;

забезпечити перегляд і скасування центральними органами виконавчої влади прийнятих ними нормативно-правових актів, що суперечать цьому Закону.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
20 листопада 2003 року.
№ 1294-IV.

▼

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо адміністративної відповідальності за порушення правил перебування іноземців та осіб без громадянства в Україні

Верховна Рада України **постановляє**:

I. Внести до Кодексу України про адміністративні правопорушення (Відомості Верховної Ради УРСР, 1984 р., додаток до № 51, ст. 1122) такі зміни:

1. Статтю 203 викласти в такій редакції:

«Стаття 203. Порушення іноземцями та особами без громадянства правил перебування в Україні і транзитного проїзду через територію України

Порушення іноземцями та особами без громадянства правил перебування в Україні, тобто проживання без документів на право проживання в Україні, за недійсними документами або документами, термін дії яких закінчився, або працевлаштування без відповідного дозволу на це, якщо необхідність такого дозволу передбачено законодавством України, або недодержання встановленого порядку пересування і зміни місця проживання, або ухилення від виїзду з України після закінчення відповідного терміну перебування, а так само порушення правил транзитного проїзду через територію України, крім порушень, передбачених частиною другою цієї статті, —тягнуть за собою накладення штрафу від двадцяти до сорока неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Недодержання іноземцями та особами без громадянства встановленого порядку реєстрації або порушення встановленого терміну перебування в Україні, виявлені в пунктах пропуску через державний кордон України, — тягнуть за собою накладення штрафу від двадцяти до сорока неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Чинність цієї статті не поширюється на випадки, коли іноземці чи особи без громадянства з наміром набути статусу біженця незаконно перетнули державний кордон України і перебувають на території України протягом часу, необхідного для звернення до відповідного органу міграційної служби із заявою про надання їм статусу біженця відповідно до Закону України «Про біженців».

2. У статті 204:

1) назву після слів «порядку працевлаштування» доповнити словами «прийняття на навчання»;

2) абзац перший викласти в такій редакції:

«Порушення посадовими особами підприємств, установ і організацій, незалежно від форм власності, у тому числі іноземних суб'єктів господарської діяльності, що діють на території України, встановленого порядку працевлаштування, прийняття на навчання іноземців та осіб без громадянства, надання їм житла, а також інші порушення, якщо вони будь-яким чином сприяють іноземцям та особам без громадянства в ухиленні від виїзду з України після закінчення терміну перебування або спрямовані на їх незаконну реєстрацію, оформлення документів на проживання»;

3) в абзаці другому слова «від десяти до двадцяти» замінити словами «від п'ятдесяти до двохсот».

3. В абзаці другому статті 205 слова «від одного до п'яти» замінити словами «від п'яти до тридцяти».

4. Статтю 206 викласти в такій редакції:

«Стаття 206. Порушення порядку надання іноземцям та особам без громадянства житла, транспортних засобів та сприяння в наданні інших послуг

Надання громадянами іноземцям та особам без громадянства житла, транспортних засобів, сприяння їх незаконній реєстрації, оформленню документів на проживання чи навчання, прийняттю на роботу, а також надання інших послуг на порушення встановлених правил перебування іноземців та осіб без громадянства в Україні і правил транзитного проїзду їх через територію України, якщо ці дії безпосередньо не пов'язані із незаконним переправленням осіб через державний кордон України, — тягнуть за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян».

5. Доповнити Кодекс статтею 206 1 у такій редакції:

«Стаття 206 1. Незаконне перевезення іноземців та осіб без громадянства територією України

Перевезення водіями іноземців та осіб без громадянства на порушення встановлених правил перебування іноземців та осіб без громадянства в Україні і транзитного проїзду їх через територію України, якщо ці дії безпосередньо не пов'язані із незаконним перетинанням особами державного кордону України, — тягне за собою накладення штрафу від десяти до п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Обладнання власниками або водіями транспортних засобів спеціально прихованими або замаскованими місцями, які використовуються для перевезення нелегальних мігрантів, — тягне за собою накладення штрафу на власників транспортних засобів або посадових осіб підприємств, установ, організацій, відповідальних за технічний стан, обладнання, експлуатацію транспортних засобів, — від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з конфіскацією транспортного засобу чи без такої і на водіїв — від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Дії, передбачені частиною першою або другою цієї статті, якщо вони вчинені повторно або групою осіб, або щодо кількох іноземців та осіб без громадянства, а так само перевезення іноземців та осіб без громадянства в обладнаних власниками транспортних засобів або водіями спеціальних схованках для перевезення людей, — тягнуть за собою накладення штрафу від ста п'ятдесяти до п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з конфіскацією транспортних засобів чи без такої».

6. У статті 221 та частині першій статті 294 цифри «204 1» замінити словами та цифрами «частиною першою статті 203, статтями 204—206 1».

7. У частині першій та абзаці першому пункту 1 частини другої статті 222 відповідно слова «правил перебування в Україні і транзитного проїзду через територію України іноземців і осіб без громадянства» та цифри «203, 204, 205, 206» виключити.

8. Частину першу статті 222 1 викласти у такій редакції:

«Органи Державної прикордонної служби України розглядають справи про адміністративні правопорушення, пов'язані з порушенням прикордонного режиму або режиму в пунктах пропуску через державний кордон України, порушенням іноземцями та особами без громадянства правил перебування в Україні і транзитного проїзду через її територію, а також з неповерненням капітаном іноземного судна перепусток на право сходження на берег осіб суднового екіпажу (стаття 202, частина друга статті 203, стаття 207)».

9. У статті 255:

1) у пункті 1 частини першої:

а) абзац другий після цифр «189—196» доповнити словами та цифрами «частина перша статті 203, статті 204, 205—206 1»;

б) абзац «органів Державної прикордонної служби України (статті 85, 185 10, 191, 204 1)» викласти у такій редакції:

«органів Державної прикордонної служби України (статті 85, 185 10, 191, частина перша статті 203, статті 204—206 1)»;

2) у пункті 16 частини другої цифри «203, 204, 205, 206» виключити.

10. У частині другій статті 262:

1) пункт 1 після слів «використання тваринного світу» доповнити словами «при порушенні правил перебування іноземців та осіб без громадянства в Україні і транзитного проїзду через територію України»;

2) пункт 2 після слів «виключній (морській) економічній зоні України» доповнити словами «порушення правил перебування іноземців та осіб без громадянства в Україні і транзитного проїзду через територію України».

11. Частину четверту статті 263 доповнити новим реченням такого змісту: «Іноземців та осіб без громадянства, які порушили правила перебування в Україні і транзитного проїзду через територію України, може бути затримано до розгляду справи суддею або посадовою особою органу Державної прикордонної служби України».

12. Статтю 265 доповнити новою частиною такого змісту:

«При вчиненні порушень, передбачених частиною другою статті 206 1 цього Кодексу, працівник міліції вилучає транспортний засіб до вирішення питання по суті судом. При вилученні транспортного засобу робиться відповідний запис у протоколі про адміністративне правопорушення. Вилучення транспортного засобу проводиться відповідно до порядку, визначеного Міністерством внутрішніх справ України».

13. У частині другій статті 277 цифри «204 1» замінити цифрами «203—206 1».

II. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
20 листопада 2003 року.
№ 1299-IV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законодавчих актів України

У зв'язку з прийняттям у новій редакції Земельного кодексу України Верховна Рада України **постановляє**:

I. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1. У частині другій статті 238 1 Кодексу України про адміністративні правопорушення (Відомості Верховної Ради УРСР, 1984 р., додаток до № 51, ст. 1122) слова «Голова Державного комітету Автономної Республіки Крим по земельних ресурсах і єдиному кадастру» замінити словами «Голова Республіканського комітету по земельних ресурсах Автономної Республіки Крим», а після слів «Київського та Севастопольського міських» доповнити словом «головних».

2. В абзаці другому статті 14 Закону України «Про підприємництво» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1991 р., № 14, ст. 168) слова «надає земельні ділянки» замінити словами «передає у власність та надає в користування, у тому числі в оренду, земельні ділянки».

3. Частину першу статті 13 Закону України «Про господарські товариства» (Відомості Верховної Ради України, 1991 р., № 49, ст. 682) після слів «цінні папери» доповнити словами «земельні ділянки відповідно до Земельного кодексу України», а слово «землею» виключити.

4. Статтю 7 Закону України «Про природно-заповідний фонд України» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 34, ст. 502) викласти в такій редакції:

«Стаття 7. Землі природно-заповідного фонду

Землі природно-заповідного фонду — це ділянки суші і водного простору з природними комплексами та об'єктами, що мають особливу природоохоронну, екологічну, наукову, естетичну, рекреаційну та іншу цінність, яким відповідно до закону надано статус територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

Землі природно-заповідного фонду України, а також землі територій та об'єктів, що мають особливу екологічну, наукову, естетичну, господарську цінність і є відповідно до статті 6 цього Закону об'єктами комплексної охорони, належать до земель природоохоронного та історико-культурного призначення.

На землях природоохоронного та історико-культурного призначення забороняється будь-яка діяльність, яка негативно впливає або може негативно впливати на стан природних та історико-культурних комплексів та об'єктів чи перешкоджає їх використанню за цільовим призначенням.

На використання земельної ділянки або її частини в межах природно-заповідного фонду може бути встановлено обмеження (обтяження) в обсязі, передбаченому законом або договором. Обмеження (обтяження) підлягає державній реєстрації і діє протягом строку, встановленого законом або договором.

Завдані обмеженням (обтяженням) у землекористуванні втрати підлягають відшкодуванню згідно із Земельним кодексом України».

5. В абзаці другому частини четвертої статті 57 Закону України «Про освіту» (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., № 21, ст. 84; 2003 р., № 10—11, ст. 86) слова «у розмірі середньої земельної частки» виключити.

6. У Законі України «Про трубопровідний транспорт» (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., № 29, ст. 139):

1) статтю 1 доповнити абзацами такого змісту:

«об'єкти трубопровідного транспорту — магістральні та промислові трубопроводи, включаючи наземні, надземні і підземні лінійні частини трубопроводів, а також об'єкти та споруди, основне і допоміжне обладнання, що забезпечують безпечну та надійну експлуатацію трубопровідного транспорту;

охоронна зона — землі вздовж магістральних та промислових трубопроводів, навколо промислових об'єктів для забезпечення нормальних умов їх експлуатації, запобігання ушкодженню, а також для зменшення їх негативного впливу на людей, суміжні землі, природні об'єкти та довкілля в цілому»;

2) частину другу статті 11 викласти в такій редакції:

«Уздовж трубопроводів встановлюються охоронні зони. Земля в межах охоронних зон не вилучається, а використовується з обмеженнями (обтяженнями) відповідно до закону або договору. Порядок встановлення, розмір та режим використання охоронної зони об'єкта трубопровідного транспорту визначаються законодавством України».

7. Частини першу і другу статті 6 Закону України «Про залізничний транспорт» (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., № 40, ст. 183) викласти в такій редакції:

«Землі, що надаються в користування для потреб залізничного транспорту, визначаються відповідно до Земельного кодексу України та Закону України «Про транспорт».

До земель залізничного транспорту належать землі смуг відведення залізниць під залізничним полотном та його облаштуванням, станціями з усіма будівлями і спорудами енергетичного, локомотивного, вагонного, колійного, вантажного і пасажирського господарства, сигналізації та зв'язку, водопостачання, каналізації; під захисними та укріплювальними насадженнями, службовими, культурно-побутовими будівлями та іншими спорудами, необхідними для забезпечення роботи залізничного транспорту».

8. У Законі України «Про плату за землю» (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., № 45, ст. 238; 2000 р., № 14—15—16, ст. 21; 2001 р., № 2—3, ст. 10; 2002 р., № 12—13, ст. 92; 2003 р., № 10—11, ст. 86):

1) абзаци шостий і сьомий статті 1 викласти в такій редакції:

«землі сільськогосподарського призначення — землі, надані для виробництва сільськогосподарської продукції, здійснення сільськогосподарської науково-дослідної та навчальної діяльності, розміщення відповідної виробничої інфраструктури або призначені для цих цілей;

землі житлової та громадської забудови — земельні ділянки в межах населених пунктів, які використовуються для розміщення житлової забудови, громадських будівель і споруд, інших об'єктів загального користування»;

2) статтю 20 викласти в такій редакції:

«Стаття 20. Плата за землю справляється відповідно до закону».

9. У статті 33 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 24, ст. 170; 2002 р., № 4, ст. 31; 2003 р., № 45 ст. 360):

1) у пункті «б» частини першої:

а) підпункт 3 викласти в такій редакції:

«3) координація діяльності місцевих органів земельних ресурсів»;

б) підпункти 9 і 10 викласти в такій редакції:

«9) організація і здійснення землеустрою, погодження проектів землеустрою;

10) здійснення контролю за впровадженням заходів, передбачених документацією із землеустрою»;

2) у частині другій слова «місцевих землевпорядних органів, а також» виключити.

10. Частину другу статті 20 Закону України «Про сільськогосподарську кооперацію» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 39, ст. 261) викласти в такій редакції:

«2. Право власності на землю може набуватися кооперативом шляхом внесення до пайового фонду земельних ділянок його засновниками та членами, а також придбання земельних ділянок за договорами купівлі-продажу, дарування, міни, іншими цивільно-правовими угодами відповідно до Земельного кодексу України».

11. У частині десятій статті 15 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 2—3, ст. 20) слова «постійне користування» замінити словами «постійне користування або в оренду».

12. Пункт 2 статті 21 Закону України «Про місцеві державні адміністрації» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 20—21, ст. 190) викласти в такій редакції:

«2) розпоряджається землями державної власності відповідно до закону».

13. Пункт 58 статті 9 Закону України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 36, ст. 299; 2001 р., № 22, ст. 105) викласти в такій редакції:

«58) проведення робіт із землеустрою, землеоціночних робіт та земельних торгів».

14. Частину другу статті 3 Закону України «Про особливості приватизації об'єктів незавершеного будівництва» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 45, ст. 375) виключити.

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. Визнати такими, що втратили чинність:

Закон України «Про форми власності на землю» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 18, ст. 225);

Закон України «Про угоди щодо відчуження земельної частки (паю)» (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 11, ст. 55);

Постанову Верховної Ради України «Про введення в дію Закону України «Про форми власності на землю» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 18, ст. 226);

Постанову Верховної Ради України «Про форми державних актів на право власності на землю і право постійного користування землею» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 25, ст. 356).

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
11 грудня 2003 року.
№ 1377-IV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення зміни до статті 16 Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність»

Верховна Рада України **постановляє**:

1. Статтю 16 Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1991 р., № 29, ст. 377; Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 5, ст. 33, № 12, ст. 109, № 17, ст. 184; 1994 р., № 20, ст. 120; 1999 р., № 7, ст. 49; 2000 р., № 24, ст. 186, № 38, ст. 318; 2002 р., № 17, ст. 121) викласти в такій редакції:

«Стаття 16. Ліцензування зовнішньоекономічних операцій

Ліцензування зовнішньоекономічних операцій визначається як комплекс дій органу виконавчої влади з надання дозволу на здійснення суб'єктом зовнішньоекономічної діяльності експорту (імпорту) товарів.

Ліцензування експорту (імпорту) товарів здійснюється у формі автоматичного або неавтоматичного ліцензування.

Автоматичне ліцензування визначається як комплекс дій органу виконавчої влади з надання суб'єкту зовнішньоекономічної діяльності дозволу на здійснення протягом визначеного періоду експорту (імпорту) товарів, щодо яких не встановлюються квоти (кількісні або інші обмеження). Автоматичне ліцензування експорту (імпорту) як адміністративна процедура з оформлення та видачі ліцензії не справляє обмежувального впливу на товари, експорт (імпорт) яких підлягає ліцензуванню.

Неавтоматичне ліцензування визначається як комплекс дій органу виконавчої влади з надання суб'єкту зовнішньоекономічної діяльності дозволу на здійснення протягом визначеного періоду експорту (імпорту) товарів, щодо яких встановлюються певні квоти (кількісні або інші обмеження). Неавтоматичне ліцензування експорту (імпорту) як адміністративна процедура з оформлення та видачі ліцензії використовується в разі встановлення квот (кількісних або інших обмежень) на експорт (імпорт) товарів.

Ліцензування експорту товарів запроваджується в Україні в разі:

значного порушення рівноваги щодо певних товарів на внутрішньому ринку, особливо сільськогосподарської продукції, продуктів рибальства, продукції харчової промисловості та промислових товарів широкого вжитку першої необхідності або інших товарів, що мають вагоме значення для життєдіяльності в Україні;

необхідності забезпечення захисту життя, здоров'я людини, тварин або рослин, навколишнього природного середовища, громадської моралі, національного багатства художнього, історичного чи археологічного значення або захисту прав інтелектуальної власності, а також відповідно до вимог державної безпеки;

експорту дорогоцінних металів, крім банківських металів;

необхідності застосування заходів захисту вітчизняного товаровиробника;

необхідності забезпечення захисту патентів, торгових марок та авторських прав;

необхідності забезпечення виконання міжнародних договорів України.

Ліцензування імпорту товарів запроваджується в Україні в разі:

різкого погіршення стану платіжного балансу та зовнішніх платежів (якщо інші заходи є неефективними);

різкого скорочення або мінімального розміру золотовалютних резервів;

необхідності забезпечення захисту життя, здоров'я людини, тварин або рослин, навколишнього природного середовища, громадської моралі, національного багатства художнього, історичного чи археологічного значення або захисту прав інтелектуальної власності, а також відповідно до вимог державної безпеки;

імпорту дорогоцінних металів, крім банківських металів;

необхідності застосування заходів захисту вітчизняного товаровиробника;

необхідності забезпечення захисту патентів, торгових марок та авторських прав;

необхідності забезпечення виконання міжнародних договорів України.

Рішення про застосування режиму ліцензування експорту (імпорту) товарів, у тому числі встановлення квот (кількісних або інших обмежень), приймається Кабінетом Міністрів України за поданням центрального органу виконавчої влади з питань економічної політики з визначенням списку конкретних товарів, експорт (імпорт) яких підпадає під режим ліцензування, періоду дії цього режиму та кількісних або інших обмежень щодо кожного товару.

У разі застосування антидемпінгових, компенсаційних або спеціальних заходів щодо захисту вітчизняного товаровиробника рішення про запровадження режиму ліцензування приймається Міжвідомчою комісією з міжнародної торгівлі згідно із законодавством.

Стосовно кожного виду товару може встановлюватися лише один вид ліцензії.

Ліцензії видаються центральним органом виконавчої влади з питань економічної політики, а також у межах наданих ним повноважень — відповідним республіканським органом Автономної Республіки Крим, структурним підрозділом обласної, Київської і Севастопольської міських державних адміністрацій.

Ліцензії видаються на підставі заявок суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності, що подаються за формою, встановленою центральним органом виконавчої влади з питань економічної політики.

Для одержання ліцензії заявники звертаються, як правило, до одного органу виконавчої влади. У разі необхідності в одержанні погодження можливе звернення до кількох органів виконавчої влади, але не більше ніж до трьох.

Розгляд заявок на одержання ліцензій може здійснюватися в порядку їх надходження, який визначається за датами реєстрації заявок, або одночасно після закінчення оголошеного строку їх приймання.

У заяві на одержання ліцензії зазначаються такі дані: повне найменування суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності, прізвище та ім'я його керівника, найменування та код товару (товарів) згідно з Українською класифікацією товарів зовнішньоекономічної діяльності (УКТ ЗЕД), найменування виробника, споживача товару (товарів), код та назва країни (країн) походження і призначення — у разі експорту, код та назва країни (країн) походження і відправлення — у разі імпорту, строк дії ліцензії, кількість та вартість товару (товарів), код і назва митниці, повне найменування та адреса продавця і покупця, вид угоди, валюта платежу, основна та додаткова одиниці виміру і ціна товару (товарів), погодження з органами виконавчої влади (у разі необхідності), особливі умови ліцензії.

При поданні заявки можуть вимагатися документи та інформація, які вважаються необхідними для підтвердження даних, зазначених у заявці та зовнішньоекономічному договорі (контракті).

Заявка не може бути відхилена в разі допущення незначних помилок у документах, які подаються для одержання ліцензії, якщо вони не змінюють основних даних, що містяться в заявці. Основними вважаються дані, передбачені умовами зовнішньоекономічного договору (контракту).

У разі запровадження режиму автоматичного ліцензування заявка на одержання ліцензії та інші необхідні документи можуть подаватися в будь-який робочий день до митного оформлення товарів. Строк видачі ліцензії не повинен перевищувати 10 робочих днів від дати одержання заявки та інших необхідних документів, що відповідають установленим вимогам.

У разі запровадження режиму неавтоматичного ліцензування:

строк розгляду заявок не повинен перевищувати 30 днів від дати одержання заявки, якщо вони розглядаються в порядку їх надходження, та не більше 60 днів починаючи від дати закінчення оголошеного строку приймання заявок, якщо всі вони розглядаються одночасно;

ліцензія видається на підставі заявки в межах квоти із зазначенням строку дії ліцензії;

якщо на момент подання заявки (у разі застосування процедури розгляду в порядку надходження) встановлені квоти (кількісні або інші обмеження) вичерпано, така заявка не розглядається. Про факт вичерпання квот (кількісних або інших обмежень) суб'єкт зовнішньоекономічної діяльності, який подав відповідну заявку, повідомляється письмово протягом семи робочих днів від дати її одержання;

рішення про видачу ліцензії приймається з урахуванням даних щодо використання раніше одержаних ліцензій за умови додержання суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності вимог законодавства про захист економічної конкуренції.

Ліцензія видається, якщо заявку та інші подані документи оформлено з додержанням вимог, установлених законодавством.

Рішення про відмову у видачі ліцензії повинне бути вмотивованим, прийнятим у строки, встановлені для розгляду заявок, і надсилається (видається) заявникові в письмовій формі.

У разі відмови у видачі ліцензії заявник має право на оскарження рішення згідно із законодавством.

За видачу ліцензії справляється збір, розмір якого встановлюється Кабінетом Міністрів України з урахуванням фактичних витрат, пов'язаних із застосуванням процедури ліцензування.

Митне оформлення товарів здійснюється за умови подання митному органу оригіналу ліцензії, яку одержав суб'єкт зовнішньоекономічної діяльності.

Копія ліцензії додається до вантажної митної декларації під час декларування товарів, експорт (імпорт) яких підпадає під режим ліцензування, і є однією з підстав для пропуску таких товарів через митний кордон України.

Центральний орган виконавчої влади з питань економічної політики щомісяця інформує центральний орган виконавчої влади в галузі митної справи про видані ліцензії на експорт (імпорт) товарів, що підпадають під режим ліцензування.

Центральний орган виконавчої влади в галузі митної справи щомісяця подає центральному органу виконавчої влади з питань економічної політики інформацію про обсяги експорту (імпорту) товарів за видами ліцензії.

Ліцензування товарообмінних (бартерних) операцій здійснюється в тому разі, якщо предметом цих операцій є товари, експорт (імпорт) яких підпадає під режим ліцензування.

Ліцензування експорту (імпорту) дисків для лазерних систем зчитування, матриць, обладнання та сировини для їх виробництва здійснюється з урахуванням вимог законодавства з питань виробництва, експорту (імпорту) дисків для лазерних систем зчитування відповідно до процедури видачі ліцензій, встановленої цією статтею.

Режим ліцензування не поширюється на експорт та реалізацію компенсаційної і прибуткової продукції, одержаної інвестором у власність на умовах угоди про розподіл продукції, укладеної відповідно до вимог Закону України «Про угоди про розподіл продукції». Запровадження будь-яких обмежень щодо експорту та реалізації такої продукції, у тому числі кількісних, не допускається, якщо інше не передбачено угодою про розподіл продукції.

Встановлені цією статтею процедури ліцензування не поширюються на експорт (імпорт) товарів, зазначених у статті 20 цього Закону.

Перелік товарів, експорт (імпорт) яких підпадає під режим ліцензування, інформація про строк дії ліцензій та внесення будь-яких змін до них, порядок подання та розгляду заявок опубліковуються в офіційних друкованих виданнях України з повідомленням відповідного комітету Світової організації торгівлі (СОТ) протягом 60 днів з дня опублікування та наданням копій цих публікацій.

У разі якщо квота розподіляється серед країн-постачальників, інформація про розподіл квоти підлягає опублікуванню з повідомленням про це інших країн, заінтересованих у постачанні в Україну певних товарів.

Офіційне опублікування здійснюється у строк не пізніше дати запровадження режиму ліцензування.

На запит заінтересованої держави — члена СОТ повинна надаватися відповідна інформація щодо:

порядку застосування обмежень;

кількості виданих за певний період ліцензій із зазначенням у разі необхідності обсягу та/або вартості товарів;

розподілу ліцензій серед країн-постачальників;

статистичних даних про обсяги та/або вартість товарів.

Дія цієї статті не поширюється на операції Національного банку України, які здійснюються ним відповідно до Закону України «Про Національний банк України».

2. Цей Закон набирає чинності через 60 днів з дня його опублікування.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
20 листопада 2003 року.
№ 1315-IV.

У НОМЕР

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про використання земель оборони

Цей Закон визначає правові засади і порядок використання земель оборони.

Стаття 1. Землі оборони

Землями оборони визнаються землі, надані для розміщення і постійної діяльності військових частин, установ, військово-навчальних закладів, підприємств та організацій Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України (далі — військові частини).

Стаття 2. Правовий режим земель оборони

Військовим частинам для виконання покладених на них функцій та завдань земельні ділянки надаються у постійне користування відповідно до вимог Земельного кодексу України.

Особливості надання земельних ділянок військовим частинам під військові та інші оборонні об'єкти визначаються Кабінетом Міністрів України.

Розміри земельних ділянок, необхідних для розміщення військових частин та проведення ними постійної діяльності, визначаються згідно із потребами на підставі затвердженої в установленому порядку проектно-технічної документації.

Військові частини зобов'язані використовувати надані їм земельні ділянки відповідно до вимог земельного і природоохоронного законодавства та з дотриманням вимог щодо забезпечення безпеки населення у процесі проведення ними постійної діяльності.

При проходженні на землях оборони ліній електропередачі і зв'язку та інших комунікацій умови їх використання визначаються договором між військовою частиною і відповідним підприємством, установою та організацією.

Власники або користувачі земельних ділянок, які межують із земельними ділянками, наданими військовим частинам, можуть вимагати встановлення земельних сервітутів відповідно до закону.

Стаття 3. Зони особливого режиму використання земель

Уздовж державного кордону України відповідно до закону встановлюється прикордонна смуга, в межах якої діє особливий режим використання земель.

Землі в межах прикордонної смуги та інші землі, необхідні для облаштування та утримання інженерно-технічних споруд і огорож, прикордонних знаків, прикордонних просік, комунікацій та інших об'єктів, надаються в постійне користування військовим частинам Державної прикордонної служби України.

Навколо військових частин та оборонних об'єктів можуть створюватися зони з особливим режимом використання земель з метою забезпечення функціонування цих військових частин та об'єктів, збереження озброєння, військової техніки, іншого військового майна, охорони державного кордону України, захисту населення, господарських об'єктів і довкілля від впливу аварійних ситуацій, стихійних лих і пожеж, що можуть виникнути на цих об'єктах.

Розмір та правовий режим зон з особливим режимом використання земель встановлюються відповідно до закону.

Стаття 4. Використання земель оборони в господарських цілях

Військові частини за погодженням з органами місцевого самоврядування або місцевими органами виконавчої влади і в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, можуть дозволяти фізичним і юридичним особам вирощувати сільськогосподарські культури, випасати худобу та заготовляти сіно на землях, наданих їм у постійне користування.

Стаття 5. Охорона навколишнього природного середовища та екологічна безпека на землях оборони

Розміщення, проектування, будівництво, реконструкція, введення в експлуатацію, експлуатація, консервація і ліквідація будівель, споруд та інших оборонних об'єктів, які можуть справляти прямий або опосередкований негативний вплив на земельні ресурси, здійснюються в порядку, визначеному законом.

На землях оборони встановлюються природоохоронні та інші обмеження щодо використання земель відповідно до закону.

Стаття 6. Відповідальність за порушення законодавства про використання земель оборони

Особи, винні в порушенні законодавства про використання земель оборони, несуть відповідальність згідно із законом.

Стаття 7. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України у шестимісячний строк з дня набрання чинності цим Законом:

затвердити порядок надання земельних ділянок військовим частинам під військові та інші оборонні об'єкти;

підготувати і подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції про внесення змін до законів України, що випливають з цього Закону;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
27 листопада 2003 року.
№ 1345-IV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Консульської конвенції між Україною і Республікою Куба

Верховна Рада України **постановляє**:

Консульську конвенцію між Україною і Республікою Куба, підписану 23 вересня 2002 року у м. Гавана, ратифікувати.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
10 грудня 2003 року.
№ 1367-IV.

▼

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про захист суспільної моралі

Цей Закон встановлює правові основи захисту суспільства від розповсюдження продукції, що негативно впливає на суспільну мораль.

Стаття 1. Визначення термінів

У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

видовищний захід сексуального характеру — публічний показ у будь-якій формі продукції сексуального характеру і (або) сценічні дії, метою яких є втілення сексуальних дій;

державне регулювання і контроль обігу продукції, що негативно впливає на суспільну мораль, — визначення законом і прийнятими на його основі нормативно-правовими актами порядку й умов обігу відповідної продукції та контроль за ним, вироблення правових механізмів і встановлення прав та обов'язків органів державної влади, органів місцевого самоврядування, установ і організацій усіх форм власності по забезпеченню захисту суспільної моралі;

обіг продукції сексуального характеру — виготовлення (виробництво), зберігання, реклама, розповсюдження такої продукції у будь-якій формі, в тому числі і торгівля нею, ввезення, вивезення та транзит через територію України, поштова пересилка продукції сексуального характеру;

порнографія — вульгарно-натуралістична, цинічна, непристойна фіксація статевих актів, самоцільна, спеціальна демонстрація геніталій, антиетичних сцен статевого акту, сексуальних збочень, зарисовок з натури, які не відповідають моральним критеріям, ображають честь і гідність людини, спонукаючи негідні інстинкти;

продукція еротичного характеру — будь-які матеріальні об'єкти, предмети, друкована, аудіо-, відеопродукція, в тому числі реклама, повідомлення та матеріали, продукція засобів масової інформації, електронних засобів масової інформації, що містять інформацію еротичного характеру, має за мету досягнення естетичного ефекту, зорієнтована на доросле населення і не збуджує в аудиторії нижчі інстинкти, не є образливою;

продукція порнографічного характеру — будь-які матеріальні об'єкти, предмети, друкована, аудіо-, відеопродукція, в тому числі реклама, повідомлення та матеріали, продукція засобів масової інформації, електронних засобів масової інформації, змістом яких є детальне зображення анатомічних чи фізіологічних деталей сексуальних дій чи які містять інформацію порнографічного характеру;

продукція сексуального характеру — будь-які матеріальні об'єкти, предмети, друкована, аудіо-, відеопродукція, в тому числі реклама, повідомлення та матеріали, продукція засобів масової інформації, електронних засобів масової інформації, призначені для задоволення сексуальних потреб людини;

спеціалізований засіб масової інформації — періодичне друковане видання, радіо-, теле-, відеопрограми, інша форма розповсюдження масової інформації, у тому числі на електронних носіях, матеріали та повідомлення якого у цілому і систематично висвітлюють питання сексу або використовують сексуальну тематику як провідну;

спеціально визначене місце — територія чи приміщення, відведене для реклами, розповсюдження продукції чи проведення видовищних заходів сексуального характеру, з пристойним зовнішнім оформленням, максимально віддалене від місць масового відпочинку, освітніх закладів для неповнолітніх, пам'яток історії й культури, сакральних і ритуальних об'єктів та військових частин;

суспільна мораль — система етичних норм, правил поведінки, що склалися у суспільстві на основі традиційних духовних і культурних цінностей, уявлень про добро, честь, гідність, громадський обов'язок, совість, справедливість.

Інші поняття і терміни вживаються в цьому Законі в значеннях, визначених чинним законодавством України.

Стаття 2. Загальні положення

Виробництво та обіг у будь-якій формі продукції порнографічного характеру в Україні забороняються. Критерії віднесення продукції до такої, що має порнографічний характер, встановлюються спеціально уповноваженим органом виконавчої влади у сфері культури та мистецтв.

Виробництво та обіг у будь-якій формі продукції еротичного характеру та продукції, що містить елементи насильства та жорстокості, дозволяються виключно за умови дотримання обмежень, встановлених законодавством.

Забороняються виробництво та розповсюдження продукції, яка:

пропагує війну, національну та релігійну ворожнечу, зміну шляхом насильства конституційного ладу або територіальної цілісності України;

пропагує фашизм та неофашизм;

принижує або ображає націю чи особистість за національною ознакою;

пропагує бузувірство, блюзнірство, неповагу до національних і релігійних святинь;

принижує особистість, є проявом знущання з приводу фізичних вад (каліцтва), з душевнохворих, літніх людей;

пропагує невігластво, неповагу до батьків;

пропагує наркоманію, токсикоманію, алкоголізм, тютюнопаління та інші шкідливі звички.

Стаття 3. Законодавство щодо захисту суспільної моралі

Правові засади України щодо захисту моральності у суспільстві складає Конституція України, цей Закон, інші закони та нормативно-правові акти щодо захисту суспільної моралі, загальновизнані норми і принципи міжнародного права й міжнародних договорів України.

Стаття 4. Сфера дії Закону

Дія Закону поширюється на діяльність органів державної влади, органів місцевого самоврядування у частині державного регулювання і контролю за обігом продукції сексуального чи еротичного характеру, на діяльність установ та організацій усіх форм власності, юридичних осіб та громадян у сфері обігу відповідної продукції на території України, а також за її межами, якщо суб'єктами правовідносин є громадяни України та юридичні особи, зареєстровані відповідно до чинного законодавства України.

Дія цього Закону не поширюється на виробництво чи розповсюдження документальних матеріалів, художніх творів літератури, мистецтва та культури, які визнані класичним чи світовим мистецтвом, на обіг наукових, науково-популярних, публіцистичних, освітніх матеріалів з питань статі й сексу та виробів сексуального характеру медичного призначення.

Стаття 5. Основні напрями державного регулювання обігу інформаційної продукції, що негативно впливає на суспільну мораль

Змістом державної політики у сфері захисту суспільної моралі є створення необхідних правових, економічних та організаційних умов, які сприяють реалізації права на інформаційний простір, вільний від матеріалів, що становлять загрозу фізичному, інтелектуальному, морально-психологічному стану населення.

Основними напрямами державного регулювання обігу інформаційної продукції, що впливає на суспільну мораль, є:

формування єдиної комплексної системи забезпечення захисту моральних засад і утвердження здорового способу життя у сфері інформаційної діяльності, освіти та культури;

недопущення пропаганди в електронних та інших засобах масової інформації культу насильства, жорстокості, поширення порнографії;

впровадження експертної оцінки відео-, аудіо-, друкованої інформації та інформації на електронних носіях, розроблення механізмів і методик віднесення її до такої, що завдає шкоди суспільній моралі;

підтримка національної культури, мистецтва, кінематографії, книговидання, поліпшення системи пропаганди кращих зразків світової літератури, культури та мистецтва;

заборона демонстрації неліцензійної аудіо-, відеопродукції на всіх національних телерадіокомпаніях;

встановлення контролю за обігом продукції, що становить загрозу суспільній моралі;

приєднання до міжнародних договорів з питання захисту суспільної моралі.

Стаття 6. Заборона обігу предметів та продукції порнографічного характеру

Забороняється:

виробництво і ввезення в Україну творів, зображень, інших предметів порнографічного характеру з метою збуту чи розповсюдження, їх виготовлення, перевезення чи інше переміщення, реклама, збут чи розповсюдження;

обіг, демонстрація та прокат друкованих видань, кіно-, аудіо-, відео-, радіо-, телепродукції, матеріалів на електронних носіях, інших видів продукції, що пропагують порнографію.

Розміщення оголошень про інтимні зустрічі за винагороду та девіантні форми інтимних стосунків не в спеціалізованих засобах масової інформації заборонено.

Стаття 7. Захист неповнолітніх від негативного впливу продукції сексуального чи еротичного характеру

З метою захисту морального та фізичного життя неповнолітніх забороняється:

втягнення неповнолітніх у діяльність з виробництва й обігу продукції сексуального чи еротичного характеру, порнографічних матеріалів, надання послуг, а також організації й проведення видовищних заходів сексуального чи еротичного характеру;

розповсюдження продукції сексуального чи еротичного характеру, порнографічних матеріалів, надання послуг і проведення видовищних заходів сексуального чи еротичного характеру серед неповнолітніх;

використання образів неповнолітніх у будь-якій формі в продукції сексуального чи еротичного характеру і проведенні видовищних заходів сексуального чи еротичного характеру.

Стаття 8. Розповсюдження продукції сексуального чи еротичного характеру

Розповсюдження продукції сексуального чи еротичного характеру дозволяється за наявності позитивного висновку Національної експертної комісії України з питань захисту суспільної моралі, і лише у спеціально відведених для цього місцях, визначених цим Законом, та у спосіб, встановлений органами державної влади й органами місцевого самоврядування в межах своєї компетенції.

Розповсюдження та реклама продукції сексуального характеру в житлових будинках, приміщеннях органів державної влади, закладах культури і мистецтва, в підземних переходах, станціях метрополітену, електропотягах і вокзалах, у кіосках продажу періодичної преси і павільйонах, у місцях громадського відпочинку, на вуличних лотках і ринках забороняються.

Органи державної влади та органи місцевого самоврядування можуть визначати, зважаючи на особливості місцевих умов, звичаї і традиції, додатково території та місця, в яких заборонено розповсюдження продукції сексуального характеру та проведення видовищних заходів сексуального характеру.

Розповсюдження продукції сексуального чи еротичного характеру допускається в спеціалізованих медичних закладах і установах, які мають відповідну ліцензію та ліцензію для надання медичної допомоги особам з сексуальними розладами.

Розповсюдження предметів сексуального чи еротичного характеру допускається лише у спеціалізованих магазинах. Власник магазину, що здійснює продаж відповідної продукції, зобов'язаний інформувати громадян про його специфіку.

Продукція сексуального чи еротичного характеру може розповсюджуватися лише за умови недоступності її неповнолітнім і ненав'язування споживачам.

Рішення про обмеження обігу матеріалів і продукції сексуального характеру за віковою ознакою приймають органи державної влади та органи місцевого самоврядування за погодженням з відповідними державними органами освіти.

Продукція сексуального чи еротичного характеру може розповсюджуватися лише за умови герметичної упаковки, спеціального маркування і за наявності повідомлення «продукція сексуального характеру, продаж неповнолітнім заборонено».

Порядок та умови оподаткування продукції сексуального чи еротичного характеру визначаються чинним законодавством.

Стаття 9. Умови та порядок ліцензування діяльності з обігу продукції сексуального чи еротичного характеру

Ввезення на територію України, виготовлення (виробництво), зберігання з метою розповсюдження та розповсюдження продукції, здійснення послуг і проведення видовищних заходів сексуального характеру здійснюються виключно за умови наявності спеціального дозволу (ліцензії) на кожний вид діяльності.

Вивіз з України, транзит через її територію та пересилка продукції сексуального чи еротичного характеру також потребує спеціального дозволу відповідних державних органів.

Надання ліцензій на ці види діяльності та їх анулювання здійснюються на загальних підставах тим органом виконавчої влади, до компетенції якого входить надання ліцензій на здійснення заявленої діяльності з урахуванням положень і в порядку, встановленому Законом України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності».

Ліцензія видається терміном не менше трьох років. Продовження терміну дії ліцензії здійснюється у порядку, встановленому для її отримання.

Не можуть мати ліцензії:

неповнолітні;

особи, визнані судом недієздатними чи обмеженими судом у дієздатності;

особи, які відбувають покарання у місцях позбавлення волі;

особи, які мають судимість за втягнення неповнолітніх у злочинну діяльність, за тяжкі злочини проти життя, здоров'я та гідності людини, а також за особливо небезпечні злочини;

іноземці та особи без громадянства.

Ліцензування діяльності по створенню, транслюванню та розповсюдженню телерадіокомпаніями України кіно-, аудіо-, відеопродукції еротичного чи сексуального характеру здійснює Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення.

Ліцензування і реєстрація кіно-, аудіо-, відеопродукції, що має обмеження глядацької аудиторії, здійснює центральний орган виконавчої влади у сфері культури і мистецтв. Відомості про реєстрацію кіно-, відеопродукції такого характеру обов'язково включаються до державного реєстру фільмів.

Ліцензування і реєстрацію спеціалізованих засобів масової інформації сексуального чи еротичного характеру здійснює центральний орган виконавчої влади у сфері інформації.

Ліцензію на експертну діяльність у сфері продукції, послуг і видовищних заходів сексуального чи еротичного характеру, пов'язану з визначенням видів продукції, послуг і видовищних заходів сексуального характеру, умов їх розповсюдження, можуть мати лише органи державної влади.

На території України не діють ліцензії на будь-який вид продукції сексуального чи еротичного характеру та діяльність з обігу такої продукції, видані органами чи установами інших держав.

Стаття 10. Експертна діяльність та реєстрація продукції і видовищних заходів сексуального чи еротичного характеру

Метою експертизи продукції та видовищних заходів сексуального чи еротичного характеру є підготовка висновків про допущення обігу такої продукції відповідно до цього Закону та чинного законодавства у сфері захисту моральності суспільства.

Експертиза продукції сексуального чи еротичного характеру повинна проводитися щодо кожного виду продукції та видовищного заходу сексуального чи еротичного характеру за ініціативою фізичних та юридичних осіб і передувати етапу введення такої продукції в обіг.

Експертиза продукції та видовищних заходів сексуального чи еротичного характеру за ініціативою органів державної влади та органів місцевого самоврядування може проводитися на будь-якому етапі обігу про-

ОФІЦІЙНО

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Договору між Україною та Республікою Куба про правові відносини та правову допомогу в цивільних та кримінальних справах

Верховна Рада України **постановляє**:

Договір між Україною та Республікою Куба про правові відносини та правову допомогу в цивільних та кримінальних справах, підписаний у м. Києві 27 березня 2003 року, ратифікувати.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
10 грудня 2003 року.
№ 1368-IV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Європейської конвенції про охорону археологічної спадщини (переглянутої)

Верховна Рада України **постановляє**:

Європейську конвенцію про охорону археологічної спадщини (переглянуту), укладену 16 січня 1992 року в м. Валлетті та підписану від імені України 2 липня 1998 року, ратифікувати.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
10 грудня 2003 року.
№ 1369-IV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Положення про демаркацію державного кордону між Україною і Республікою Молдова

Верховна Рада України **постановляє**:

Положення про демаркацію державного кордону між Україною і Республікою Молдова, підписане у м. Крива 29 січня 2003 року, ратифікувати.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
10 грудня 2003 року.
№ 1372-IV.

дукції сексуального чи еротичного характеру.

Експертну діяльність у сфері обігу продукції та видовищних заходів сексуального чи еротичного характеру здійснюють виключно органи державної влади.

Стаття 11. Умови продажу і розповсюдження друкованої продукції сексуального чи еротичного характеру

Продаж і розповсюдження друкованої продукції та поліграфії сексуального чи еротичного характеру дозволяються лише за наявності позитивного висновку Національної експертної комісії України з питань захисту суспільної моралі і в спеціально відведених місцях.

Реалізація еротичної друкованої продукції чи друкованої продукції засобів масової інформації сексуального чи еротичного характеру, що не зареєстрована відповідно до Закону України «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні», забороняється.

Розповсюдження друкованої продукції або поліграфії еротичного чи сексуального характеру поштою дозволяється лише в непрозорій герметичній упаковці, а продаж еротичних друкованих видань — у герметичній упаковці. На обкладинці забороняється детальне зображення статевих органів.

Розповсюдження друкованої продукції, поліграфії та друкованої продукції засобів масової інформації еротичного чи сексуального характеру без належних вихідних даних, а також індивідуальними розповсюджувачами забороняється.

Демонстрація і (або) реклама друкованої продукції, поліграфії чи друкованої продукції засобів масової інформації еротичного чи сексуального характеру у вікнах, вітринах та інших місцях загального огляду забороняються.

Залучення до продажу друкованої продукції, поліграфії та друкованої продукції засобів масової інформації еротичного чи сексуального характеру неповнолітніх, а також продаж (ознайомлення) особам, які не досягли 16, а в окремих випадках 18 років, продукції сексуального чи еротичного характеру забороняються.

У разі порушення положень цієї статті, а також при відсутності права займатися видавничою діяльністю друкована продукція чи поліграфія відповідного характеру вилучається із продажу уповноваженими органами державної влади у порядку, передбаченому чинним законодавством.

Стаття 12. Порядок організації та проведення видовищних заходів сексуального чи еротичного характеру

Проведення видовищних заходів сексуального чи еротичного характеру фізичними та юридичними особами дозволяється лише за наявності позитивного висновку Національної експертної комісії України з питань захисту суспільної моралі і в спеціально відведених місцях при дотриманні необхідних санітарних та гігієнічних норм, передбачених чинним законодавством.

Під час проведення видовищних заходів сексуального чи еротичного характеру забороняється демонстрація порнографії, пропаганда насилля чи жорстокості.

Під час проведення видовищних заходів сексуального чи еротичного характеру забороняється здійснення сексуальних контактів.

Стаття 13. Порядок і умови публічної демонстрації продукції, що містить елементи еротики, засобами масової інформації

Теле- і радіокомпаніям, які діють в Україні, забороняється створювати, поширювати інформацію і транслювати кіно-, аудіо-, відеопродукцію, яка містить елементи порнографії.

Аудіо-, радіо-, кіно-, відеопродукція сексуального характеру, з елементами еротики, підлягає оцінці Національної експертної комісії України з питань захисту суспільної моралі.

Розповсюдження теле-, радіо-, аудіо- і відеопродукції сексуального чи еротичного характеру спеціалізованим засобом масової інформації можливе лише за умови спеціальної обробки сигналу. Організація, яка транслює відповідні програми, повинна блокувати передачу кодованого сигналу таким чином, щоб прийом сигналу став неможливим без пристрою декодування.

Трансляція теле-, відео- і радіопрограм, що містять елементи еротики, допускається з 24 годин до 4 годин, якщо інше скорочення часу трансляції не передбачено органами місцевого самоврядування.

Перед трансляцією теле- і радіопрограм сексуального чи еротичного характеру обов'язково має бути зроблено звукове або текстове повідомлення про характер програми і заборону перегляду чи прослуховування її неповнолітніми.

Час публічного показу, публічного сповіщення фільмів еротичного чи сексуального характеру, щодо яких встановлені певні обмеження глядацької аудиторії, визначаються умовами їх демонстрування відповідно до затвердженого Кабінетом Міністрів України Положення про державне посвідчення на право розповсюдження і демонстрування фільмів.

Продаж або прокат населенню продукції електронних засобів масової інформації сексуального характеру, продукції та аудіо-, відеокасет із записами сексуального чи еротичного характеру дозволяється за наявності позитивного висновку Національної експертної комісії України з питань захисту суспільної моралі на кожен вид такої продукції, ліцензії та інших необхідних документів, визначених чинним законодавством.

Кінотеатри, відеосалони, відеозали мають право публічної демонстрації кіно-, аудіо-, відеопродукції сексуального чи еротичного характеру лише за наявності позитивного висновку Національної експертної комісії України з питань захисту суспільної моралі, ліцензії та інших необхідних документів, визначених чинним законодавством.

Адміністрація організації, що публічно демонструє кіно-, аудіо-, відеопродукцію еротичного чи сексуального характеру, зобов'язана вказувати на афіші чи програмі передач категорію прокату відповідної продукції.

У разі порушення положень цієї статті ліцензії теле- чи радіокомпаній, а також організацій, що розповсюджують чи публічно демонструють кіно-, аудіо-, відеопродукцію еротичного характеру, скасовуються у встановленому чинним законодавством порядку.

Стаття 14. Рекламна діяльність та її особливості при реалізації продукції сексуального чи еротичного характеру

Реклама діяльності з обігу продукції, послуг і видовищних заходів сексуального чи еротичного характеру, а також реклама діяльності рекламодавця та розповсюджувача реклами дозволяється лише за наявності спеціального дозволу (ліцензії), отримання якого повинно передувати етапу її виробництва і розповсюдження.

Використання в рекламі текстової, візуальної чи звукової інформації, що здатна спричинити шкоду моральному здоров'ю населення, в засобах масової інформації забороняється.

Реклама будь-якої продукції, товарів і послуг, що містить тексти і (або) зображення сексуального характеру, дозволяється лише в спеціалізованих засобах масової інформації.

Реклама продукції сексуального чи еротичного характеру, що не містить зображень і текстів сексуального характеру, допускається без будь-яких обмежень. Порядок виробництва і розповсюдження реклами продукції сексуального характеру визначається чинним законодавством.

Зовнішня реклама (відкриті вітрини, щити на будинках, вулицях тощо), що містить тексти і (або) зображення сексуального чи еротичного характеру, забороняється.

Реклама продукції сексуального чи еротичного характеру та реклама про самого рекламодавця забороняється, якщо його діяльність, згідно з положеннями цього Закону, потребує спеціального дозволу, але відповідної ліцензії немає.

Реклама продукції сексуального чи еротичного характеру іноземною мовою повинна містити переклад мовою більшості населення країни.

Стаття 15. Нагляд і контроль у сфері захисту суспільної моралі

Державний нагляд за додержанням вимог цього Закону та чинного законодавства у сфері захисту суспільної моралі в межах своєї компетенції здійснюють Міністерство культури і мистецтв України, Міністерство охорони здоров'я України, Міністерство юстиції України, Міністерство освіти України, Міністерство внутрішніх справ України, Генеральна прокуратура України, Державна митна служба України, Державний комітет телебачення і радіомовлення України, Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення, Національна експертна комісія України з питань захисту суспільної моралі.

Контроль за наявністю ліцензії у суб'єктів господарювання, дотримання ними ліцензійних умов здійснюють спеціально уповноважений орган, що видав відповідну ліцензію, правоохоронні органи та інші органи виконавчої влади в межах своїх повноважень шляхом проведення планових та позапланових перевірок.

Орган, що здійснює перевірку, за її результатами складає протокол (акт) із зазначенням виявлених порушень чинного законодавства і виносить рішення, в якому зобов'язує суб'єкт господарювання усунути порушення у сфері захисту суспільної моралі чи ліцензування.

Державні контролюючі органи та органи місцевого самоврядування у разі виявлення порушень ліцензійних умов зобов'язані повідомити про ці порушення орган ліцензування.

Спеціально уповноважений орган, що видав відповідну ліцензію, має право розглядати справи про порушення суб'єктами господарювання вимог цього Закону, чинного законодавства у сфері захисту суспільної моралі, ліцензійних умов і за результатами розгляду виносити попередження, застосовувати штрафні санкції, призупиняти чи анулювати ліцензію, передавати справи про порушення у цій сфері на розгляд прокуратури та суду.

Стаття 16. Повноваження вищих органів державної влади України у сфері захисту суспільної моралі та обігу продукції і видовищних заходів сексуального характеру

Верховна Рада України і Президент України визначають державну політику у сфері захисту суспільної моралі та обігу продукції і видовищних заходів сексуального характеру, а також продукції, що містить пропаганду культу насильства, жорстокості і порнографії, законодавчі основи її реалізації та гарантії правового захисту працівників цієї сфери.

Кабінет Міністрів України забезпечує реалізацію державної політики у сфері захисту суспільної моралі й обігу продукції і видовищних заходів сексуального характеру, координує і контролює діяльність міністерств та інших центральних органів державної виконавчої влади у цій сфері.

Стаття 17. Статус Національної експертної комісії України з питань захисту суспільної моралі

З метою реалізації та додержання вимог чинного законодавства у сфері захисту суспільної моралі, обігу продукції і видовищних заходів сексуального чи еротичного характеру, продукції, що містить пропаганду культу насильства, жорстокості і порнографії, створюється Національна експертна комісія України з питань захисту суспільної моралі (далі —Національна комісія).

Національна комісія є постійним позавідомчим державним експертним і контролюючим органом, який діє відповідно до цього Закону та чинного законодавства України і є відповідальним за утвердження здорового способу життя, належного стану моральності суспільства, контролює обіг продукції і видовищних заходів сексуального чи еротичного характеру.

Рішення Національної комісії, прийняті в межах її повноважень, є обов'язковими для розгляду центральними і місцевими органами влади, засобами масової інформації всіх форм власності, а також фізичними та юридичними особами.

Національна комісія має право залучати державні органи та їх представників, а також на договірних умовах окремих спеціалістів для надання й аналізу інформації у сфері захисту суспільної моралі.

Фінансування Національної комісії здійснюється за рахунок коштів державного бюджету.

Стаття 18. Організаційні засади діяльності Національної експертної комісії України з питань захисту суспільної моралі

Національна комісія формується з провідних діячів культури, мистецтва, науки і освіти, психіатрів, сексопатологів, фахівців у галузі інформації та інших, які рекомендуються для участі у роботі Національної комісії установами і організаціями, в яких вони працюють.

Чисельність і персональний склад Національної комісії та положення про неї затверджуються Кабінетом Міністрів України за поданням її голови. Термін повноважень членів Національної комісії — 5 років.

Члени Національної комісії не можуть бути засновниками (співзасновниками) чи мати фінансову зацікавленість у жодному засобі масової інформації чи телерадіокомпанії.

Члени Національної комісії обирають із свого складу голову Національної комісії та його заступників.

Голова та його заступники працюють у Національній комісії на постійній основі, решта членів Національної комісії — на громадських засадах.

Стаття 19. Компетенція Національної експертної комісії України з питань захисту суспільної моралі

Основними завданнями Національної комісії є:

координація розробки концепції захисту суспільної моралі, розробка засад державної політики з обігу продукції сексуального характеру та регулювання відповідних відносин;

аналіз процесів і тенденцій, що відбуваються у сфері захисту суспільної моралі, розробка рекомендацій для органів державної влади та місцевого самоврядування по їх правовому регулюванню;

контроль за дотриманням чинного законодавства України у сфері захисту суспільної моралі;

участь у розробці міжнародних договорів України з питань захисту суспільної моралі.

До обов'язків Національної комісії належить:

аналіз теле-, радіо-, відеопродукції, репертуару кінотеатрів, кіно-, відеоустановок, відеозалів, друкованої продукції засобів масової інформації, а також видовищних заходів стосовно їх відповідності вимогам чинного законодавства щодо захисту суспільної моралі;

попередження розповсюдження та заборона демонстрації фільмів, програм, інформаційних матеріалів, видовищних заходів тощо, які завдають шкоди моральності суспільства;

консультативна допомога органам державної влади і місцевого самоврядування, установам і організаціям всіх форм власності, фізичним і юридичним особам з питань державного регулювання і контролю за обігом продукції і видовищних заходів сексуального характеру;

створення бази даних (каталогу) всіх видів продукції сексуального характеру і продукції, що містить елементи еротики, насилля і жорстокості;

створення архіву та бібліотеки матеріалів еротичної проблематики, порнографічного характеру та матеріалів, що пропагують насилля і жорстокість;

моніторинг практики застосування законодавства з питань захисту суспільної моралі, розроблення пропозицій щодо його вдосконалення;

організація та проведення науково-практичних конференцій, семінарів з актуальних питань утвердження моральності у суспільстві, встановлення міжнародних зв'язків та вивчення досвіду роботи відповідних зарубіжних організацій;

розгляд скарг громадян про порушення вимог законодавства у сфері захисту суспільної моралі та вжиття належних заходів реагування відповідно до своїх повноважень.

Національна комісія має право:

отримувати від усіх органів державної влади і місцевого самоврядування, засобів масової інформації документи, інформацію щодо їх діяльності з питань, визначених цим Законом;

отримувати копії фільмів, аудіо-, відеозаписи теле- і радіопрограм, продукцію друкованих засобів масової інформації, необхідні для виконання своїх завдань та проведення експертизи;

проводити у межах своєї компетенції перевірки діяльності засобів масової інформації, установ і організацій всіх форм власності, що займаються діяльністю з обігу продукції і видовищних заходів сексуального характеру, а також продукції, що містить елементи насилля і жорстокості;

викликати на свої засідання представників теле-, радіокомпаній, демонстраторів відеофільмів, редакторів друкованих засобів масової інформації, організаторів видовищних заходів сексуального характеру для отримання інформації та роз'яснень з питань їхньої діяльності;

вносити пропозиції стосовно притягнення засобів масової інформації та їх керівників, які порушують законодавство у сфері захисту суспільної моралі, до передбаченої законом відповідальності;

ініціювати питання про припинення дії ліцензії на діяльність з обігу продукції і видовищних заходів сексуального характеру, за умови виявлення порушень цього Закону.

Стаття 20. Порядок проведення експертизи продукції і видовищних заходів сексуального чи еротичного характеру

Метою експертизи продукції і видовищних заходів сексуального чи еротичного характеру є підготовка висновків про відповідність такої продукції чинному законодавству про захист суспільної моралі й можливість її обігу на території України.

Ініціювати експертизу, крім самої Національної комісії, мають право державні й громадські організації, фізичні та юридичні особи, виробники і розповсюджувачі предметів і продукції, що звернулися до Національної комісії з офіційним зверненням.

Для експертної оцінки й одержання висновку щодо відповідності продукції вимогам чинного законодавства до Національної комісії, центральних органів виконавчої влади у сфері культури і мистецтв, інформації, телебачення і радіомовлення, освіти, захисту прав споживачів та інших, до відання яких входять питання захисту суспільної моралі, подаються заява, предмети і (або) продукція сексуального чи еротичного характеру та платіжне доручення про оплату проведення експертизи.

Орган, що здійснює експертизу, у місячний термін розглядає заяву і проводить експертизу продукції, приймає відповідне рішення і не пізніше як у десятиденний термін письмово повідомляє про нього заявникам.

Перевищення встановленого цим Законом терміну прийняття рішення щодо експертної оцінки відповідної продукції може бути оскаржено в суд у порядку, передбаченому цивільним процесуальним законодавством України.

Документи та матеріали, що подані для експертної оцінки, реєструються, оформлюються резолюцією державного органу, що здійснює експертизу, і передаються експерту (експертам) для оцінки.

Експертні висновки можуть бути оскаржені в порядку цивільного судочинства.

Стаття 21. Відповідальність за порушення законодавства про захист суспільної моралі

Порушення норм законодавства України про захист суспільної моралі, умов обігу продукції, порядку проведення видовищних заходів сексуального характеру та розповсюдження продукції, яка містить елементи порнографії, тягне за собою цивільно-правову, дисциплінарну, адміністративну чи кримінальну відповідальність згідно з чинним законодавством України.

Дії посадових осіб органів державної влади, місцевого самоврядування, засобів масової інформації, дії установ і організацій усіх форм власності, юридичних і фізичних осіб, що порушують норми цього Закону, можуть бути оскаржені в судовому порядку.

Стаття 22. Порядок введення в дію цього Закону

Закон України «Про захист суспільної моралі» набирає чинності з дня його опублікування.

У тримісячний термін усі закони та нормативно-правові акти Кабінету Міністрів України, міністерств та інших центральних органів виконавчої влади приводяться у відповідність з положеннями цього Закону.

До приведення законодавства у відповідність із цим Законом закони та інші нормативно-правові акти застосовуються у частині, що не суперечить цьому Закону.

Кабінету Міністрів України у шестимісячний термін з дня опублікування цього Закону підготувати та затвердити нормативно-правові акти, положення й кошториси Національної експертної комісії України з питань захисту суспільної моралі.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ,
20 листопада 2003 року.
№ 1296-IV.

▼

Закон України

Про внесення змін до Закону України «Про наукову і науково–технічну діяльність»

Верховна Рада України **постановляє:**

I. Внести до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 2—3, ст. 20; 2000 р., № 28, ст. 223; 2002 р., № 12—13, ст. 92, № 30, ст. 205; 2003 р., № 10—11, ст. 86, № 24, ст. 158, № 37, ст. 300; із змінами, внесеними Законом України від 10 липня 2003 року № 1096-IV) такі зміни:

1. В абзаці восьмому статті 1 слова «вищу освіту» замінити словами «повну вищу освіту».

2. У частині другій статті 16 слова «Закону України «Про освіту» замінити словами «законів України «Про освіту», «Про вищу освіту».

3. Доповнити статтями 22^{1}, 22^{2} і 22^{3} такого змісту:

«Стаття 22^{1}. Посади наукових працівників

Посадами наукових працівників наукових установ та організацій (їх філіалів, відділень тощо) є:

керівник (президент, генеральний директор, генеральний конструктор, директор, начальник);

заступник керівника (віце-президент, заступники генерального директора, генерального конструктора, директора, начальника) з наукової роботи;

академік-секретар (його заступники);

головний учений секретар, учений секретар (їх заступники);

керівник (завідувач) та заступники керівника (завідувача) наукового підрозділу (відділу, лабораторії, сектору, бюро, групи);

головний конструктор, головний інженер, головний технолог з основного напряму діяльності наукової установи, організації, закладу та їх заступники;

провідний конструктор, провідний інженер, провідний технолог з основного напряму діяльності наукової установи, організації, закладу;

головний науковий співробітник;

провідний науковий співробітник;

старший науковий співробітник;

науковий співробітник;

науковий співробітник-консультант;

молодший науковий співробітник;

докторант.

До наукових працівників належать також особи, які мають науковий ступінь і працюють за спеціальністю відповідно до групи спеціальностей галузі науки, з якої присуджено науковий ступінь.

Стаття 22^{2}. Посади науково-педагогічних працівників

Посади науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів III — IV рівнів акредитації визначаються відповідно до частини другої статті 48 Закону України «Про вищу освіту».

Стаття 22^{3}. Стаж наукової роботи

До стажу наукової роботи зараховується:

час роботи на посадах наукових працівників, визначених статтею 22^{1} цього Закону;

час роботи на посадах науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів III—IV рівнів акредитації, визначених у частині другій статті 48 Закону України «Про вищу освіту»;

час роботи осіб, які мають науковий ступінь, за спеціальністю відповідно до групи спеціальностей галузі науки, з якої присуджено науковий ступінь, з дня зайняття посади за цією спеціальністю;

час роботи наукових (науково-педагогічних) працівників на посадах, зазначених у статті 118 Кодексу законів про працю України, якщо цій роботі безпосередньо передувала і після неї слідувала робота, передбачена абзацами другим, третім і четвертим цієї статті;

час навчання в аспірантурі чи ад'юнктурі за денною (очною) формою навчання випускникам аспірантури, ад'юнктури».

4. Частину другу статті 23 викласти у такій редакції:

«Заробітна плата наукових працівників складається з посадових ставок (окладів), премій, доплати за наукові ступені, вчені звання, надбавки за стаж наукової (науково-педагогічної) роботи та інших надбавок, доплат та винагород за наукову (науково-педагогічну) діяльність, передбачених законодавством».

5. Текст статті 24 викласти у такій редакції:

«Держава встановлює для наукових (науково-педагогічних) працівників, які мають необхідний стаж наукової роботи, пенсії на рівні, що забезпечує престижність наукової праці та стимулює систематичне оновлення наукових кадрів.

Пенсія науковому (науково-педагогічному) працівнику призначається при досягненні пенсійного віку:

чоловікам — за наявності стажу роботи не менше 25 років, у тому числі стажу наукової роботи не менше 20 років;

жінкам — за наявності стажу роботи не менше 20 років, у тому числі стажу наукової роботи не менше 15 років.

Пенсії науковим (науково-педагогічним) працівникам призначаються у розмірі 80 відсотків від сум заробітної плати наукового (науково-педагогічного) працівника, яка визначається відповідно до частини другої статті 23 цього Закону та статті 40 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» та на яку відповідно до законодавства нараховується збір на обов'язкове державне пенсійне страхування (внески). За кожний повний рік роботи понад стаж наукової роботи, визначений частиною другою цієї статті, пенсія збільшується на один відсоток заробітної плати, але не може бути більше 90 відсотків середньомісячної заробітної плати.

Перелік посад наукових (науково-педагогічних) працівників підприємств, установ, організацій, вищих навчальних закладів III—IV рівнів акредитації, перебування на яких дає право на призначення пенсії та виплату грошової допомоги у разі виходу на пенсію відповідно до цієї статті, затверджується Кабінетом Міністрів України з урахуванням положень статей 22^{1}, 22^{2} цього Закону.

Різниця між сумою призначеної пенсії за цим Законом та сумою пенсії, обчисленою відповідно до інших законодавчих актів, на яку має право науковий працівник, фінансується:

для наукових (науково-педагогічних) працівників державних бюджетних наукових установ, організацій та вищих навчальних закладів III—IV рівнів акредитації — за рахунок коштів державного бюджету;

для наукових (науково-педагогічних) працівників інших державних підприємств, установ, організацій та вищих навчальних закладів III—IV рівнів акредитації — за рахунок коштів цих підприємств, установ, організацій та закладів, а також коштів державного бюджету у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України. При цьому за рахунок коштів державного бюджету науковим (науково-педагогічним) працівникам оплачується з розрахунку на одну особу 50 відсотків різниці пенсії, призначеної за цим Законом;

для наукових (науково-педагогічних) працівників недержавних наукових установ, організацій та вищих навчальних закладів III—IV рівнів акредитації — за рахунок коштів цих установ, організацій та закладів.

При обчисленні пенсії, крім випадків, коли заробітна плата враховується за два роки перед зверненням за призначенням або перерахунком пенсії, середньомісячна заробітна плата визначається за формулою:

$Зп = Зс \times (Ск : К)$, де:

Зп — заробітна плата наукового працівника для обчислення пенсії, у гривнях;

Зс — середня заробітна плата працівників, зайнятих у галузях економіки України, за календарний рік, що передує року звернення за призначенням пенсії;

Ск — сума коефіцієнтів заробітної плати наукового працівника за кожний місяць ($Кз1 + Кз2 + Кз3 + ... + Кзп$);

К — кількість місяців наукового стажу, за які розраховано коефіцієнти заробітної плати наукового працівника.

У разі відсутності на момент призначення пенсії даних про середню заробітну плату працівників, зайнятих у галузях економіки України, за попередній рік для визначення заробітної плати враховується наявна середня заробітна плата працівників, зайнятих у галузях економіки України, за місяці попереднього року з наступним перерахунком заробітної плати для обчислення пенсії після отримання даних про середню заробітну плату працівників, зайнятих у галузях економіки України, за календарний рік, що передує року звернення за призначенням пенсії.

Коефіцієнт заробітної плати за кожний місяць наукового стажу, який враховується для обчислення пенсії, визначається за формулою:

$Кз = Зв : Зс$, де:

Кз — коефіцієнт заробітної плати наукового (науково-педагогічного) працівника;

Зв — сума отриманої науковим (науково-педагогічним) працівником заробітної плати, з якої сплачено страхові внески та яка відповідно до цього Закону враховується при обчисленні пенсії, за місяць, за який розраховується коефіцієнт заробітної плати;

Зс — середня заробітна плата працівників, зайнятих у галузях економіки України, за місяць, за який розраховується коефіцієнт заробітної плати.

У разі подання науковим (науково-педагогічним) працівником для обчислення розміру пенсії даних про заробітну плату за період до 1 січня 1992 року при визначенні коефіцієнта заробітної плати величина середньої заробітної плати за рік (квартал) у відповідному періоді вважається щомісячною середньою заробітною платою працівників, зайнятих у галузях економіки України, відповідного року (кварталу).

У разі відсутності на момент призначення пенсії даних про щомісячну середню заробітну плату працівників, зайнятих у галузях економіки України, за попередні місяці для визначення коефіцієнта заробітної плати враховується щомісячна середня заробітна плата працівників, зайнятих у галузях економіки України, за наявний попередній місяць з наступним перерахунком коефіцієнта заробітної плати після отримання даних про щомісячну середню заробітну плату працівників, зайнятих у галузях економіки України, за місяць (місяці), що передує (передують) зверненню за призначенням пенсії.

Середня заробітна плата працівників, зайнятих у галузях економіки України, у тому числі в сільському господарстві, визначається спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у галузі статистики.

При цьому заробіток для обчислення пенсії в усіх випадках не може перевищувати граничну суму заробітку (доходу), з якої справляється збір на обов'язкове державне пенсійне страхування.

У разі зростання заробітної плати в Україні з 1 березня кожного року проводиться підвищення розміру пенсії на коефіцієнт, який відповідає 20 відсоткам зростання середньої заробітної плати в Україні порівняно з попереднім роком.

При визначенні середньомісячного заробітку наукових (науково-педагогічних) працівників недержавних наукових установ, організацій та вищих навчальних закладів III—IV рівнів акредитації для обчислення пенсії враховується заробітна плата, яку вони отримували під час перебування на посадах, зазначених у Переліку посад наукових (науково-педагогічних) працівників підприємств, установ, організацій, вищих навчальних закладів III—IV рівнів акредитації, перебування на яких дає право на призначення пенсії та виплату грошової допомоги у разі виходу на пенсію відповідно до цієї статті, затвердженому Кабінетом Міністрів України, розмір якої не перевищував:

для керівників, заступників керівників недержавних наукових установ, організацій — максимального розміру посадового окладу (ставки) керівника, заступника керівника науково-дослідної установи Національної академії наук України з урахуванням доплати за науковий ступінь та надбавки за стаж наукової роботи згідно із законодавством, обчислених із зазначеного максимального розміру посадового окладу (ставки), а для керівників, заступників керівників недержавних вищих навчальних закладів III—IV рівнів акредитації — максимального розміру посадового окладу (ставки) ректора, проректора відповідного державного вищого навчального закладу III—IV рівнів акредитації, з урахуванням доплати за науковий ступінь та надбавки за стаж наукової роботи згідно із законодавством, обчислених із зазначеного максимального розміру посадового окладу (ставки);

для інших наукових працівників недержавних наукових установ, організацій, закладів — максимального розміру посадового окладу (ставки) старшого наукового співробітника науково-дослідної установи Національної академії наук України з урахуванням доплати за науковий ступінь та надбавки за стаж наукової роботи згідно із законодавством, обчислених із зазначеного максимального розміру посадового окладу (ставки), а для науково-педагогічних працівників недержавних вищих навчальних закладів III—IV рівнів акредитації — максимального розміру посадового окладу (ставки) аналогічних посад відповідного державного вищого навчального закладу III—IV рівнів акредитації, з урахуванням доплати за науковий ступінь та надбавки за стаж наукової роботи згідно із законодавством, обчислених із зазначеного максимального розміру посадового окладу (ставки).

Положення цієї статті поширюються також на пенсіонерів із числа наукових працівників, яким пенсія призначена до набрання чинності цим Законом.

Пенсія науковим (науково-педагогічним) працівникам відповідно до цього Закону призначається за умови звернення за призначенням пенсії та звільнення з посади наукового (науково-педагогічного) працівника.

Пенсіонерам, які після призначення пенсії відповідно до цього Закону працювали за контрактом на посадах наукових (науково-педагогічних) працівників не менш як два роки і мали більш високий заробіток, ніж той, з якого було обчислено пенсію, встановлюється, за їх заявою, новий розмір пенсії виходячи з більш високого заробітку за два роки підряд після призначення пенсії відповідно до частини третьої цієї статті.

Право на призначення пенсії відповідно до цього Закону поширюється також і на осіб, які на момент звернення за призначенням пенсії працюють на будь-яких посадах на підприємствах, в установах, організаціях усіх форм власності та мають стаж наукової роботи, передбачений частиною другою цієї статті.

При виході на пенсію з посади наукового (науково-педагогічного) працівника відповідно до цього Закону науковому (науково-педагогічному) працівнику видається грошова допомога у розмірі шести місячних посадових окладів (ставок) з урахуванням надбавок і доплат за наявності стажу роботи на посадах, зазначених у Переліку посад наукових (науково-педагогічних) працівників підприємств, установ, організацій, вищих навчальних закладів III—IV рівнів акредитації, перебування на яких дає право на призначення пенсії та виплату грошової допомоги у разі виходу на пенсію відповідно до цієї статті, затвердженому Кабінетом Міністрів України, не менше:

для чоловіків — 12,5 року;

для жінок — 10 років.

Пенсія по інвалідності внаслідок трудового каліцтва чи професійного захворювання, а також внаслідок каліцтва чи захворювання у зв'язку з Чорнобильською катастрофою науковому (науково-педагогічному) працівнику призначається в таких розмірах:

інвалідам I групи — 80 відсотків заробітної плати наукового (науково-педагогічного) працівника;

інвалідам II групи — 60 відсотків заробітної плати наукового (науково-педагогічного) працівника;

інвалідам III групи — 40 відсотків заробітної плати наукового (науково-педагогічного) працівника.

Науковим (науково-педагогічним) працівникам, які стали інвалідами I, II, III групи внаслідок загального захворювання, призначається пенсія по інвалідності у розмірі пенсії наукового (науково-педагогічного) працівника незалежно від віку:

чоловікам — за наявності стажу роботи не менше 25 років, у тому числі стажу наукової роботи не менше 20 років;

жінкам — за наявності стажу роботи не менше 20 років, у тому числі стажу наукової роботи не менше 15 років.

Пенсія в разі втрати годувальника призначається непрацездатним членам сім'ї померлого наукового (науково-педагогічного) працівника (годувальника), які були на його утриманні (при цьому дітям пенсія призначається незалежно від того, чи були вони на утриманні годувальника), у розмірі:

80 відсотків пенсії наукового (науково-педагогічного) працівника на трьох непрацездатних членів сім'ї;

60 відсотків — на двох непрацездатних членів сім'ї;

40 відсотків — на одного непрацездатного члена сім'ї.

До непрацездатних членів сім'ї померлого наукового (науково-педагогічного) працівника належать особи, зазначені в статті 36 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування».

Право на призначення пенсії відповідно до цього Закону поширюється на всіх осіб, які вийшли на пенсію до набрання чинності цим Законом та мають стаж наукової роботи, передбачений частиною другою цієї статті. Призначення пенсій таким працівникам здійснюється відповідно до частини третьої цієї статті за умови звернення за призначенням пенсії відповідно до цього Закону та звільнення з посади наукового (науково-педагогічного) працівника.

Після призначення пенсії відповідно до цього Закону наукові (науково-педагогічні) працівники можуть працювати за строковим трудовим договором (контрактом) на підприємствах, в установах, організаціях усіх форм власності та займатися підприємницькою діяльністю.

Право на призначення пенсії відповідно до цього Закону поширюється також на непрацездатних членів сім'ї наукового (науково-педагогічного) працівника, який помер до набрання чинності цим Законом. Пенсія встановлюється у розмірах, передбачених частиною двадцять другою цієї статті.

Для осіб, які працюють на посадах, що згідно із законодавством відносяться до посад державного службовця, попередній стаж наукової роботи, набутий в державних установах, організаціях, закладах, зараховується до стажу державної служби незалежно від наявності перерв у роботі, а для осіб, які працювали (працюють) на посадах наукових (науково-педагогічних) працівників, попередній стаж державної служби зараховується до стажу наукової роботи незалежно від наявності перерв у роботі.

Пенсія науковому (науково-педагогічному) працівнику виплачується в повному розмірі незалежно від його доходів, одержуваних після виходу на пенсію.

Науковим працівникам, які зробили вагомий внесок у розвиток науки, можуть встановлюватися державні стипендії, а для підтримки наукової молоді — стипендії для молодих учених відповідно до законодавства.

Науковим працівникам, які мають науковий ступінь кандидата або доктора наук, для забезпечення умов для наукової діяльності надається в установленому законодавством порядку додаткова жила площа у вигляді кімнати (кабінету) або в розмірі до 20 кв. метрів. Зазначена додаткова жила площа оплачується в одинарному розмірі.

Окремим категоріям наукових (науково-педагогічних) працівників (за переліком, затвердженим спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади в галузі освіти і науки, президіями національної та галузевих академій наук) науковими організаціями та установами можуть надаватися службові жилі приміщення.

Дія цієї статті поширюється на наукових (науково-педагогічних) працівників наукових установ та організацій недержавної форми власності, які пройшли державну атестацію згідно з цим Законом, недержавних вищих навчальних закладів III—IV рівнів акредитації, що діють відповідно до Закону України «Про вищу освіту», міжнародних наукових організацій, відкритих на території України відповідно до міжнародних договорів, установчі документи яких затверджено Кабінетом Міністрів України, а також на наукових (науково-педагогічних) працівників наукових установ і вищих навчальних закладів III—IV рівнів акредитації, що належали партійним та громадським організаціям колишніх Української РСР, інших республік СРСР та СРСР».

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з 1 січня 2004 року.

2. Кабінету Міністрів України у двомісячний термін з дня опублікування цього Закону:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити відповідно до компетенції прийняття нормативно-правових актів, що випливають із цього Закону;

забезпечити перегляд і скасування центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів, що суперечать цьому Закону.

3. Кабінету Міністрів України протягом трьох місяців з дня набрання чинності цим Законом забезпечити проведення перерахунку раніше призначених пенсій відповідно до вимог цього Закону.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
20 листопада 2003 року.
№ 1316-IV.

Згідно з Регламентом ВР України закони та інші акти, надруковані в «ГУ», є офіційною публікацією

Утворення Касаційного суду — поза Основним Законом

Із Рішення Конституційного Суду України від 11 грудня 2003 року №20-рп/2003 у справі за конституційним поданням 62 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 3 частини другої статті 18, статей 32, 33, 34, 35, 36, 37, підпункту 5 пункту 3 розділу VII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про судоустрій України» (справа про Касаційний суд України)

Конституційний Суд України розглянув на пленарному засіданні справу за конституційним поданням 62 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 3 частини другої статті 18, статей 32, 33, 34, 35, 36, 37, підпункту 5 пункту 3 розділу VII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про судоустрій України» від 7 лютого 2002 року № 3018-III.

Заслухавши суддю-доповідача Чубар Л. П., пояснення представників сторін та дослідивши матеріали справи, Конституційний Суд України, зокрема, **в с т а н о в и в:**

Суб'єкт права на конституційне подання обґрунтовує твердження про неконституційність зазначених норм Закону тим, що стаття 125 Конституції України «чітко визначила систему судів загальної юрисдикції, яку мають складати місцеві, апеляційні, вищі спеціалізовані суди та Верховний Суд України», а створення Касаційного суду України Конституцією України не передбачено. Народні депутати України посилаються також на положення частини другої статті 6 Конституції України, відповідно до якого органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України, положення частини другої статті 8 Конституції України, згідно з якими Конституція України має найвищу юридичну силу, закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй.

Голова Верховної Ради України у письмовому поясненні до Конституційного Суду України зазначає, що положення статті 125 Конституції України врегулювали систему судів загальної юрисдикції в Україні, визначивши Верховний Суд України найвищим судовим органом у цій системі, а вищими судовими органами спеціалізованих судів — відповідні вищі суди, які є вищою ланкою — касаційною інстанцією; відповідно до закону діють місцеві та апеляційні суди. У Конституції України відсутні положення стосовно створення в цій системі судів Касаційного суду України. Касаційною інстанцією за Конституцією України є Верховний Суд України та вищі спеціалізовані суди, яким Законом надано право організовувати свою внутрішню діяльність та удосконалювати її. Тому, вважає Голова Верховної Ради України, наведена у конституційному поданні аргументація дає підстави визнати положення Закону щодо Касаційного суду України такими, що не відповідають вимогам статті 125 Конституції України.

Президент України вважає, що стаття 125 Конституції України, на яку посилаються автори конституційного подання, не визначає судоустрій, а встановлює принципи побудови системи судів загальної юрисдикції, якими є територіальність і спеціалізація. Судоустрій же, відповідно до пункту 14 частини першої статті 92 Конституції України, визначається виключно законами України. Однією із основних конституційних засад судочинства є забезпечення апеляційного та касаційного оскарження рішення суду, тоді як Конституція України не визначила, які суди мають здійснювати розгляд справ у касаційному порядку. На думку Президента України, парламент обґрунтовано реалізував у Законі положення пункту 8 частини третьої статті 129 Конституції України, визначивши суди, які мають розглядати справи в касаційному порядку, тому підстав для визнання неконституційними оспорюваних положень Закону немає.

Конституційний Суд України, вирішуючи порушене в конституційному поданні питання, виходить з такого.

За змістом положень частин другої, третьої, четвертої статті 125 Конституції України ними визначена система судів загальної юрисдикції, названі всі її ланки: Верховний Суд України, інші види судів — вищі спеціалізовані, апеляційні, місцеві. Згідно з частиною першою зазначеної статті ця система судів будується за принципами територіальності і спеціалізації. У пункті 12 розділу XV «Перехідні положення» Конституції України передбачено, по суті, «сформування системи судів загальної юрисдикції в Україні відповідно до статті 125 цієї Конституції».

Наявність конституційно визначеної системи судів загальної юрисдикції підтверджується і положенням пункту 3 частини першої статті 131 Конституції України, згідно з яким до відання Вищої ради юстиції належить здійснення дисциплінарного провадження та розгляд скарг на рішення про притягнення до дисциплінарної відповідальності суддів лише тих судів, які визначені в її статті 125.

Системний аналіз положень частин другої, третьої, четвертої статті 125 і пункту 8 частини третьої статті 129 Конституції України засвідчує, що побудова системи судів загальної юрисдикції узгоджується зі стадіями судочинства, відповідними формами провадження (зокрема, в апеляційній і касаційній інстанціях). За змістом цих положень апеляційною інстанцією названі апеляційні суди, а касаційне провадження може здійснюватися у відповідних судах, визначених статтею 125 Конституції України. Внутрішня організація і порядок діяльності судових органів, повноваження та кількість судових інстанцій, склад суду при відправленні правосуддя тощо на основі конституційних засад судоустрою і судочинства визначаються виключно законом згідно з пунктом 14 частини першої статті 92 Конституції України.

Таким чином, Конституційний Суд України дійшов висновку, що утворення в системі судів загальної юрисдикції Касаційного суду України суперечить статтям 125, 131 Конституції України.

На підставі викладеного Конституційний Суд України **в и р і ш и в:**

1. Визнати такими, що не відповідають Конституції України (є неконституційними), положення Закону України «Про судоустрій України» щодо:

утворення в системі судів загальної юрисдикції Касаційного суду України (пункт 3 частини другої статті 18);

складу Касаційного суду України, його повноважень, повноважень суддів, статусу голови, заступників голови та президії Касаційного суду України (статті 32, 33, 34, 35, 36, 37);

строку утворення і початку здійснення Касаційним судом України повноважень щодо розгляду справ (підпункт 5 пункту 3 розділу VII «Прикінцеві та перехідні положення»).

2. Положення Закону України «Про судоустрій України», визнані неконституційними, втрачають чинність з дня ухвалення Конституційним Судом України цього Рішення.

3. Виконання цього Рішення покласти на Верховну Раду України, Президента України, Кабінет Міністрів України відповідно до їх повноважень.

4. Рішення Конституційного Суду України є обов'язковим до виконання на території України, остаточним і не може бути оскаржене.

Граничний вік державної служби не для Київського голови

Із Рішення Конституційного Суду України від 25 грудня 2003 року № 21-рп/2003 у справі за конституційним поданням Президента України та конституційним поданням 56 народних депутатів України про офіційне тлумачення положень частин першої, другої, третьої, четвертої статті 118, частини третьої статті 133, частин першої, другої, третьої статті 140, частини другої статті 141 Конституції України, статті 23, пункту 3 частини першої статті 30 Закону України «Про державну службу», статей 12, 79 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», статей 10, 13, 16, пункту 2 розділу VII «Прикінцеві положення» Закону України «Про столицю України — місто-герой Київ», статей 8, 10 Закону України «Про місцеві державні адміністрації», статті 18 Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування» (справа про особливості здійснення виконавчої влади та місцевого самоврядування у місті Києві)

Конституційний Суд України розглянув на пленарному засіданні справу за конституційним поданням Президента України та конституційним поданням 56 народних депутатів України про офіційне тлумачення положень частин першої, другої, третьої, четвертої статті 118, частини третьої статті 133, частин першої, другої, третьої статті 140, частини другої статті 141 Конституції України, статті 23, пункту 3 частини першої статті 30 Закону України «Про державну службу» від 16 грудня 1993 року № 3723-XII, статей 12, 79 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21 травня 1997 року № 280/97- ВР, статей 10, 13, 16, пункту 2 розділу VII «Прикінцеві положення» Закону України «Про столицю України — місто-герой Київ» від 15 січня 1999 року № 401-XIV, статей 8, 10 Закону України «Про місцеві державні адміністрації» від 9 квітня 1999 року № 586-XIV, статті 18 Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування» від 7 червня 2001 року № 2493-III.

Заслухавши суддю-доповідача Шаповала В. М., пояснення представників сторін та дослідивши матеріали справи, Конституційний Суд України, зокрема, **в с т а н о в и в:**

Суб'єкт права на конституційне подання — Президент України — звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням дати офіційне тлумачення положень частин першої, другої, третьої, четвертої статті 118, частин першої, другої, третьої статті 140, частини другої статті 141 Конституції України, статті 23, пункту 3 частини першої статті 30 Закону України «Про державну службу», статті 10, частини другої статті 13, статті 16, пункту 2 розділу VII «Прикінцеві положення» Закону України «Про столицю України — місто-герой Київ», статей 8, 10 Закону України «Про місцеві державні адміністрації», статті 79 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», статті 18 Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування» з питань:

— «Чи має бути звільнено голову Київської міської державної адміністрації з посади у зв'язку з досягненням граничного віку перебування на державній службі з урахуванням того, що він одночасно є Київським міським головою?

— Чи може бути призначено, виходячи з положень вищезазначених правових актів, головою Київської міської державної адміністрації не Київського міського голову, а іншу особу?».

Суб'єкт права на конституційне подання — 56 народних депутатів України — звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням дати офіційне тлумачення положень частин першої, другої, четвертої статті 118, частини третьої статті 133, частини другої статті 140 Конституції України, статті 12 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», статті 13, пункту 2 розділу VII «Прикінцеві положення» Закону України «Про столицю України — місто-герой Київ» щодо «особливостей здійснення виконавчої влади та місцевого самоврядування в м. Києві, зокрема, статусу Київського міського голови, який за посадою очолює виконавчий орган Київської міської ради, сформований на базі Київської міської державної адміністрації і який здійснює функції державної виконавчої влади».

Конституційний Суд України, вирішуючи порушені у конституційних поданнях питання, виходить з такого.

Конституцією України визначено засади здійснення виконавчої влади в областях і районах місцевими державними адміністраціями, а також засади місцевого самоврядування, зокрема в населених пунктах (села, селища, міста). Відповідні конституційні положення конкретизовані в законах України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про місцеві державні адміністрації», «Про службу в органах місцевого самоврядування» тощо.

Закон України «Про столицю України — місто-герой Київ» визначив спеціальний статус міста Києва як столиці України, особливості здійснення виконавчої влади та місцевого самоврядування у місті відповідно до Конституції України та законів України.

Отже, створення в місті Києві єдиного в організаційному відношенні органу, який виконує функції виконавчого органу Київської міської ради та паралельно функції місцевого органу виконавчої влади і який з питань, віднесених до відання місцевого самоврядування, є підзвітним і підконтрольним відповідній раді, а з питань здійснення повноважень у сфері виконавчої влади — також підконтрольним відповідним органам виконавчої влади (Кабінету Міністрів України), відповідає положенням частин першої, другої статті 118, частин першої, другої статті 140 Конституції України.

Конституційний Суд України вважає, що Київський міський голова виконує функції голови Київської міської державної адміністрації за законом. Подібно, наприклад, заступник Міністра фінансів України очолює (є начальником) Головне контрольно-ревізійне управління України згідно з частиною першою статті 5 Закону України «Про державну контрольно-ревізійну службу в Україні». Така особливість у статусі Київського міського голови відображена і в актах Президента України щодо голови Київської міської державної адміністрації. 8 серпня 1996 року, тобто до набуття чинності Законом України «Про столицю України — місто-герой Київ» і до проведення у Києві виборів міського голови, було видано Указ Президента України № 671/96 «Про призначення О. Омельченка головою Київської міської державної адміністрації». На той час за Конституцією України і законами України Київська міська державна адміністрація на загальних засадах і без особливостей здійснювала виконавчу владу в місті Києві. Після набуття чинності зазначеним законом і виборів Київського міського голови 3 червня 1999 року було видано Указ Президента України № 608/99 «Про підтвердження чинності Указу Президента України від 8 серпня 1996 року № 671». В цьому Указі зазначено, що це підтвердження мотивується саме обранням Омельченка О. О. Київським міським головою.

У такий спосіб було реалізовано особливості здійснення виконавчої влади у місті Києві, зокрема те, що особа, обрана Київським міським головою, відповідно призначається головою Київської міської державної адміністрації, і це не призводить до сумісництва. Тим самим положення частини першої статті 120 Конституції України про те, що керівники місцевих органів виконавчої влади не мають права суміщати свою службову діяльність з іншою роботою, на даний випадок не поширюється.

Отже, на основі системного аналізу положень Конституції України і чинного законодавства можна дійти висновку, що Київську міську державну адміністрацію може очолювати лише особа, обрана Київським міським головою, яка Президентом України призначається головою Київської міської державної адміністрації. Як голова Київської міської державної адміністрації, Київський міський голова з питань здійснення виконавчої влади є відповідальним перед Президентом України і Кабінетом Міністрів України, підзвітним і підконтрольним Кабінету Міністрів України. На посадову особу, яка є Київським міським головою і водночас головою Київської міської державної адміністрації, не поширюються вимоги про граничний вік перебування на державній службі, передбачені частиною першою статті 23 Закону України «Про державну службу». Київський міський голова є посадовою особою місцевого самоврядування. Відповідно ж до положень частини першої статті 18 Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування» граничний вік перебування на службі в органах місцевого самоврядування не поширюється на посадових осіб місцевого самоврядування, які обираються на відповідні посади.

На підставі викладеного Конституційний Суд України **в и р і ш и в:**

1. Положення частин першої, другої, третьої, четвертої статті 118, частини третьої статті 133, частин першої, другої, третьої статті 140, частини другої статті 141 Конституції України, статті 23, пункту 3 частини першої статті 30 Закону України «Про державну службу», статей 12, 79 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», статей 10, 13, 16, пункту 2 розділу VII «Прикінцеві положення» Закону України «Про столицю України — місто-герой Київ», статей 8, 10 Закону України «Про місцеві державні адміністрації», статті 18 Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування» в їх взаємозв'язку в аспекті порушених у конституційних поданнях питань щодо статусу Київської міської державної адміністрації та Київського міського голови треба розуміти так:

1.1. Київська міська державна адміністрація є єдиним в організаційному відношенні органом, який виконує функції виконавчого органу Київської міської ради та паралельно функції місцевого органу виконавчої влади. З питань, віднесених до відання місцевого самоврядування, цей орган підзвітний і підконтрольний Київській міській раді, а з питань здійснення повноважень у сфері виконавчої влади — Кабінету Міністрів України.

1.2. Київську міську державну адміністрацію має очолювати лише особа, обрана Київським міським головою, яка Президентом України призначається головою Київської міської державної адміністрації. Як голова Київської міської державної адміністрації, Київський міський голова з питань здійснення виконавчої влади є відповідальним перед Президентом України і Кабінетом Міністрів України, підзвітним і підконтрольним Кабінету Міністрів України.

На посадову особу, яка є Київським міським головою і одночасно головою Київської міської державної адміністрації, не поширюються вимоги про граничний вік перебування на державній службі.

2. Рішення Конституційного Суду України є обов'язковим до виконання на території України, остаточним і не може бути оскаржене. ▼

ДЕРЖАВА І ПРАВО

Про вітчизняну автоміфологію

Наприкінці грудня відбулося дві події за участю засобів масової інформації, які можна вважати воістину знаковими для автомобільної України. По суті, вони розкрили для широкої громадськості позиції всіх учасників дискусії навколо прийняття закону «Про розвиток автомобільної промисловості України».

18 грудня минулого року найбільші автовиробники України, а також підприємства-постачальники комплектувальних і запчастин за участі Мінпромполітики, Мінекономіки і народних депутатів провели відкритий «круглий стіл», на якому підтримали законопроект № 3677, що його розглядає парламент, «Про розвиток автомобільної промисловості України». У заході взяли участь представники таких провідних вітчизняних автозаводів, як КрАЗ, ЗАЗ, ЛАЗ, Київський мотоциклетний завод, а також виробники комплектувальних — АК «Росток», Концерн «Електронмаш», АТ «Взлет», «Автогідроагрегат». Тобто було представлено повноцінних виробників, у розпорядженні яких є реальні виробничі потужності, що уже сьогодні активно працюють і мають серйозний потенціал для розвитку.

Присутнім, у тому числі і журналістам, було надано можливість відкрито обговорити положення законопроекту № 3677 і одержати відповіді на питання, що їх цікавлять. Учасники «круглого столу» від імені 85 тисяч працівників заводів підписали звернення до Президента України і Голови Верховної Ради з проханням підтримати законопроект, прискорити його прийняття і впровадження. На їхню думку, прийняття нового автомобільного закону сприятиме розвитку галузі, збереженню наявних і створенню десятків тисяч нових робочих місць одразу в кількох галузях, допоможе модернізувати існуючі виробничі потужності, поліпшити інвестиційний клімат в автомобілебудуванні й економіці в цілому.

Уже через кілька днів після «круглого столу» в екстреному порядку було оголошено прес-конференцію представників табору, що опонує, на якій укотре «про усяк випадок» і без яких-небудь доводів, що заслуговують уваги, законопроект № 3677 було огуджено, а його авторів звинувачено в лобізмі інтересів окремих підприємств і затиснанні інтересів «інших виробників». Не вперше було представлено порцію заїжджених міфів, що деякі з тих, котрі зібралися, озвучували раніше поодинці. І оскільки спроба «демонізувати» ЗАЗ, а отже, й інших українських автовиробників, має вже багатоголосий характер, час придивитися до учасників «хору» і спробувати зрозуміти, ХТО вони насправді і ЩО саме приводить їх у рух?

Міф № 1: «Законопроект перешкоджатиме впровадженню прогресивніших проектів і технологій»

Автори міфу — керівники ПІХ «Богдан», до складу якого входять «Черкаський автобус» і Луцький автомобільний завод.

А насправді законопроектом № 3677 передбачено інноваційні пільги для виробників автомобілів, мотоциклів, комплектувальних виробів і запасних частин, зокрема — зі сплати ввізного мита під час імпорту устаткування, матеріалів і комплектувальних, у т. ч. із далекого зарубіжжя, і з оподаткування прибутку за умови його реінвестування в розвиток виробництва. До речі, зазначені преференції надаватимуться за їхнього бажання і «Черкаському автобусу», і ЛуАЗу.

Міф № 2: «Законопроект створює нерівні умови для учасників автомобільного ринку»

Перш ніж оцінювати реалістичність міфу, варто, мабуть, представити новоявлених «виробників», які так голосно намагаються про себе заявити.

КрАСЗ (не плутати з легендарним КрАЗом) входить у корпорацію «Автоінвестбуд», що спеціалізується на «викрутній» схемі складання ВАЗів, ГАЗів й ІЖів. Має дуже істотні пільги в рамках Угоди про виробничу кооперацію з країнами СНД і РФ (звільнення від сплати ПДВ під час ввезення устаткування, машинокомплектів, комплектувальних і запчастин), Міжурядової угоди про вільну торгівлю з РФ (звільнення від сплати мита під час ввезення устаткування, машинокомплектів, комплектувальних і запчастин), Закону України «Про ставки акцизного збору і ввізного мита на деякі транспортні засоби» (звільнення від сплати акцизного збору під час реалізації автомобілів).

Відповідно до чинного законодавства, зокрема Закону «Про стимулювання виробництва автомобілів в Україні», котрий активно критикує його керівництво, КрАСЗ намагався зареєструвати інвестиційну програму й одержати пільги. При цьому, за заявами керівництва підприємства, програму планували оформити під вантажівки й автобуси, до виробництва яких КрАСЗ ніколи не мав і не має жодного стосунку, оскільки лише складає легкові автомобілі. Причина такого підходу проста і арифметично витончена: замість 150 мільйонів доларів інвестицій, потрібних для програми з легкових авто, вносять всього 30 мільйонів.

Луцький автомобільний завод (ЛуАЗ). Торік підприємство повномасштабно виготовило аж 42 автомобіля марки ЛуАЗ. Все інше — те само великовузлове складання російських ВАЗів (за рік склали майже 13 тисяч). Пільги завод має аналогічні КрАСЗ. Пільги ЛуАЗ намагався розширити також шляхом реєстрації інвестиційної програми за Законом «Про стимулювання...», але був зупинений указом Президента України «Про скасування постанови Кабінету Міністрів України від 17 вересня 2003 року № 1473», № 1132/2003 від 1 жовтня 2003 року. Подейкують, що гнів Президента був продиктований аж ніяк не політичними мотивами, про які тепер дуже люблять казати. Насправді причиною послужила спроба використовувати закон, покликаний стимулювати в країні автомобільне виробництво, як схему для розширення великовузлового складання (механізм такий само, що й у випадку з КрАСЗ). Після появи президентського указу, з подачі керівництва ЛуАЗу в ЗМІ активно мусувалася тема про зупинення заводу в результаті скасування інвестиційної програми. До речі, відкрито згадувалося зупинення випуску ЛуАЗом легкових автомобілів, хоча інвестиційна програма реєструвалася під виробництво вантажівок і автобусів (ті самі 30 млн. доларів США).

ЗАТ «Єврокар». Великовузловим способом складає автомобілі «Шкода», заявляє про намір тим само способом складати «Фольксвагени» і «Ауді». Має практично безпрецедентні пільги в рамках Закону «Про спеціальну економічну зону «Закарпаття». Міркуйте самі: немає мита на ввезення устаткування і машинокомплектів, ПДВ на ввезення устаткування і машинокомплектів, податок на прибуток платять у розмірі 2/3 повної ставки, податок на доходи нерезидентів — у розмірі 2/3 ставки; діє звільнення від обов'язкового продажу валюти, немає акцизного збору з реалізації готових автомобілів і мита на ввезення готових автомобілів в Україну (останнє — завдяки знов-таки безпрецедентним рішенням місцевого суду).

І от ці три групи «лицарів викрутки» (за влучним виразом відомої газети), що вже мають величезні пільги й одержують додаткові за законом № 3677, чомусь затято намагаються... не одержати нові пільги, зірвавши прийняття закону! Може, тому що дію нових пільг спрямовано на створення і розвиток повномасштабного виробництва?

Виходить, що в їхніх інтересах насамперед не одержати можливості для розвитку власного виробництва, а загальмувати відродження великих автомобільних заводів і виробників комплектувальних — КрАЗу, ЛАЗу, ЗАЗу, ХТЗ, Южмашу й інших, тобто тих підприємств, що повноцінно виробляють автомобільну техніку. Здолавши таких могутніх конкурентів, можна дати новий поштовх дуже рентабельному і малозатратному «викрутковому» бізнесу. Адже повноцінне виробництво потребує наявності відповідних виробничих потужностей поряд з підтримкою десятків тисяч робочих місць, а якщо таких немає — вкладення мільярдних інвестицій у їх створення.

Міф № 3: «Від закону постраждає держава і її бюджет»

Згадані гравці надто переймаються бюджетом країни, який із запровадженням нового закону нібито втратить значну частину надходжень. При цьому в різних місцях і в різний час цифра, що озвучується, від 100 млн. до 1 млрд. (завважте — розкид дуже пристойний). І усе це нібито через преференції, що їх заводи одержують у рамках чинного Закону «Про стимулювання виробництва автомобілів». Преференції, що так турбують збирачів. У цей момент усі вони забувають і про власні не такі давні заяви, що наявний стан справ улаштовує всіх учасників ринку; і про те, що вони самі намагалися і не полишають надій одержати додаткові пільги за Законом «Про стимулювання виробництва автомобілів». Забувають і дружно (як це в нас заведено) кидаються рахувати гроші в чужій кишені. При цьому підрахунок має дуже вибірковий характер: ніхто не рахує витрат, а рахують виняткова доходи і чужі частки в ринку; не враховуються ні вимоги до підтримки кількості робочих місць, ні соціальне навантаження на підприємства, ні мільйони доходів, що вже тепер надходять до бюджетів усіх рівнів.

Від імені авторів законопроекту № 3677 хотів би ще раз спростувати голослівні заяви опонентів про можливі втрати бюджету. Ми вже не раз приводили цілком аргументовані розрахунки, котрі підтверджують, що тільки за перший рік чинності нового закону бюджет країни додатково одержить близько 560 мільйонів гривень. А через складнощі розрахунків у галузі комплектувальних, у цій цифрі лише малою мірою враховано, що з розвитком автомобілебудування буде дано могутній поштовх для становлення суміжних підприємств, створення сотень тисяч нових робочих місць відразу в кількох галузях і, відповідно, солідного зростання надходжень до бюджетів усіх рівнів.

Щодо втрат бюджету, то вони збільшаться, якщо прийняти поправки опонентів законопроекту, що пропонують виключити статус походження з України як критерій для надання підприємствам пільг (тобто пільги зможуть одержувати практично всі бажаючі) і до того ж обнулити ставку ввізного мита майже на усі вузли і комплектувальні для автомобілів, зокрема кузови, двигуни, коробки передач, гальма й гальмові системи, колеса, амортизатори і т. ін., а також на двигуни для мотоциклів і навіть тракторів, танків і бронетехніки (!).

Причини і наслідки демонізації

У результаті нескладних PR-зусиль опонентів (при цьому використовується здебільшого чорний інструментарій) малюють такого монстра — Запорізький автозавод (останнім часом в один ряд з ним також ставлять ЛАЗ), який у всіх хоче все відібрати. Варто завважити при цьому один найважливіший момент, про який опоненти закону завжди геть-чисто забувають: завод розміру і масштабу КрАЗу, ЛАЗу чи ЗАЗу в кишеню не покладеш і за кордон у будь-який момент не вивезеш. Усе, що інвестовано в таке підприємство, залишається в Україні. Тут працюють десятки тисяч наших співгромадян, і всі вони щомісяця одержують дуже непогану заробітну плату.

Прагнення загальмувати процес реформування законодавства в галузі автомобілебудування і приведення його у відповідність до норм СОТ і ЄС, затяті спроби завалити автомобільний закон і очорнити в очах громадськості підприємства, що його підтримують, очевидно, продиктовані бажанням зміцнити власне становище на ринку, не допустивши відродження і становлення інших підприємств.

Хоча законопроект аж ніяк не погіршує умови діяльності для «викрутників», а навпаки, створює умови для поступового переходу від складання до повномасштабному виробництва, вони бачать у ньому тільки загрозу. Адже «викрутковому» бізнесу не потрібно довгострокового розвитку виробництва — він віддає перевагу легкому одержанню нехай тимчасового, але солідного прибутку. І такий бізнес уже точно не в змозі витримати конкуренції з реальним автопромом, що народжується.

Що стосується останнього, то в пропонованих законопроектом 3677 умовах він безсумнівно матиме нове життя. Будуть сприятливі умови для залучення в галузь інвестицій, для становлення і розвитку повноцінного виробництва, збереження і створення нових робочих місць, збільшення експортної придатності продукції українських підприємств.

Як висновок: якщо наша країна не бажає перетворитися в країну «викруткового» складання і має намір відтворити в себе повноцінну автомобільну промисловість, що стане локомотивом розвитку національної економіки, то законопроект 3677 має бути підтримано на всіх рівнях і прийнято у найкоротший термін.

Олексій БАБУРІН,
народний депутат України.

Вплив законопроекту № 3677 на деякі автомобільні підприємства

№ п/п	ПІДПРИЄМСТВО	ПРЕФЕРЕНЦІЇ: До введення 3677	ПРЕФЕРЕНЦІЇ: Після введення 3677
1.	Кременчуцький автоскладальний завод (КрАСЗ) *(легкові автомобілі ГАЗ, ВАЗ, УАЗ)*	✓ Мито на ввіз машинокомплектів із РФ ✓ Акцизний збір з реалізації готових автомобілів ✓ ПДВ на ввіз машинокомплектів	✓ мито на ввіз машинокомплектів із РФ ✓ ПДВ на ввіз машинокомплектів ✓ Акцизний збір з реалізації ✓ Мито на ввіз устаткування з інших країн ✓ податок на прибуток, що реінвестується у виробництво ✓ зростання частки ринку за рахунок підвищення мита на імпорт автомобілів з далекого зарубіжжя ✓ мито на ввіз комплектуючих виробів (з початком випуску продукції походженням з України)
2.	Луцький автомобільний завод (ЛуАЗ) *(легкові автомобілі ВАЗ, УАЗ, ЛуАЗ)*	✓ мито на ввіз машинокомплектів із РФ ✓ акцизний збір з реалізації готових автомобілів ✓ ПДВ на ввіз машинокомплектів	✓ мито на ввіз машинокомплектів із РФ ✓ ПДВ на ввіз машинокомплектів ✓ Акцизний збір з реалізації ✓ мито на ввіз устаткування з інших країн ✓ податок на прибуток, що реінвестується у виробництво ✓ зростання частки ринку за рахунок підвищення мита на імпорт автомобілів з далекого зарубіжжя ✓ мито на ввіз комплектуючих виробів (з початком випуску продукції походженням з України)
3.	"Черкаський автобус" *(автобуси «Богдан»)*		✓ мито на ввіз устаткування ✓ мито на ввіз комплектуючих виробів ✓ податок на прибуток
4.	„Єврокар" *(працює у СЕЗ „Закарпаття")* *(легкові автомобілі Skoda, Volkswagen)*	✓ мито на ввіз устаткування і машинокомплектів ✓ ПДВ на ввіз устаткування і машинокомплектів ✓ Податок на прибуток у розмірі 2/3 повної ставки ✓ Податок на доходи нерезидентів у розмірі 2/3 ставки ✓ Звільнення від обов'язкового продажу валюти ✓ Акцизний збір з реалізації готових автомобілів ✓ Мито на ввіз готових автомобілів в Україну (за рішеннями місцевого суду)	✓ мито на ввіз устаткування і машинокомплектів ✓ ПДВ на ввіз устаткування і машинокомплектів усіх країн ✓ Податок на прибуток у розмірі 2/3 повної ставки ✓ Податок на доходи нерезидентів у розмірі 2/3 ставки ✓ Звільнення від обов'язкового продажу валюти ✓ Акцизний збір з реалізації готових автомобілів ✓ Податок на прибуток, що реінвестується у виробництво ✓ Зростання частки ринку за рахунок підвищення мита на імпорт автомобілів з далекого зарубіжжя ✓ мито на ввіз комплектуючих виробів (з початком випуску продукції походженням з України)

Нормативні акти, якими надаються преференції автомобільним підприємствам:

1) Міжурядова угода про вільну торгівлю з РФ:
– звільнення від сплати мита при ввозі устаткування, машинокомплектів, комплектуючих і запчастин

2) Угода про виробничу кооперацію з країнами СНД і РФ:
– звільнення від сплати ПДВ при ввозі устаткування, машинокомплектів, комплектуючих і запчастин

3) Закон України «Про ставки акцизного збору і ввізного мита на деякі транспортні засоби»:
– звільнення від сплати акцизного збору з реалізації, за умови виробництва 1000 і більше автомобілів на рік

4) Закон України «Про спеціальну економічну зону «Закарпаття»:
– звільнення від сплати мита і ПДВ при ввозі устаткування, машинокомплектів і комплектуючих;
– ставка податку на прибуток підприємств і податку на доходи нерезидентів у розмірі 2/3 повної ставки;
– звільнення від обов'язкового продажу валюти.

5) Проект закону «Про розвиток автомобільної промисловості України»:
– звільнення від сплати ввізного мита при ввозі устаткування і матеріалів;
– звільнення від сплати податку на прибуток, що реінвестується в розвиток виробництва.

Тільки за перший рік чинності нового закону бюджет країни додатково одержить близько 560 мільйонів гривень

Потрібна солідарність

Голова Народного руху України, голова Комітету Верховної Ради з питань європейської інтеграції Борис Тарасюк узяв участь у Міжнародному форумі фундації Бертельсманна «Європа на шляху до нової ери», що проходив у Берліні. У своєму виступі він, зокрема, зупинився на питаннях внутрішньої політики України. «Протягом останніх тижнів і місяців виконавча влада України цинічно гвалтує демократію і парламентаризм в Україні. Ведеться наступ на Конституцію, право і мораль. Нинішній режим намагається змінити Конституцію з тим, щоб незаконно залишитися при владі, незважаючи на найнижчий рівень популярності за всі роки незалежної України», — зазначив він. Як приклад Борис Тарасюк навів події в Мукачевому. Водночас парламентарій підкреслив, що «демократична опозиція готується до зміни влади в Україні, ми знаємо, що робити, ми знаємо, як робити. І що потрібно — це солідарність європейських країн».

Миротворці вже воюють?

В іракському місті Ель-Кут відбулися зіткнення демонстрантів-безробітних з військовими і поліцією. В них брали учать і українські миротворці, двох з яких поранено. Про це повідомив катарський телеканал «Аль-Джазіра». За твердженнями представників українського командування, під час демонстрації хтось кинув ручну гранату в наших військовослужбовців, що охороняли будинок адміністрації міста. Після цього вони відкрили вогонь. Серед демонстрантів були поранені, але про кількість потерпілих учора не повідомлялося.

Такі виступи останнім часом набули в Іраку масового характеру. Рівень безробіття в країні сягає 60 відсотків.

Реформаторів знімають з реєстрації

В Ірані консервативний невиборний орган заборонив брати участь у парламентських виборах наступного місяця сотням реформістських кандидатів. Так звана Опікунська рада дискваліфікувала понад половину із 1700 зареєстрованих кандидатів. Серед тих, кого «викреслили», — брат президента Хатамі, який є віце-спікером іранського парламенту і головою найбільшої реформістської партії країни. Один із дискваліфікованих кандидатів звинуватив раду в спробах державного перевороту. Реза Юсеф Ян — депутат нинішнього складу парламенту і представник студентського руху Ірану — заявив, що боротиметься проти рішення.

Президент Ірану Хатамі має намір оскаржити рішення ради в судовому порядку.

Фото АП.

Дехто з реформістів — членів іранського парламенту — влаштували в Меджлісі сидячу акцію протесту проти рішення Опікунської ради. Серед них і жінки.

«Як» важливіше, ніж «коли»

Угорщина має намір переглянути термін свого приєднання до зони євро — про це заявив її міністр фінансів Тібор Драшкович. Раніше поміняти форинт на євро планували 2008 року. «Гадаю, «як» у нашій інтеграції важливіше, ніж «коли», — образно прокоментував міністр свою заяву.

Дефіцит державного бюджету Угорщини сягнув минулого року 5,6%, тим часом як правила єврозони передбачають максимальний 3-відсотковий показник. Цього року уряд планує зменшити дефіцит держбюджету до 3,8%, наступного — до 2,8% і досягти 2,5% у 2005-му.

ЄС нагадує Баку про політв'язнів

Європейський союз вітає указ президента Азербайджану Ільхама Алієва, згідно з яким було помилувано 160 політичних в'язнів. Про це йдеться в заяві, зробленій Ірландією як головуючою в союзі. «Однак ЄС, залишаючись стурбованим становищем заарештованих під час виступів 16 жовтня, закликає азербайджанське керівництво надати запевнення, що незабаром вони або постануть перед чесним і відкритим судом, або будуть звільнені», — йдеться в заяві. Євросоюз також закликав Баку й далі демонструвати відданість принципам ОБСЄ і Ради Європи. До заяви приєдналися всі країни—кандидати на вступ до ЄС, а також Ісландія, Ліхтенштейн і Норвегія.

Нагадаємо, що масові заворушення спалахнули в Азербайджані після президенських виборів, в результаті яких найвищу посаду обійняв син покійного Гейдара Алієва. Влада тоді жорстоко придушила акції протесту. До в'язниць було кинуто більш як 400 осіб.

Не платиш податків? Начувайся!

За даними відомства статистики, Німеччина зазнає мільярдних збитків від використання праці нелегальних робітників. Зокрема, їх послугами користуються 98 відсотків приватних господарств. Але лише понад 36 тисяч зареєстровані та сплачують внески соціального страхування за своїх помічників. Насправді так у домашньому господарстві, приміром прибиральниці, працює від одного до трьох мільйонів осіб за місячну платню 400 євро.

Тож уряд оголосив безкомпромісну боротьбу з роботодавцями, які використовують таку працю, не сплачуючи податки. Днями міністерство фінансів запропонувало проект закону про боротьбу з цим явищем. Якщо його буде ухвалено, то й роботодавці, котрих спіймають на використанні нелегальної праці, й самі нелегали каратимуться штрафами, а в особливо тяжких випадках — ув'язненням терміном до 10 років. Завдяки запровадженню нового закону уряд сподівається щороку отримувати додатково один мільярд євро податків.

Віднині ті, хто наймає нелегальних прибиральницю, служницю чи майстра, не зможуть спати спокійно. А тим паче — ті, котрі використовують таку працю в особливо великих масштабах, приміром, на будовах.

Нині проект закону узгоджується з представниками земель і остаточно має бути представлений на засіданні кабінету 18 лютого. Передбачається, що він набуде чинності влітку. Після того, як його ухвалить Бундесрат, де більшість має опозиція, котра жорстко критикує проект. На думку представників опозиційних партій, найкращим методом боротьби з нелегальною роботою є скорочення видатків на заробітну плату, а також зменшення податків водночас з радикальним спрощенням податкового права. Саме таку реформу вони недавно пропонували.

За новим законом будь-яка незареєстрована в соціальному або фінансовому відомстві оплачувана робота вважатиметься економічним криміналом. Але щоб, приміром, сусідську допомогу не розглядали як порушення, то вона може бути «відшкодована невеликим знаком уваги — букетом квітів або горщиком з домашньою рослиною».

У країні запроваджується контроль за всіма підприємствами. Якщо нелегал привернув увагу інспектора, а роботодавець не в змозі пред'явити рахунок за надані послуги, то вони сплачуватимуть по 1500 євро штрафу. Жорсткіші перевірки, ніж досі, чекають на великі підприємства, особливо будови. Опозиція пропонує інші методи боротьби з використанням нелегальної праці. Наприклад, відрахування цих грошей із суми, що належить оподаткуванню. В результаті домашні господарства можуть поважно називати себе роботодавцями, а робота «по-чорному» вже не вважатиметься такою.

У такий спосіб фахівці від опозиції ратують за так званий привілей служниці, що два роки тому був скасований правлячою «червоно-зеленою» коаліцією. Вона скасувала як соціально-несправедливу постанову уряду Гельмута Коля, яка дозволяла допомогу в домашньому господарстві з оплатою до 1800 марок відраховувати із суми, що належить оподаткуванню.

Після запровадження нового закону зайнятість у приватній сфері набуває нового значення. Адже коли в сім'ї і чоловік, і дружина працюють, то відразу виникає потреба в надійній допомозі по господарству, закупівлі харчових продуктів, догляду за дітьми. Уряд знає про це й намагається спрямувати громадян на шлях істини, тобто до сплати податків. Тому в майбутньому ті, хто використовує працю нелегальних робітників, мають знати, що в разі їх виявлення вони сплачуватимуть великі штрафи. На перший погляд це правильно. Адже той, хто не платить податків і не робить соціальних внесків, шкодить суспільству і зрештою собі. З другого боку, чи зміниться щось на краще з допомогою планів «червоно-зелених» — сумнівно. Адже громадяни значною мірою втратили довіру до держави. Доки більшість їх мають обгрунтовану підозру, що «малі» платники податків залишаються у дурнях, тоді як багаті економлять з допомогою різних офіційних хитрощів, приміром, місцем проживання за кордоном, доти використання нелегальних помічників залишатиметься сумнівним народним спортом. Це стало навіть хорошим тоном — обминути в такий спосіб державну казну. Перспективи щодо відчутних санкцій видаються малоефективними, оскільки витрати на контроль саме за приватними особами перевершують його дієздатність.

Валентина ПИСАНСЬКА.
Франкфурт-на-Майні.

ХРОНІКА. ФАКТИ. ПОДІЇ

■ Київ

Депутат висловив «стурбованість і здивування»

Член Комітету з моніторингу Парламентської Асамблеї Ради Європи Анатолій Раханський надіслав листа Президентові ПАРЄ Пітеру Шідеру, в якому він висловив «стурбованість і здивування» порядком прийняття комітетом рішення про термінові дебати з українського питання на наступних засіданнях асамблеї. «Під час обговорення пункту порядку денного «Різне» пан М. Єрші (заступник голови комітету. — **Ред.**) вніс на затвердження комітету пропозицію провести на січневій частині сесії ПАРЄ 2004 року в порядку термінової процедури дебати про конституційну кризу в Україні, — йдеться в листі. — За його словами, ця пропозиція була проініційована відсутньою на засіданні пані Х. Северинсен (доповідач по Україні. — **Ред.**) у зв'язку з попереднім прийняттям Верховною Радою України законопроекту про внесення змін до Конституції. На моє прохання обговорити це питання головуючий на засіданні пан К. Фрей зауважив, що часу для цього немає, бо члени комітету поспішають від'їхати додому, і поставив його на голосування. В результаті комітет проголосував за підтримку пропозиції М. Єрші (п'ять голосів «за» і три — «проти»)». «Просив би вас, — пише депутат, —зважити на вищезначене і врахувати під час розгляду Бюро асамблеї 12 січня пропозиції комітету...»

***

На цьому самому засіданні, як розповів «ГУ» Анатолій Раханський, він «висловив жаль» з того приводу, що комітет було зібрано 7 січня — у день, коли православні в Україні, Росії та деяких інших державах—членах Ради Європи святкують Різдво. «Я вважаю, що призначення засідання комітету на цей день є порушенням прав православних віруючих, і сказав про це голові комітету пані Дюрьє, — розповів А. Раханський. — Я також висловив підтримку членам російської делегації, котрі не прибули до Парижа, і закликав голову не допускати призначення засідань у такі дні в майбутньому». За словами депутата, пані Дюрьє вибачилася за ситуацію і запевнила, що більше такого не станеться. На що Анатолій Раханський зазначив: «Хай простить вас Бог».

■ Тбілісі

Місяць у полоні

Спецназ МВС Грузії і працівники Міністерства держбезпеки звільнили члена ради спостерігачів «Об'єднаного грузинського банку» Тамаза Маглакелідзе, викраденого групою озброєних злочинців четвертого грудня минулого року.

Усі дні в полоні банкір провів лежачи на землі в глибокій ямі. За цей час він утратив 30—35 кілограмів. Спочатку від нього вимагали інформацію про рахунки осіб із найближчого оточення Едуарда Шеварднадзе. Потім зажадали викупу. Стан здоров'я звільненого викликає занепокоєння в лікарів.

Обраний президент Грузії Михайло Саакашвілі висловив подяку міністрові внутрішніх справ Георгію Барамідзе за звільнення банкіра і заявив, що нове керівництво Грузії не допустить фактів викрадення людей в майбутньому, «як це було при Шеварднадзе... Після 25 січня, після інавгурації нового президента Грузії, ми перейдемо на особливий режим із встановлення законного порядку на території всієї країни».

Тамаз ЛОМСАДЗЕ.

ФОТОФАКТ

Сильна пожежа знищила 2503 житлові будинки у столиці Філіппін Манілі. Вогонь спалахнув у Тондо, найбіднішому кварталі міста. На думку влади, причиною займання могла стати свічка або газова лампа. Пожежа тривала сім годин. 4500 родин, або 22 тисячі осіб, залишилися бездомними.

Фото АП.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

Битва за горища. Анатомія

ФАСАДИ І ЗАДВІРКИ

Під цією рубрикою в публікації «І оптом, і вроздріб ігнорується містобудівне законодавство в столиці» («ГУ», № 228, 02.12.2003 р.) наша газета вкотре підкреслила, що в Києві стало нормою пряме порушення Конституції України в усіх її частинах, що гарантують право власності пересічних городян — власників приватизованих квартир — на допоміжні приміщення. Йдеться про те, що, укладаючи з приватними фірмами так звані інвестиційні контракти на переобладнання горищ на мансарди, а підвалів на комерційні заклади, міська влада геть ігнорує і думку, і, що найголовніше, економічні інтереси мешканців багатоквартирних будинків. Тим самим кричуще порушується п. 2 ст. 10 закону «Про приватизацію державного житлового фонду».

І хоча сьогодні домогтися від чиновників офіційної реакції на публікації в пресі практично неможливо, крига все-таки скресла.

Типова тяжба

Тяжба мешканців будинку № 12-в по вулиці Володимирській з владою Шевченківського району ні за суттю, ні за змістом практично нічим не відрізняється від десятків, якщо не сотень, подібних історій. Не довівши до їх відома, районна влада 17 квітня 2000 року уклала інвестиційний контракт № 44 на реконструкцію горища у вигляді надбудови двох поверхів: аттикового і мансардного. Контрагентом у даному випадку виступило ТОВ «Трейдинг-Буд-Сервіс».

Як заведено, угоді (торованою у столиці колією) надали видимості цілковитої легітимності. Розпорядженнями № 1081 від 08.08.2001 року районної і № 134 від 30.01. 2002 київської міської держадміністрацій. Звісно, на базі рішень засідань депутатських рад відповідних рівнів. Власникам квартир, які нічого не підозрювали, інвестор повідомив і про саму угоду, і про початок будівельних робіт тільки в березні минулого року. Тобто поставив їх перед фактом. Обурені мешканці будинку почали діяти за совковою схемою. Розіслали листи і телеграми в усі інстанції, аж до Президента.

Реакція спочатку теж була відповідна. Від президентської адміністрації, за наростаючою, по всіх інстанціях владної вертикалі прокотилася вимога: розібратися. Питання: з чим? Адже інвестиційний контракт, здавалося, пройшов усі передбачені законом процедури. Крім однієї — узгодження комерційно-будівельної операції з власниками приватизованих квартир. Але з ким говорити? З кожним мешканцем окремо?

Відчувши аморфність свого соціального статусу (бути просто громадянином України для захисту своїх прав у будь-яких сферах життя вочевидь недостатньо), співвласники будинку об'єдналися в кондомініум з романтичною назвою «Пейзажна алея». І звернулися до суду з доволі скромним проханням: відповідачам за позовом — районній і міській держадміністрації —доповнити вищезгадані розпорядження вимогою до інвестора отримати згоду мешканців на проведення будівельно-монтажних робіт.

Казуїстичні танці Феміди

25 липня Шевченківський місцевий суд м. Києва прийняв позов до розгляду, і для його забезпечення, відповідно до Цивільно-процесуального кодексу України, суддя Олена Білошкап винесла рішення про заборону будь-яких будівельних робіт. До розгляду справи по суті.

Члени товариства «Пейзажна алея» сприйняли це як свою маленьку перемогу. Однак поспішили. Бо в процесі судового засідання в задоволенні скромного прохання мешканцям будинку № 12-в по вулиці Володимирській було відмовлено.

За всієї своєї поваги до почесних обов'язків служителів вітчизняної Феміди і тим паче до їх рішень, вражає логіка судді Білошкап, яка прийняла відмовне за позовом рішення. Недосвідченому в юриспруденції обивателю вона не доступна. Ось лише деякі найбільш казуїстичні перли. «На час прийняття (районною і міською адміністраціями) розпоряджень узгодження проектної документації з мешканцями і співвласниками будинку не було потрібне... Також на момент видачі дозволу ТОВ «Трейдинг-Буд-Сервіс» щодо реконструкції горища і винесення відповідних розпоряджень у згаданому будинку не було створено об'єднання співвласників багатоквартирного будинку». І найкращий аргумент: «На момент підписання контракту одержання дозволу власників квартир не було потрібне, бо відповідно до Положення «Про переобладнання горищ будинків і заміни дахів на мансардні поверхи в Шевченківському районі м. Києва», прийнятого розпорядженням Шевченківської РДА (райдержадміністрації. — **Авт.**) № 249 від 23.02.98 р., жодних дозволів у власників квартир брати не було потреби».

Усі ці аргументи гетьчисто ігнорують п. 2 ст. 10 Закону України «Про приватизацію державного житлового фонду», прийнятого, як відомо, за багато років до згаданого суддею і не зареєстрованого в Мін'юсті адміністративного документа. Закону, між іншим, прямої дії. Закону, якого ніхто не скасовував. Закону, відповідно до якого у власника бодай однієї приватизованої квартири в багатоквартирному будинку автоматично, без оформлення будь-яких документів виникає право власності на пропорційну займаній житлоплощі частину допоміжних приміщень: горищ, підвалів, сходових площадок, колясочних, під'їзних холів тощо. А отже, передача цих приміщень у користування хоч би кому без згоди цього самого власника нехай єдиної, але приватизованої квартири рівносильна насильницькому вселенню до вашої спальні сторонніх осіб.

Казуїстика судової логіки тут очевидна: Шевченківська РДА розробила регламент, що суперечить закону, на основі якого суддя прийняв рішення.

Інвестор

Грошові потоки, що крутяться в столичному містобудуванні, величезні. Прибуток, який отримували так звані інвестори, особливо під час переобладнання горищ і підвалів у центральній частині міста, зашкалює часом за 1000 відсотків. Тому постає природне запитання, кому ж вона дістається? До речі, і не тільки в мене. Не витримав навіть цілком лояльний до міської влади президент холдингової компанії «Київміськбуд» Володимир Поляченко. В ранковому прямому ефірі радіостанції «Ера» 8 грудня він прямо заявив, що ласі шматки в центрі міста одержують фінансово неспроможні фірми, що не мають засобів для будівництва і просто спекулюють, пропонуючи їх для забудови тому ж таки «Київміськбуду».

Фірма-інвестор з переобладнання горища в будинку, про який ідеться, виникла в Києві 19.06. 1998 року як приватне підприємство «Інфо-буд-сервіс», засноване якимсь Романом Топазлі, вихідцем з провінційного містечка Рені Одеської області. Зі статутним капіталом у 50 тисяч гривень. Після низки перереєстрацій вона перетворилася на ТОВ «Трейдинг-Буд-Сервіс», 50 відсотків часток якого 02.03. 2000 р. стали власністю ТОВ «Холдинг-Спорт-Груп». Зазначимо, лише за півтора місяця до підписання інвестиційного контракту № 44.

Апофеоз фарисейства

Кондомініум «Пейзажна алея» із судовим рішенням, звісно, не погодився і звернувся до апеляційного суду. Щойно розпочате будівництво завмерло. І ось тут виявила свій громадянський обов'язок у захисті інтересів пересічних киян (крига скресла) адміністра-

---

СИТУАЦІЯ

Дискримінація шахтарської праці

Луганський громадський комітет захисту конституційних прав і свобод людини, Луганське обласне відділення ВГО «Громадський контроль» і дві незалежні профспілки вважають, що мінімальна зарплата і тарифна ставка на шахтах області — це форма соціальної дискримінації шахтарів.

На всіх вугільних підприємствах області тарифні ставки шахтарів незаконно занижено. Тоді як законодавчо мінімальну заробітну плату встановлено на рівні 185 грн., тарифна ставка 1-го розряду фактично становить 101,2—118 грн. Наприклад, на шахтах компанії «Краснодонвугілля» тарифні ставки не підвищувалися з 2001 року. Як вважають лідери незалежних профспілок, з цієї причини лише на шахті імені Баракова в 2003 році кожен гірник втратив у середньому 795 грн. зарплати за місяць. Непокоїть профспілкових лідерів і той факт, що в краснодонських шахтарів, які брали участь в акціях протесту, з робочого стажу автоматично віднімають цей час, попри те, що суд незаконними такі страйки не вважає. Так, на шахті «Оріхівська» різні терміни з виробничого стажу викреслено в 730 осіб. До того ж відмітку про цю незаконну дискримінацію зроблено на лицьовому боці трудової книжки. Шахтарі називають це "тавруванням". Той, хто пішов на пенсію після 20 років роботи під землею, але раніше брав участь у страйках, одержує надбавку до пенсії 65 грн. замість 95 грн. Фактично таке нарахування зроблено за шкалою п'ятнадцятирічного стажу. Шахтарі вважають, що у такий спосіб їх «репресують».

Коли права, що гарантовані законом, неправомірно обмежуються державним органом за узгодженням з роботодавцем, таке обмеження також є дискримінацією у сфері праці — такого висновку дійшли учасники громадських слухань «Дотримання трудових прав громадян», що відбулися в Луганську.

Алла АНТИПОВА.

Де Буг–ріка, де

Круті скелі, бурхливі річки й вікові ліси — немов зійшли з картин пейзажистів.... Це не кримська Долина привидів і не заповідний куточок Карпат. Лісовий оазис, як міраж, у безкрайому південному степу неподалік Вознесенська.

Саме містечко невелике, але амбіційне. Уявіть, задумали тут туристичний кластер. Таким новомодним англійським словом назвали об'єднання міст, що побажали взяти участь у проекті «Південне туристичне кільце». 12 керівників малих міст Одеської, Херсонської, Миколаївської областей і Криму вже підписали меморандум. У кільце об'єдналися Судак, Ізмаїл, Цюрупинськ, Генічеськ, Гола Пристань, Феодосія, Балта, Іллічівськ, Білгород-Дністровський, Ялта, Алушта.

Ротонда у Вознесенську, збудована до приїзду Миколи Першого

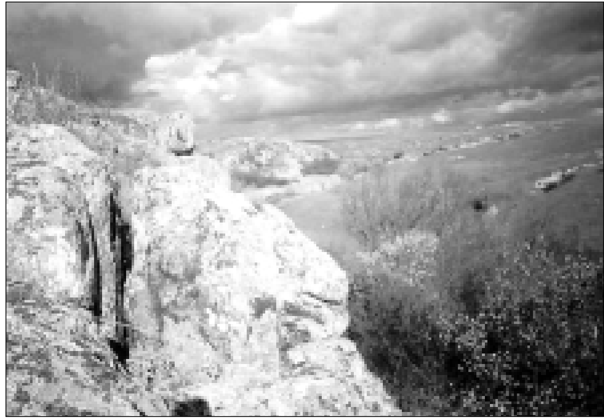

Актівський каньйон

Чому Вознесенськ?

Автор ідеї єдиного туристичного продукту — перший заступник міського голови Василь Федоров. Активний турист і фотограф-любитель, він обійшов пішки весь Крим і, саме собою зрозуміло, вивчив досконально рідні місця — вознесенські. Недавно в міському музеї імені Євгена Кибрика відкрилася виставка фоторобіт першого зама міського голови. Я була свідком того, як одна відвідувачка вернісажу здивовано заявила: «Двадцять п'ять років живу у Вознесенську, а й подумати не могла, що в нас такі місця красиві є». Кажуть, американці, побувавши в музеї, не могли зрозуміти, відкіля такі пейзажі. Краса на фотознімках до болю нагадувала каньйони рідного Колорадо.

— Нам є чим пишатися і є що показати навіть вимогливим туристам. Ландшафти тут унікальні, як унікальне і минуле краю, —- розповідає Василь Михайлович.

Історія Вознесенська — це історія злетів і падінь, грандіозних планів і розчарувань. Наприкінці 18 століття містечко Соколи, батько нинішнього Вознесенська, мало не стало губернським намісництвом. Указом Катерини Другої передбачалося побудувати адміністративний і торговий центр на півдні України, куди ввійшло б 12 повітів з містами Очаків, Миколаїв, Одеса, Дубоссари, Овідіополь та іншими. Однак не судилося Вознесенську стати намісництвом. Після смерті Катерини Павло I надав місту статус губернського, а потім воно і взагалі стало заштатним містечком Ольвіопольського повіту.

Трохи пожвавішало життя міста в чеканні приїзду царя Миколи I для участі в височайшо-

проблеми

ція Шевченківського району.

2 жовтня 2003 року голова райдержадміністрації М. Харитончук офіційним листом заборонив фірмі «Трейдинг-Буд-Сервіс» реконструкцію горища будинку № 12-в по вул. Володимирській до одержання згоди власників квартир. При цьому Микола Васильович цілком на законних підставах фактично дезавуював і логіку, і саме рішення судді Олени Білошкап. Цитую дослівно: «Відповідно до рішення I сесії XXIV скликання Шевченківської райради в м. Києві № 112 від 26 грудня 2002 року, яким затверджено «Положення про порядок переобладнання горищ і дахів будинків на мансардні поверхи в Шевченківському районі м. Києва», інвестори реконструкції і переобладнання горищ будинків Шевченківського району зобов'язані одержати на це згоду власників приватизованих квартир будинку». У такий спосіб і на момент початку будівництва, і на момент судового розгляду в районі вже діяв регламентуючий документ, який повністю відповідав Закону України «Про приватизацію державного житлового фонду».

Пану Топазлі нічого не залишалось, як звернутися до мешканців із проханням дати згоду на надбудову двох поверхів у їхньому будинку. Задля досягнення цієї мети 3 грудня заступник голови держадміністрації Шевченківського району Василь Пінчук проводить офіційну зустріч-збори членів кондомініуму «Пейзажна алея», працівників ЖЕКу, що обслуговує будинок, і представників ТОВ «Трейдинг-Буд-Сервіс». І ось тут настає, на моє глибоке переконання, апофеоз чиновницького фарисейства: мешканцям запропоновано одержати від інвестора разову компенсацію за заподіювані будівництвом незручності. Звичайно, у розумних межах...

У чому тут тонкість? А в тім, що, відкупившись разовою подачкою, інвестор залишиться при своїх (грошових, і дуже чималих) інтересах, а мешканці, якщо підуть на такий крок, — при своїх, як то кажуть, пікових.

Підкріплений законами України процес передачі на баланс (а отже, на повне утримання та обслуговування) багатоквартирних будинків їхнім мешканцям у ринкових умовах необоротний. (До слова, кондомініум «Пейзажна алея» вже розпочав відповідні дії.) Тому реальні, а не пікові інтереси пересічних киян — власників приватизованих квартир — лежать зовсім в інших, аніж відкупні забудовника, площинах. А саме, в організації і формуванні передбачених чинним законодавством додаткових (крім комунальних платежів) джерел доходів, необхідних кондомініумам для повноцінної експлуатації житлових будинків і прибудинкових територій. Адже на це потрібні гроші й аж ніяк не малі.

З цієї точки зору мешканці багатоповерхівок в обов'язковому порядку повинні виступати третьою (рівноправною з райдержадміністрацією і забудовником) стороною в так званих інвестиційних контрактах. Для того, щоб погоджена і зафіксована в контракті частина доходів від експлуатації переобладнаних горищ і підвалів, які за законом належать мешканцям на правах спільної власності, йшла на утримання всього будинку, як неподільного комунально-інженерного житлового комплексу.

Але це завдання-мінімум. Ідеальне розв'язання проблеми — правова, фінансова й організаційна допомога міської влади мешканцям багатоквартирок самим стати інвесторами горищних і підвальних реконструкцій. Адже, як справедливо зазначив глава «Київміськбуду», всі ці так звані інвестиційні фірми і фірмочки фінансово неспроможні структури. Усі вони в кращому разі користуються банківськими кредитами, в гіршому — перепродують, спекулюючи, права забудовника третім особам. А за такої практики пересічні кияни на завжди позбавляються потенційних джерел доходів для повноцінного утримання власного житла. Не ставитимемо собі риторичне запитанням, кому це вигідно.

Ігор НАУМЕНКО.

Вітаємо!

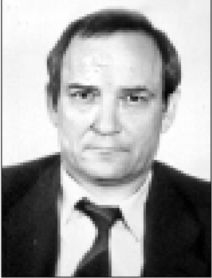

Днями авторові цієї публікації, нашому колезі **Ігорю НАУМЕНКУ**, виповнилося 60 років. Розпочав Ігор Васильович своє трудове життя гірником, а, як бачите, «добрався» до столичних фасадів... І не лише до них. Наші постійні читачі, мабуть, пам'ятають його глибокі, аналітичні публікації на економічні теми протягом останніх трьох років, коли він почав працювати в нашій редакції.

Ігоре, Ігоре Васильовичу! Щиро вітаємо тебе з цим «повнолітнім» ювілеєм! Бажаємо передусім міцного здоров'я, щоб ти ще не одне десятиліття видавав «на-гора» дорогоцінне «журналістське золото»! Творчої наснаги, душевної рівноваги! І, звичайно, щастя, благополуччя, добробуту тобі й твоїй сім'ї!

Колектив редакції газети «Голос України».

Соколи...

му огляді військ улітку 1837 року. В центрі міста посадили сад, спорудили басейн, штучні водоспади, у стилі середньовіччя звели замок і два палаци. До нинішніх часів збереглася ротонда для відпочинку царя, літня резиденція, катакомби.

— Зацікавлять потенційних туристів, — упевнений Василь Федоров, — і заповідні місця краю. На початку 19 століття місцевий поміщик Віктор Скаржинський усерйоз зайнявся лісорозведенням. Навколо своєї садиби розпланував лабіринт, штучними дамбами перегородив річку Гарбузинку, створив ставки, а на 400 гектарах посадив ліс, переважно дубовий. Сьогодні всі 348 дубів трикратського лісу віком 200-250 років охороняються як пам'ятка природи.

Біля урочища Лабіринт є Василева пасіка, колонія сірих чапель. У цьому місці більш як півсотні чапель в'ють гнізда на деревах, що саме по собі велика рідкість. Активський каньйон, частина території ландшафтного парку «Гранітно-степове Побужжя» напевно приваблять туристів-скелелазів. Цій гірській країні більше 60 мільйонів років.

Великий туризм малих міст

Після всього побаченого й почутого розумієш, що пишатися на самоті красою свого краю не в характері місцевої влади. І хай не Нью-Васюки, але пристойний туристичний центр створити вирішили всерйоз.

Сьогодні нікого не треба переконувати в тім, що туризм здатний поповнювати бюджет. Досвід Польщі, Угорщини, Туреччини промовистий. Сподобалася ідея створення туристичного центру і депутатам міської ради. Затвердили відповідну програму.

Міста-партнери Вознесенська визначилися, що кластер слід створити. Вознесенськ при цьому бере на себе вирішення організаційних питань.

До весни кожне місто представляє в спільну базу даних свій рекламно-туристський продукт. У Вознесенську створюється інформаційний турцентр. Для нього вже знайшли приміщення. Тут буде «серце» Південного туристичного кільця. Водночас у всіх містах виконкоми визначають одну-дві з наявних турфірм, які безпосередньо займуться розвитком кластера. Вони ж організовують туристські групи, забезпечують транспортний, екскурсійний супровід.

Справ багато: розробити маршрути, випустити єдиний туристський буклет, а головне — зацікавити туристів у подорожах по Південному кільцю. На все потрібні кошти. Передбачається, що гроші виділять бюджети міст, а в перспективі можливі приватні та іноземні інвестиції в розвиток туристичної інфраструктури.

«Тещин язик» в Активському каньйоні

— Витрати окуплять-ся з лишком, — упевнений Василь Федоров, який, до речі, веде питання економіки та фінансів. — Місто одержить додаткові робочі місця, туризм дасть новий поштовх для розвитку малого і середнього підприємництва: насамперед торгівлі, громадського харчування, готельного бізнесу. Сподіваємося, що зацікавляться нашим проектом і місцеві підприємства для реклами своєї продукції.

Наполеонівські плани уже втілюються в життя. Місцеві підприємці ділом підтримали ідею міської влади і почали будувати два готелі. Тож Південне кільце може стати для всіх золотим.

Олена ІВАШКО.
Миколаївська область.
Фото **Василя ФЕДОРОВА.**

Будь-яка кількість

АТЕК

вітчизняний виробник

приймає замовлення на виготовлення

Зернозбиральних комбайнів, самохідних косарок, стогокладів, навантажувачів, бульдозерів, автогрейдерів, автокранів, екскаваторів колісних та гусеничних, жаток зернових валкових і прямого комбайнування для збирання кукурудзи, соняшника, зернобобових і трав'яних, підбирачів для комбайнів, електробетонозмішувачів, садово-городнього інвентарю та візків, стрем'янок і ін.

Тел. у Києві (044) 443-69-02, 443-74-39, факс (044) 443-74-36

До відома акціонерів ВАТ "Вінтер".
5 березня 2004 року о 14.00 в актовому залі за адресою: 83062, м.Донецьк, вул. Івана Ткаченко, буд. 122 скликаються чергові загальні збори акціонерів відкритого акціонерного товариства "Вінтер".

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1. Звіт та затвердження звіту голови правління про фінансово-господарську діяльність товариства за 2003 рік та затвердження основних напрямків діяльності на 2004 рік.
2. Затвердження фактичного розподілу прибутку товариства за 2003 рік і плану його розподілу на 2004 рік.
3. Звіт спостережної ради товариства за 2003 рік та його затвердження.
4. Затвердження звіту та висновків ревізійної комісії товариства за 2003 рік.
5. Визначення основних напрямків фінансово-господарської діяльності товариства та затвердження його планів.
6. Затвердження нової редакції Статуту товариства.
7. Затвердження Положення про спостережну раду.
8. Обрання членів виконавчого органу товариства.
9. Обрання членів спостережної ради товариства.
10. Обрання членів ревізійної комісії товариства.

Реєстрація акціонерів проводиметься 5-го березня 2004 року з 12.00 до 13.30 за адресою:

83062 м.Донецьк, вул. Івана Ткаченко, 122.

При собі мати документ,що посвідчує особу, права на акції,довіреність (для представників акціонерів). Довідки по телефону : 66-03-71.

Правління ВАТ «Вінтер».

ВАТ «Авдіївський коксохімічний завод»

оголошує відкриті торги 5.02.04 р. на закупівлю послуг по ремонту ротора генератора тип Т-12-2. Пакет тендерної документації можна отримати за адресою: 86065, м. Авдіївка, пр. Індустріальний, 1, тел. (0622) 90-35-50, додатковий 43-30.

Факс: (0622) 99-84-02.

ТзОВ «Ресторан «Козацькі страви», м. Львів, вул. Мазепи, 11, код 22360207, ліквідовується.

Претензії приймаються протягом 2-х місяців телефоном: (0322) 52-80-82.

Господарський суд Полтавської області (36000, м. Полтава, вул. Зигіна, 1) 16.11.2003 р. порушив справу № 8/460 про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю «Миргородський консервний комбінат», юридична адреса: 37613, Полтавська обл., Миргородський район, смт. Комишня, р/р 26001100121315 в Миргородському відділенні АППБ «Аваль», МФО 331605, ід. код. 31182525.

Розпорядником майна призначено Лазарєва Ф. Е. (ліцензія № 250286 від 29.01.2002 р.). Вимоги кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування.

Господарський суд Автономної Республіки Крим порушено справу № 2-6/17700-2003 про визнання банкрутом Сільськогосподарського ТОВ «Агропромислова фірма «Ім. Ф. П. Кухтина» Юридична адреса: 9796423, А. Р. Крим, Чорноморський район, с. Кіровське, вул. Шевченко, 6, код ЄДРПОУ 30932842, р/р № 2600053017174 в Чорноморському відділенні сбербанку, № 4560, МФО 384094.

Розпорядником майна призначено Герасимова Іллю Анатолійовича (ліцензія арбітражного керуючого АА № 1404732 від 11.06.02) адреса: 97400, А. Р. Крим, м. Сімферополь, вул. Гагаріна, 36, кв. 52.

Письмові заяви кредиторів і можливих санаторів направляти в місячний термін з дня опублікування до Господарського суду АР Крим.

Українсько-Російське спільне підприємство з іноземними інвестиціями **ТОВ «Россталь»** (Код ЗКПО 23166192) ліквідується.

Претензії приймаються протягом одного календарного місяця за адресою: 03115, м. Київ, вул. Ф. Пушиної, 13, тел. 423-07-50.

Постановою господарського суду Кіровоградської області від 29.12.2003 року по справі № 3/337 визнано банкрутом мале підприємство «Агроброксервіс» (25006, Україна, м. Кіровоград, вул. Темірязєва, 84, код 23900462) та відкрито ліквідаційну процедуру даного підприємства.

Ліквідатором призначено Христенко Вадима Васильовича, ліцензія серія АА, № 249793 від 19.10.2001 року, (25028, Україна, м. Кіровоград, вул. Героїв Сталінграду, 4, к.9, тел. (0522) 55-16-41, 24-88-71).

ЮРИДИЧНА ФІРМА «САЛКОМ»

повідомляє про оголошення конкурсу по відбору кандидатів для подальшого забезпечення та фінансування їхньої участі у конкурсах, що проводяться міжнародними організаціями та міжнародними судовими органами.

Основними вимогами до кандидатів є поглиблені знання міжнародного права (міжнародного публічного та міжнародного приватного права) та англійської і/або французької мови. Бажано стаж роботи не менше 2-х років.

На даний момент проводиться відбір кандидатів для участі у студентському Міжнародному конкурсі прав людини імені Рене Кассена, що проводиться щорічно у м. Страсбург (Франція) асоціацією Juris Ludi спільно з Радою Європи. Переможці та фіналіст конкурсу отримують можливість стажування у Європейському Суді з прав людини, а також в державних установах Франції, таких як Державна Рада Франції, Касаційний суд Франції та інших.

До участі у конкурсі можуть бути залучені студенти 3-го, 4-го чи 5-го курсів юридичного факультету міжнародного права, які обізнані у питаннях правової системи Європейської Конвенції про захист прав людини та основних свобод 1950 р. та процедури Європейського Суду з прав людини, а також вільно володіють французькою мовою.

Контактна інформація:

Юридична фірма «Салком»

т. 537-39-41/42, 537-39-53

e-mail: beo@salkom.kiev.ua

Олена Біченок,

Оксана Сосіденко.

ЗАТ «Міжнародний центр культурних та ділових зв'язків **"КОНСАЛТІНГ УКРАЇНА"** повідомляє, що загальні збори відбудуться **27 лютого в 11-00.**

Порядок денний:

1. Звіт про результати фінансово-господарської діяльності ЗАТ за 2003 рік.
2. Звіт ревізійної комісії за 2003 рік.
3. Про розподіл отриманого прибутку за 2003 рік.
4. Про отримання кредитів та надання майна в заставу.
5. Про поручництво та надання повноважень президенту щодо підпису договорів поручительства, додаткових угод до них та інших супутніх документів.

Хмельницька філія регіонального агентства з питань банкрутства проводить конкурс по реалізації майна банкрута ДП ТОВ БК «Кам'янець» «Завод залізобетонних виробів» (Хмельницька обл., м. Кам'янець-Подільський, пр. Грушевського, 29). На конкурс виставлено майно: лот № 1 Бетонозмішувальний цех. Початкова ціна продажу складає — 35700 (тридцять п'ять тисяч сімсот) грн. — в т. ч. ПДВ.

Гарантійні внески учасників (10% від початкової вартості) та реєстраційний збір за участь у конкурсі 17 грн. перераховуються організатору торгів на р/р 260042830, МФО 315966 в Хмельницькій ОД АППБ «Аваль» ід. код 25993539.

Заяви та конкурсні пропозиції приймаються до 19.02.2004 р. за адресою: м. Хмельницький, вул. Кам'янецька, 70, к. 3, тел. для довідок (03822) 61098. Конкурс відбудеться 20.02.2004 р. о 12 год. 00 хв. за адресою: м. Хмельницький, вул. Кам'янецька, 70, к. 3.

Славянська ТЕС ВАТ «Донбасенерго»

повідомляє про проведення відкритих торгів по проведенню ремонту обладнання.

1. Поштова адреса подачі тендерних пропозицій:
Славянська ТЕС, смт. Миколаєвка,
Славянського району, Донецької області, 84181.

2. Контактні телефони:
Директор — (06262) 49-3-50
Гол. інженер — (06262) 49-3-51
Керівник ОППР — (06262) 49-2-67
Телефон/факс — (06262) 49-1-43

3. Предмет торгів.

1) Заміна нижньої радіаційної частини і подового екрану котла ТПП-200-1. Загальний об'єм заміни 240 тн. Плановий строк ремонту 20.05.04 — 16.09.04.

2) Зборка панелей парової панельної сушилки 95 тн. Закінчення робіт по зборці 15.04.04.

3) Ремонт і реконструкція парових панельних сушилок № 1,2,3 продуктивністю до 140 т/год вугілля. Вага панелей однієї сушилки 95 тн. Плановий строк ремонту 16.04.04 — 16.09.04.

4) Контроль металу елементів котла ТПП 200-1. Плановий строк ремонту 16.04.04 — 16.09.04.

5) Ремонт газоходів газоповітряного тракту котла ТПП 200-1. Плановий строк ремонту 16.04.04 — 16.09.04.

4. Місце отримання тендерної документації.
Славянська ТЕС, смт. Миколаєвка, Славянського району, Донецької області, 84181.

5. Заявки повинні бути надані не пізніше 24.01.04 р.

ЗАКРИТЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО З ІНОЗЕМНИМИ ІНВЕСТИЦІЯМИ «ЯЛИТА»

Повідомляє, що у відповідності з діючим законодавством України і ст. 14.6. Статуту Товариства

27 лютого 2004 року відбудуться загальні річні збори акціонерів ЗАТ з ІІ «ЯЛИТА» за адресою: м. Ялта, вул. Сеченова-Достоєвського, 1.

Порядок денний:

1. Вибори голови зборів.
2. Вибори секретаря зборів.
3. Затвердження нової редакції Установчого договору ЗАТ з ІІ «Ялита».
4. Затвердження нової редакції Статуту ЗАТ з ІІ «Ялита».
5. Вибори ради акціонерів ЗАТ з ІІ «Ялита».
6. Вибори ревізійної комісії ЗАТ з ІІ «Ялита».
7. Підтвердження повноважень реєстратора ЗАТ з ІІ «Ялита».
8. Питання про участь ЗАТ з ІІ «Ялита» в спільних підприємствах.
9. Питання про заснування дочірніх підприємств ЗАТ з ІІ «Ялита».
10. Звіт генерального директора по результатам роботи ЗАТ з ІІ «Ялита» за 2003 рік.
11. Про реорганізацію структури Виконавчої дирекції ЗАТ з ІІ «Ялита».
12. Про виплату дивідендів по результатам роботи за 2003 рік.

Початок зборів о 10 годині за місцевим часом.
Реєстрація учасників зборів з 9.00 до 9.45.
Для участі в роботі загальних річних зборів акціонерів при собі мати паспорт або інший документ, який посвідчує особу, а для уповноважених представників акціонерів, крім цього, оформлену належним чином довіреність на передачу їм голосу на загальних річних зборах.

Славянська ТЕС ВАТ «Донбасенерго»

повідомляє про проведення відкритих торгів по виготовленню і поставці НРЧ котла типу ТПП-200-1.

1. Поштова адреса подачі тендерних пропозицій:
Славянська ТЕС, смт. Миколаєвка,
Славянського району, Донецької області, 84181.

2. Контактні телефони:
Директор — (06262) 49-3-50
Гол. інженер — (06262) 49-3-51
Начальник ОППР — (06262) 49-2-67
Телефон/факс — (06262) 49-1-43

3. Предмет торгів. Виготовлення нижньої радіаційної частини і подового екрану котла ТПП-200-1. Загальний об'єм поставок 216 тн, необхідний термін поставки — 20.03.04 р., закінчення поставки — 20.06.04 р.

4. Місце отримання тендерної документації:
Славянська ТЕС
смт. Миколаєвка, Славянського району
Донецької області, 84181.

5. Заявки мають бути подані не пізніше 24.01.04 р.

Товариство з обмеженою відповідальністю **«Компанія іноваційних технологій»**, ідентифікаційний код № 25399470, сповіщає про свою самоліквідацію.

Претензії кредиторів приймаються протягом двох місяців за телефоном 212-49-98.

Дочірнє підприємство **«Карпатгазінвест» ТОВ «Респект»** ЗКПО 32389719, юридична адреса: м. Ужгород, 88000, Набережна Незалежності, 11, ліквідується, претензії приймаються відповідно до діючого законодавства.

Громадська організація **«Спілка дружин офіцерів України»** (Ідентифікаціний код 25665491) загальними зборами членів від 28.12.2003 р. прийняли рішення щодо ліквідації (саморозпуску).

Претензії приймаються у термін з 31.12.2003 р. по 31.02.2004 р. за за адресою: 04119, м. Київ, вул. Білоруська, 40, кв. 11, кім. 56.

Філія Державної госпрозрахункової установи Агентство з питань банкрутства у Запорізькій області та ліквідатор ВАТ «Мелітопольський консервний завод» Моісєєв Ю. В. проводять публічні торги (аукціон) з реалізації майна підприємства-банкрута.

На публічні торги виставляється наступне майно, розташоване за адресою: Запорізька область, м. Мелітополь, вул. Шмідта, 65:

Лот № 1: Будівля клубу, площею 202,8 $м^2$, початкова ціна продажу 40518,58 грн., з ПДВ;

Лот № 2: Будівля прохідної, площею 122,9 $м^2$ з бетонно-цегляним забором, довжиною 1893,25 м, початкова ціна продажу 131955,55 грн., з ПДВ;

Лот № 3: Будівля транспортного цеху з навісом, загальною площею 907,5 м2, початкова ціна продажу 116313,45 грн. з ПДВ;

Лот № 4: Будівля пральні з сінями, загальною площею 95,6 $м^2$, початкова ціна продажу 11862,64 грн., з ПДВ;

Лот № 5: Будівля цеху «Жестебанка», площею 1038,1 $м^2$: початкова ціна продажу 133744,09 грн., з ПДВ;

Лот № 6: Будівля майстерні механічного цеху, цеху газозварки та боксу транспортного цеху, загальною площею 270,6 $м^2$, початкова ціна продажу 34535,50 грн., з ПДВ;

Лот № 7: Адміністративна прибудова та будівля пресової ділянки, загальною площею 142,8 $м^2$, початкова ціна продажу 16652,54 грн., з ПДВ;

Лот № 8: Будівля матеріального складу та сторожка, загальною площею 340,4 $м^2$, початкова ціна продажу 50025,77 грн., з ПДВ;

Лот № 9: Будівля дитячих ясел, склад та прибудова, загальною площею 284,8 $м^2$, початкова ціна продажу 25290,12 грн., з ПДВ;

Лот № 10: Будівля їдальні, площею 416,5 $м^2$, початкова ціна продажу 38463,85 грн., з ПДВ;

Лот № 11: Будівля складу ПММ, площею 145,8 $м^2$, початкова ціна продажу 10962,12 грн., з ПДВ;

Гарантійний внесок у розмірі 10% від початкової ціни продажу майна, що реалізується, перераховується філії Державної госпрозрахункової установи Агентство з питань банкрутства у Запорізькій області на р/р 2600827020 в ЗОД АППБ «Аваль» м. Запоріжжя, МФО 313827, код ОКПО 26252756.

Реєстраційний збір 17 грн. за комплект документів для реєстрації публічних торгів (аукціону) перераховується філії Державної госпрозрахункової установи Агентство з питань банкрутства у Запорізькій області на р/р 260082431 в ЗОД АППБ «Аваль» м. Запоріжжя, МФО 313827, код ОКПО 26252756.

Заявки на участь у публічних торгах (аукціоні) приймаються не пізніше, ніж за три дні до дати проведення аукціону за адресою: 69035, м. Запоріжжя, пр. Маяковського, 11 з 9.00 до 18.00 (крім вихідних).

Для ознайомлення з майном та оформлення участі у публічних торгах (аукціоні) звертатися за телефонами: (0612) 12-94-84, 12-18-40.

Публічні торги (аукціон) відбудуться 15 лютого 2004 року о 12.00 за адресою: 69035, м. Запоріжжя, пр. Маяковського, 11.

Сто літ, друже і вчителю!

ВІТАЄМО!

З цією непересічною людиною нас пов'язує 36-річна дружба. Валентин Павлович Уткін щойно завершив виступи на льоду. І наш дует почав дружно подавати до «Спортивної газети» звіти про матчі хокейного «Динамо» в чемпіонаті Союзу.

Зізнаюся, що старший друг справляв на мене неабиякий вплив. І це чудово, адже він був і є прекрасним сім'янином, великим поборником здорового способу життя. Саме завдяки Валентинові Павловичу кілька десятків років тому утворилася незвична група здоров'я, до якої, мов магнітом, тягло людей різного віку і професій. Футбол у залі й сауна стали обов'язковими для популярного артиста Аліма Федоринського, кінорежисерів Вадима Ільєнка і Володимира Крайнєва, директора Інституту мікробіології імені Заболотного, членкора НАН Валентина Підгорського. Свого часу в цьому теплому й щирому сімейному колі бував і незабутній Іван Миколайчук.

І ми, кілька журналістів, дуже щасливі, що належимо до такого славного гурту, відчуваємо постійну потребу в неповторному спілкуванні.

Це, як кажуть, одна з яскравих граней характеру Валентина Уткіна — тяга до людей, вміння згуртувати їх, створити душевну атмосферу. Але головне в його житті — хокей, якому він вірно й успішно служить тривалий час.

Колись, на початку шістдесятих років минулого сторіччя, Валентин Павлович разом із кількома десятками своєрідних піонерів, гравців провідних російських клубів назавжди залишив Москву, гарантоване місце в елітному «Локомотиві», де став бронзовим призером чемпіонату СРСР, і подався в Україну піднімати тамтешній хокей.

І йому разом із колегами вдалося засіяти незоране поле, яке згодом дало щедрий врожай. Місія виправдала себе сповна. Український хокей став тоді провідним у країні. «Сокіл» виграв «бронзу» чемпіонату, юнаки стали чемпіонами країни. Десятки українців у різних юнацьких та молодіжних збірних Союзу ставали переможцями і призерами численних чемпіонатів світу та Європи. Кияни Валерій Ширяєв і Дмитро Христич удостоїлися звання чемпіонів світу серед дорослих, а Олексій Житник виборов олімпійське «золото».

Зрозуміло, що до всіх цих звитяг безпосередньо причетний заслужений тренер України Валентин Уткін. Адже протягом тривалого часу він очолює СДЮШОР «Сокіл» (Київ), з якої і злітали оті славні птахи-чемпіони. Валентин Павлович свого часу згуртував чудовий колектив тренерів — Валерія Голдобіна, В'ячеслава Соколова, Олександра Сеуканда, Костянтина Гаврилова, Анатолія Ніколаєва, Віктора Чибирєва, Бориса Голцева, Вадима Сибірка, Юрія Крилова, Володимира Разіна та інших. Вони поставили на потік підготовку класних майстрів, яких належно оцінив хокейний світ.

Можливо, свого часу Валентин Павлович, завершивши кар'єру гравця, повернувся б до Москви. Але в Києві знайшов свій дім, щастя. Вірним другом на все життя стала дружина Світлана. А найбільше втішається наш герой тим, що його син Андрій підхопив у батька естафету й успішно готує хокейний резерв для України в школі, яку закінчив сам.

У ці дні, коли шановний Валентин Павлович Уткін відзначає своє 70-річчя (просто не віриться, коли дивишся на цю молоду, жваву, спортивної статури людину), йому казатимуть чимало теплих і щирих слів. А ми, його вірні друзі, бажаємо Павловичу сто років і не менше. Будьмо!

На знімках: Валентин Уткін у різних іпостасях — на льоду у складі ветеранів збірної СРСР і зі своїми вихованцями.

Фото з архіву ювіляра та Олександра КЛИМЕНКА.

Бал чемпіонів

ушосте зібрав еліту кримського спорту. Керівництво автономії привітало кращих атлетів і гравців минулого року: Романа Кононенка, Віталія Попкова, Володимира Загороднього, Артура Айвазяна, Любомира Полатайка, Івана Рибовалова, Дениса Кіма, Анну Неустроєву, Сергія Прядуна, Федора Фуглєєва, кілька десятків кращих молодих спортсменів і тренерів та найсильніших в інваспорті. Побажали удачі «чудовій десятці кримчан», яка захищатиме честь України на Олімпіаді в Афінах цього олімпійського року.

Відзначили й активне оновлення арен для змагань у Сімферополі: другого в місті стадіону «Фіолент», що відповідає сучасним міжнародним вимогам; реконструкцію баскетбольного манежу, готельного комплексу та інфраструктури стадіону «Таврія», старт кардинального переобладнання плавального басейну «Динамо», де виховано олімпійську чемпіонку Яну Клочкову.

В Євпаторії ударною будовою став Всеукраїнський центр параолімпійської і дефолімпійської підготовки. У рамках державної програми успішно реконструюються включені до тренувальних об'єктів олімпійців України спортивна база «Спартак» в Алушті й міський стадіон «Авангард» в Ялті.

Усім сучасним вимогам відтепер відповідатимуть новий стадіон у Ленінському районі, дбайливо відремонтовані, реконструйовані «спортивні чаші» у Феодосії та Армянську, ДЮСШ в Красноперекопську, тренувальна база училища олімпійського резерву в Красноліссі. Тепер на півострові є до успішно готуватися до відповідальних спортивних баталій. Тож хай справдяться сподівання на значні досягнення наших земляків!

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

Новачки посилять команду

*Ми вже повідомляли про традиційний сімейний турнір київського «Динамо» з міні-футболу. Нагадаємо, що цього разу чемпіон України звичному місцю змагань — критим кортам НСК «Олімпійський» — віддав перевагу манежу на своїй заміській базі в Кончі-Заспі. Там наш кореспондент поставив кілька запитань президентові клубу **Ігорю СУРКІСУ**. Не залишили поза увагою, звичайно, і майбутній «Кубок чемпіонів Співдружності» у столиці Росії.*

— Ігоре Михайловичу, спочатку про домашні справи. Які ваші перші враження від гри новобранців команди?

— Головне, що в їхніх очах я побачив величезне бажання грати. Бразилець Клебер продемонстрував відмінну техніку, постійну націленість на ворота. Проте сказати більше про новачків, мабуть, зможу, лише побачивши, як вони діють на великому полі.

— Яким складом поїде команда на Кубок Співдружності і які цілі поставите перед підопічними?

— «Динамо» виступатиме в Москві «змішаним» складом. Друга команда посилиться досвідченішими гравцями «основи»: Мелащенком, Ревою, Юссуфом, Мілевським. Для багатьох цей турнір буде цікавий у спортивному плані. Хлопці зможуть спробувати себе в іграх на вищому рівні, набудуть досвіду. Свого часу молоді динамівці Шевченко, Ребров, Каладзе вигравали цей турнір і незабаром виступали вже в Лізі чемпіонів.

Ми не зрадимо своїх принципів і боротимемося за перемогу, як у будь-якому турнірі. Паралельно в німецькому Руйті головні наші сили проведуть збір. Там закладатимуться підвалини функціональної підготовки. Наприкінці січня команди зберуться в Києві, де головний тренер Олексій Михайличенко і визначить 22—25 футболістів, які вирушать на наступний збір до Іспанії.

— Чи очікують команду нові посилення під час зимової перерви?

— На поставлене запитання мені складно відповісти. Ця інформація конфіденційна до моменту підписання контракту. Такі реалії трансферного ринку.

— На домашньому турнірі ми побачили нових гравців. З ними контракти ще не підписано?

— Є кілька футболістів, що перебувають на перегляді. Від того, як вони себе покажуть, залежить їхня подальша доля в нашому клубі. З Клебером і Верпаковськісом ми одразу підписали контракти, бо за ними давно стежили наші селекціонери і зробили однозначний висновок: ці футболісти посилять «Динамо». Інших хлопців потрібно додатково запросити до Києва. Цієї традиції дотримуємося вже не перший рік. Минулоріч, ми це особливо не афішували, клуб підписав контракти з молодими парагвайським і бразильським футболістами. Також наші лави поповнив перспективний хорватський нападник Главіна. Цьому хлопцю лише вісімнадцять, і, повірте, через кілька років він гратиме в основному складі команди. Побачити його вболівальники зможуть у Москві на Кубку Співдружності.

У НОМЕР

■ Футбол

«Мілан» із Шевченком — назавжди...

Представники «Мілана» заявили, що бажають підписати вічний контракт з українським нападником Андрієм Шевченком.

— Я зацікавлений, щоб він залишився в команді назавжди, — сказав Галліані в інтерв'ю Gazzetta dello Sport. — Такий гравець, як Шева, ніколи не має бути проданий. Ми повинні зберегти Андрія в себе навіть після закінчення його кар'єри. Він футболіст, гідний «Мілана». І якщо побажає, ми готові зарахувати його до системи клубу після закінчення його кар'єри, так само, як плануємо зробити це з Мальдіні та Костакуртою.

Перший трофей року

Туреччина. Міжнародний юнацький турнір (гравці 1988 року народження) Aegean Cup 2004. Збірна України (тренер Ігор Жабченко) гідно виступила на цих змаганнях, не програла жодного матчу і не пропустила жодного м'яча. На першому етапі вона, як ми вже повідомляли, виграла в одноліток із Нідерландів, зіграла внічию з Францією — 0:0. Нарешті взяла гору над командою Бельгії — 1:0 (Надточій, 35). Але до фіналу вийшли французи, в яких була ліпша різниця забитих і пропущених м'ячів.

У матчі за третє місце наші зустрілися з футболістами Греції. Основний час — 0:0. Післяматчеві пенальті влучніше пробили українці (4:3) і стали бронзовими призерами.

Переможці виступали в такому складі: Загладько, Шепковський, П. Пашаєв, М. Пашаєв, Лугачев, Надточій (Лисенко, 11), Морозюк (Гандзюк, 27), Лепа, Радченко (Чапко, 41), Блавацький, Малюк. Післяматчеві пенальті реалізували: Лисенко, Лугачев, М. Пашаєв, Малюк.

Невдача марсельців

У черговому турі чемпіонату Франції суперник нашого «Дніпра» у розіграші Кубка УЄФА — марсельський «Олімпік» — у виїзному матчі поступився «Осеру» —0:2.

Динамівські приготування

У рамках підготовки до міжнародного турніру — Кубка чемпіонів Співдружності, котрий 17 січня стартує в Москві, футболісти київського «Динамо» в манежі своєї бази в Кончі-Заспі перемогли в товариському матчі бориспільський «Борисфен» — 1:0. М'яча забив Мелащенко, 83.

Тренер переможців Володимир Онищенко в кожному таймі випускав різні склади. Отож мав змогу переглянути в дії багатьох. До речі, на оглядинах у чемпіонському клубі перебуває 18-річний сербський оборонець Мікош Живкович. Він досить упевнено почувається на лівому фланзі. Ймовірно, що Мікош поїде на турнір до Москви.

Після перерви перевага господарів була незаперечна. Але тільки за сім хвилин до фінального свистка вони добилися успіху. Після точної передачі Алієва із глибини поля Мелащенко одним дотиком головою переправив м'яча у ворота бориспільців.

У першому таймі «Динамо» грало в такому складі: Рева, Яценко, Романчук, Живкович, Оберемко, Юссуф, Рожок, Денніс, Главіна, Воробей (Ситник, 44), Корниленко; у другому — Рева, Пучков, Баштай, Ярмаш, Каддурі, Онищенко, Хацкевич, Чеснаускіс, Алієв, Мелащенко, Мілевський.

■ Баскетбол

Медведенко розігрався

Після чотирьох поразок «Лос-Анджелес лейкерз» порадував нарешті своїх уболівальників, розгромивши «Атланту хоукс» — 113:67.

Ніколи ще за час виступів у НБА центровий каліфорнійців Станіслав Медведенко не грав так яскраво й результативно. Українець набрав 26 очок (!) і зробив одинадцять підбирань(!), вісім з яких — під чужим щитом. В активі Станіслава також дві передачі та два блок-шоти.

■ Теніс

Успішний старт

Канберра (Австралія). Українка Юлія Вакуленко вийшла до другого кола турніру з призовим фондом у сто десять тисяч доларів. У першому колі Юлія обіграла Клаудію Шолль з Люксембургу — 6:1, 7:6.

■ Бокс

Сулейман попередив Льюїса

Чемпіон світу за версією WBC у суперважкій категорії Леннокс Льюїс зазнає постійного тиску, що посилюється, повідомляє британська інформагенція «Дейлі Телеграф». WBC із роздратуванням ставиться до тривалого мовчання Льюїса та його команди стосовно майбутнього британця і зажадала почути відповідь від нього до кінця цього місяця.

З посиланням на президента WBC Хосе Сулеймана повідомляється, що він буде змушений оголосити чемпіонський титул у суперважкій категорії вакантним, якщо Льюїс сам не назве дати повторного матчу з Віталієм Кличком. До речі, той бій може принести британцеві понад десять мільйонів фунтів. ▼

ПІСЛЯ ВИХІДНИХ

Як «Ірод» за Україну агітував

І ТАКЕ БУЛО

Січневі свята розворушили щедрувальників, посівальників, героїв вертепів. Ходять селом, співають, закінчуючи колядки звичним рядком: «Даруй, Боже, многії літа нашій славній Україні»... Але бувало, що щастя Україні бажали не лише добрі люди, а й сумнозвісний цар Ірод.

Цей випадок трапився на початку 1950 року в селі Залав'є, що в Млинівському районі на Рівненщині. В архіві віднайдено документ — наказ завідувача Острожецького відділу культпросвітроботи від 5 березня 1950 року, де записано: «...звільнити з посади завідуючого хатою-читальнею с. Залав'є Пишка Василя як такого, що виявився бандитом оунівського підпілля». І що ж такого підступного вчинив чоловік, якщо його записали до «ворогів народу»? Подальший пошук істини в документах Острожецького відділу культпросвітроботи закінчився нічим. Та правда пробилася з уст очевидця — мешканця Млинова Юлія Матвійовича Регуліча, родом із села Залав'є:

— Василя Пишка я добре знав, хоч різниця між нами більш як десять років. Він був умілим організатором різних масових заходів. До одного з таких дійств залучили й мене. Вирішено було на Різдво поставити «Ірода». Це нині колядники ходять з «Вертепом» чи «Звіздою». А тоді казали — «ходити з Іродом». Василь грав роль Ірода. Мені, як чи не наймолодшому учаснику гурту, перепало перевдягтися в Янгола. Нашими компаньйонами стали понад десяток людей. Видиво справді вийшло цікаве, бо як закінчилась війна, так організовано й піднесено ще не колядували. Від хати до хати ми ходили два дні. А на третій день Різдва нас ошелешила звістка — до Василя Пишка приїхали «з органів» і роблять обшук. Пізніше довідалися: наше вертепне дійство зарахували до політичних акцій. Нас, дітей, у це не втаємничували, а, з'ясувалося, старші хлопці після колядок, залишали в оселі листівки: «Геть колгоспи!» або «Ще не вмерла Україна!». Хтось із односельців сповістив про потаємну акцію куди слід. Щоправда, нас, малих, ніхто і пальцем не зачепив. А ось на Василя чекало суворе покарання — кілька років позбавлення волі. А завідувач Острожецького відділу культпросвітроботи змушений був зробити у книзі наказів жорстокий напис, назвавши Василя бандитом.

— Як склалася подальша доля Василя Пишка, невідомо, — підсумовує очевидець подій. — Знаю лише, що після в'язниці він залишив рідні місця. А шкода... Хороший, душевний, тямущий був чоловік.

Може, відгукнеться, якщо живий?

Євген ЦИМБАЛЮК, Олександра ЮРКОВА.

Рівненська область.

ФОТОФАКТ

У Рівному розпочався IX Міжнародний слов'янський фольклорний фестиваль «Коляда», в якому беруть участь українські, білоруські та польські фольклорні колективи. Свято триватиме до Водохреща.

Фото Миколи ФОМЕНКА.

ЦЬОГО ДНЯ

13 СІЧНЯ

■ 1770 р. У Кодні (Житомирщина) страчено Прокопа Скрягу, кобзаря — учасника Коліївщини. ■ 1849 р. Народився Василь Образцов, видатний лікар, засновник київської терапевтичної школи. ■ 1872 р. У Російській державі розпочала роботу служба погоди. ■ 1897 р. У Києві відкрито перший сінематограф (кінотеатр). ■ 1901 р. За антиурядові виступи 183 студентів Київського університету віддали в солдати. ■ 1919 р. В Радянській Україні вийшла постанова про організацію комітетів бідноти (комбідів). ■ 1934 р. Встановлено звання «народний артист УРСР».

КАЛЕНДАР

Наївність генія

Розпочався Рік Параджанова: у столичному Будинку кіно відбувся вечір пам'яті великого режисера (до 80-річчя з дня його народження).

«Перед вікнами моєї квартири на площі Перемоги нещодавно зведено новий величезний універмаг під назвою «Україна». Щоразу, коли я дивлюся на нього, в мені мимоволі починає ворушитися невизріла думка про те, що і цю назву, і це місце — в своєму центрі — столиця тисячолітнього народу, столиця великої радянської республіки мусила б зберегти для урочого Будинку-музею... куди б, як і тепер, приїздили люди з усієї України, але не по штани і панчохи, як тепер, а по розум і смак, по знання історії і людської краси. Запевняю Вас, що за десять років культура народу зросла б на століття!»

Так писав Параджанов одному із секретарів ЦК КПУ на початку 70-х років, незадовго до свого арешту. Геній був наївний: не варто просити і переконувати. У скарбниці культури залишається лише те, що ти зробив сам — як параджановські «Тіні забутих предків».

Віктор ГРИНЕВИЧ.

Ювілеї кіномитців

Наприкінці минулого року в Києві, у Будинку кіно, відбулися урочистості з нагоди 75-річчя з дня народження відомого, але, на жаль, вже покійного актора Леоніда Бикова. А вчора 75 років відзначав відомий кінорежисер і письменник, народний артист України, лауреат Шевченківської премії, академік Академії мистецтв України Микола Мащенко.

Фото Анатолія СЕЛЕНТІЯ.

На знімку: Микола Мащенко *(зліва)*, донька Леоніда Бикова Мар'яна і актор Володимир Конкін. Знімок зроблено у день ушанування пам'яті Л. Бикова.

Пам'яті розстріляного педагога

У Музеї історії Херсонського державного університету відкрито експозицію, присвячену діяльності Василя Фідровського, 120 років з дня народження якого виповнюється в січні. Василь Фідровський був організатором народної освіти на півдні України. Працював викладачем, а згодом ректором Юр'ївського учительського інституту, пізніше перейменованого в інститут народної освіти, затим — в педінститут, правонаступником якого є ХДУ. Діяльність Фідровського продовжилась у Миколаєві та Дніпропетровську. В 1937-му педагога було заарештовано й розстріляно.

Алла БРУСИЛОВА.

Херсон.

ГІСТЬ

Прийшов Флорін з колядою

У Чернівцях і селах Північної Буковини пройшли благодійні концерти відомого румунського виконавця та журналіста Флоріна Сесермана. А нещодавно творчий вечір співака відбувся і в Києві, у Посольстві Румунії в Україні.

Флорін Сесерман — засновник двох фольклорних фестивалів у Румунії, директор творчої асоціації, яка організовує ці пісенні свята. Автор кількох музичних альбомів, редактор міського радіо у Кружі любить подорожувати світом із піснею. Колядки у його виконанні звучали в Чехії, Італії, Сербії. Вже втретє він приїздить до України.

У творчому доробку співака переважають пісні фольклорні і християнської тематики. Флорін Сесерман переконаний, що народна пісня — це передусім духовне спілкування, вона йде від серця до серця, очищає душі, робить людей добрішими.

Інна ДІДИК.

ФОТОФАКТ

У Львівському музеї архітектури і народних промислів «Шевченківський гай» відбувся фестиваль дитячих вертепів.

На знімку: вертеп представляє один з дипломантів фестивалю дитячий колектив «Джерельце».

Фото УНІАН.

Гуцули розводять гуцуликів

У польському гірському містечку Регетові представники Косівського та Верховинського районів запозичували досвід відродження конярства та розведення коней гуцульської породи, яких у Карпатах називають «гуцуликами». Таке лагідно-пестливе звертання ці коники отримали за витривалість і працьовитість — якості, які в суворій гірській місцевості особливо цінуються. На жаль, у радянські часи цю породу коней майже винищили. Ініціаторами проведення такого семінару у Польщі стали працівники Національного природного парку «Гуцульщина».

Дарина НАЗАРЧУК.

Івано-Франківська область.

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Редактор номера Сергій ДЕМСЬКИЙ.

Редколегія:
Леонід **БРОВЧЕНКО**,
Анатолій **ГОРЛОВ**,
Сергій **ДЕМСЬКИЙ**,
Віталій **ЖЕЖЕРА**,
Іван **ІЛЛЯШ**,
Світлана **ПИСАРЕНКО**,
Віталій **СУДДЯ**.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

Передплата на газету «Голос України» **(on-line)** за адресою:
www.dnepropochta.dp.ua; www.presa.ua

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

(р) Платні матеріали.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання— КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955.
Загальний тираж 159000.

Ціна договірна

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»
Зам. 0311004. **1 2 3 4 5 6 7 8 9 0**

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 454-84-92;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 454-81-34, 454-81-44;
телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

Internet: http://uamedia.visti.net/golos